LIETUVIU BIBLIOGRAFIJOS TARNYBA,
1347 SO. 48TH COURT,
CICERO, ILL. 60650, U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (901) GEGUŽĖS - MAY 4 • 1967 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Propaganda Montrealy

Pasaulinė paroda "Expo 67" Montrealyje atidaryta. Kanada pasiruošusi priimti milijonus lankytojų iš viso pasaulio. Vyriausybė padarė viską, kad paroda vyktų sklandžiai. Kaip matyti iš neviešių pranešimų, ji pasirūpino, kad parodos metu nebūtų toje apylinkėje demonstracijų. Policijos pareigūnai seka įvairių grupių veiklą, neišskiriant nė lietuvių, kad nepadarytų "išsišokimų" prieš užsienio svečius, ypač sovietinius rusus. Kanados policija, matyt, neužmiršo jauno lietuvio pomidorų, kuriais jis kadaise pasitiko Maskvos burmistrą. Kad oficialūs Kanados pareigūnai rūpinasi tvarka, labai natūralus dalykas: niekas negali tikėtis, kad krašto vyriausybė tokios parodos proga leistų visiems laisvai siautėti. Bet antra vertus, tokiu atveju lengva pertempti stygas, t. y. beglobojant agresyvius svečius nuskriausti savo krašto piliečius arba juos suerzinti. Jau dabar matyti, kad pvz. sovietams teikiama labai jau stropi globa, ir tai tokia, kuri sudaro sąlygas komunistinei propagandai. Iš komunistinės spaudos matyti, kad parodos metu sovietai organizuoja tarptautinius posėdžius, propagandines konferencijas. Jau paskelbta, kad sovietiniame paviljone organizuojamos "respublikų dienos", jų tarpe ir "Tarybų Lietuvos Diena". Ta proga bus atliekamos ne tik meninės programos, bet ir skleidžiama propaganda įvairiomis brošiūromis bei kitomis priemonėmis.

* * *

Esame nekartą patyrę, kad sovietai propagandos srityje turi nemažai patyrimo. Ir kur neturės, jeigu propaganda jų santvarkoje yra pagrindinis ginklas. Juo naudojosi Mussolini, juo kovojo Goebbelsas, ji visur naudoja ir Kremliaus diktatoriai. Tam yra paruoštas labai gausus personalas, tam negailima didžiausių sumų. Per ištisus dešimtmečius vienatonė propagandos aparatūra veikia pagal Voltaire principą: "Šmeižk, šmeižk, vis kas nors prilips". Daug kas užsikabino ant tos meškerės, ypač užsieniuose, kur žmonės nepažįsta sovietinės tikrovės. Tad ir dabar, pasaulinės parodos proga, sovietai pirmiausia nori parodyti pasauliui savo sistemos pranašumą, kurį griauna net pati Stalino duktė Svetlana, pabėgusi iš to garbinamo "rojaus", neskaitant šimtų kitų pabėgėlių, neskelbiamų spaudoje. Kad sovietai padarė pažangą technikoje ir kaikuriose kitose mokslo srityse, nereikia įrodinėti — tai žinoma ir be parodos. Bet ar tai atsiekta sovietinės sistemos dėka, klausimas lieka neatsakytas. Labai galimas dalykas, kad Sovietų Rusija, laisvo gyvenimo sistemoje per tą patį laikotarpį būtų padariusi žymiai didesnę pažangą ne tiktai technikoje, bet ir visose gyvenimo srityse, neprarasdama tų milijonų žmonių, kuriuos nužudė geležinė komunistų sistema, ir nenuskurdindama kitų gyvenimo sričių. Jei sovietai padarė kaikuriose gyvenimo srityse pažangą, tai dėlto, kad gyvenimas nestovi vietoje nė vienoje sistemoje.

* * *

Kad sovietai pasaulinę parodą panaudoja komunistinei propagandai, mums, arčiau pažįstantiems sovietinį gyvenimą, nėra nuostabu. Mus daugiau stebina pristatymas pasauliui okupuotos Lietuvos kaip Sovietų Sąjungos dalies. Įtraukimas į sovietinį paviljoną Lietuvoje gamintų eksponatų, organizavimas "Tarybų Lietuvos Dienos", paruošimas atitinkamų propagandinių brošiūrų yra bandymas įtikinti pasaulį, kad jokios Lietuvos nėra, o tik Sovietų Sąjungos provincija-respublika. Tai aktas, kuris siekia pateisinti bei užtušuoti sovietinį grobuoniškumą. Ir labai galimas dalykas, kad daugelis tokiai propagandai patikės. Todėl šiuo atvejui laisvojo pasaulio lietuviai negali tylėti, ypač Kanados lietuviai. **Sovietų pasirodymas Montrealyje yra gera proga pasakyti tiesą apie sovietinį imperializmą Lietuvoje. Vertėtų sukrusti ta linkme ir VLIKui, ir Bendruomenei bei visiems patrijotiškai nusiteikusiems lietuviams.** Reikėtų ta proga suintensyvinti lietuviškąją informaciją, pasiekti spaudą, pasirūpinti atitinkamomis brošiūromis, pasiųsti parodoje dalyvaujančių valstybių vadams pareiškimus ir pan. Aktyvi tautiečių iniciatyva galėtų parodos proga taikliai smogti sovietinei propagandai tais pačiais ginklais ir atskleisti taip rūpestingai dengiamą sovietinį dviveidiškumą.

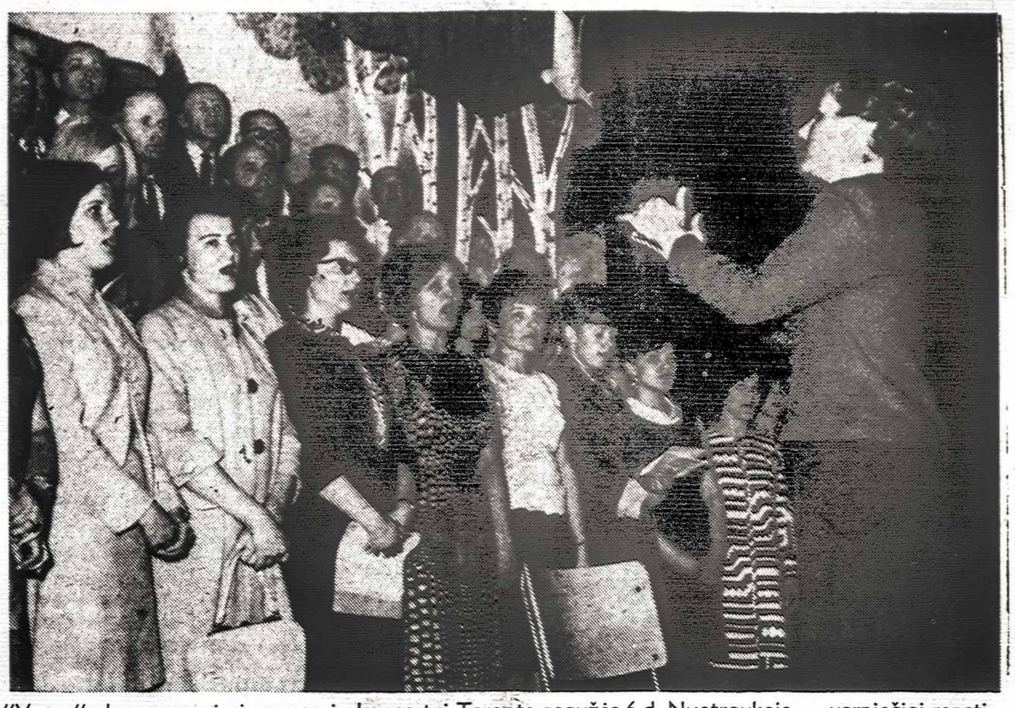

"Varpo" choras rengiasi pavasario koncertui Toronte gegužės 6 d. Nuotraukoje — varpiečiai repeticijos metu; diriguoja Dalia Skrinskaitė. Nuotr. M. Pranevičiaus

Ir Stalino duktė tapo pabėgėle...

Prie šimtų tūkstančių pabėgėlių bei tremtinių iš Sov. Sąjungos netikėtai prisidėjo buvusio galingo diktatoriaus duktė Svetlana, naudojanti savo motinos pavardę Alliliujeva. Jos odisėja prasidėjo Indijoje, kur jai buvo leista nugabenti savo mirusio indiečio vyro pelenus. Ten ji apsisprendė nebegrįžti Sov. Sąjungon, nors jos sūnus ir duktė gyvena Maskvoje penkių kambarių bute. Dėl tokio jos apsisprendimo sovietai kaltina iš dalies savo ambasadorių I. A. Benediktovą ir už tai perkėlė jį į menkesnę vietą — Jugoslaviją.

Iš Kremliaus į vienuolyną

JAV ambasada Indijoj Svetlanos pabėgime veikė labai greitai — per 5 valandas buvo sutvarkyti visi formalumai ir gauta vieta Quantas bendrovės lėktuve, kuris nuskraidino ją ir rusiškai kalbantį palydovą Rayle į Romą. Nors Svetlana jau turėjo JAV vizą, tačiau Vašingtonas, vengdamas sugadinti santykius su Sov. Sąjunga, nusprendė pabėgėlę laikinai apgyvendinti Šveicarijoj, kurios policija pamė viešnią savo globon ir apgyvendino pas vienuoles kalnuose. Kas per viena toji viešnia, žinojo tiktai vienuolyno vyresnioji ir dar viena sesuo. Iki kovo 10 d. (Svetlana pabėgo kovo 6 d.) amerikiečiai nežinojo, kad pabėgėlė turi savo 1963 m. parašytos knygos rankraštį. Kai paaiškėjo, kad tai dokumentinis Svetlanos aprašymas Kremliaus gyvenimo įvykių iki Stalino mirties, Vašingtonas skubiai pasirūpino jo išleidimu. Rankraštį peržiūrėjo buvęs JAV ambasadorius G. Kennan, o leidimą perėmė Harper a. Row leidykla. Pats Kennan ir leidyklos atstovai nuskridę Šveicarijon sudarė atitinkamas sutartis, kurios Svetlanai duos apie milijoną dolerių. Šiuo metu rankraštis verčiamas į anglų kalbą ir bus išleistas š. m. spalio 16 d. Be to, Svetlana planuoja parašyti ir antrą knygą apie įvykius Kremliuje po Stalino mirties.

Pareiškimas laisvajam pasauliui

Atvykusi į Niujorką, Svetlana davė spaudos atstovams rašytą pareiškimą, kuriame ji sako apie savo pabėgimą:

"Tai buvo mano pačios sprendimas, kilęs iš mano jausmų ir patirties, padarytas be jokio patarimo ar paskatinimo iš šalies. Per ta laika turėjau pakelti didžiausią vidinę kovą, nes turėjau palikti savo vaikus, kurių neteks matyti ilgą laiką. Kiek galėdama bandžiau priversti save grįžti namo, bet veltui. Dėlto nuvykau į JAV ambasada New Delhi, tikėdamasi pagalbos bei supratimo. Atvykau į JAV ieškoti asmeninės laisvės self-expression), kurios taip ilgai neturėjau Rusijoj.

Nuo pat vaikystės buvau mokoma komunizmo, kuri tikėjau, kaip ir visi kiti mano kartos žmonės. Bet palengva, su didėjančiu brendimu ir patirtimi, pradėjau kitaip galvoti. Pastaraisiais metais mes Rusijoj pradėjom galvoti, svarstyti, diskutuoti, ir mums pasidarė nebeįmanoma automatiškai priimti idėjas, kurių buvome mokomi.

Religija taip pat daug prisidėjo prie mano vidinio pasikeitimo. Buvau išauklėta šeimoje, kur niekad nebuvo kalbama apie Dievą, bet kai užaugau, pamačiau, kad be Dievo širdyje neįmanoma gyventi. Prie tokios išvados priėjau pati viena, be kieno nors pagalbos ar pamokslų. Tai reiškė didelį pasikeitimą manyje, nes nuo to momento pagrindinės komunizmo dogmos man pasidarė nereikšmingos.

Žmonės, užuot kovoję ir bereikalingai kraują lieję, turėtų sutartinai dirbti žmonijos pažangai. Tai vienintelis dalykas, kurį aš rimtai vertinu, būtent, darbą viso pasaulio mastu — mokytojų, mokslininkų, išmokslintų kunigų, gydytojų, advokatų, nežiūrint valstybių ir sienų, politinių partijų ir ideologijų. Man nėra nei kapitalistų, nei komunistų, o tik geri ir blogi, garbingi ir negarbingi žmonės. Kur jie begyventų, tie žmonės yra tokie patys visuose kraštuose su savo viltimis ir moraliniais idealais . . .

Nežiūrint gilių motyvų, kurie atvedė mane į JAV, aš negaliu užmiršti, kad mano vaikai tebėra Maskvoje. Manau, kad jie supras mane ir tai, ką aš padariau. Jie taip pat priklauso mūsų krašto naujajai kartai, kuri nebenori būti apgaudinėjama senomis idėjomis. Jie taip pat nori susidaryti savarankiškas išvadas apie gyvenimą. Tegu Dievas jiems padeda. Aš žinau, kad jie manęs nepasmerks ir kad vieną dieną mes susitiksime. Aš jos lauksiu."

Pakrikštyta Maskvoje

Spaudos konferencijoj Niujorke, kur dalyvavo 300 žurnalistų, Svetlana pareiškė, kad buvusi pakrikštyta ortodoksų bažnyčioje Maskvoje 1962 m. gegužės mėnesį. Tai buvęs palaipsninės evoliucijos žingsnis neregio asmens, "kurio akys vieną dieną atsiveria, ir jis pamato pasaulį, dangų, paukščius ir medžius."

Didelį įspūdį Svetlanai padaręs sovietinių rašytojų — A. Siniavskio ir J. Danielio pasmerkimas septyniem ir penkiem metam į sunkiųjų darbų stovyklą vien už tai, kad jų raštai buvo paskelbti užsienyje. Toji byla padarė baisų įspūdį visiem Rusijos intelektualam ir pakirto jų pasitikėjimą teisnu.

Komunistų partijon Svetlana įstojo prieš 20 metų, būdama universiteto studente. Komunizmu ji pradėjo abejoti bestudijuodama istoriją, socialinius, ekonominius mokslus ir stebėdama komunizmo praktiką. Tada ji pamatė praraja tarp marksizmo teorijos ir sovietinės tikrovės. Komunistų skelbiama klasių kova atomu ir erdvės amžiuje esa neteko prasmės. Pažanga esanti imanoma visos žmonijos bendromis pastangomis, nepaisant kokiai klasei priklauso.

Dėl žmonių masinio žudymo Stalino laikais Svetlana pareiškė, kad kaltas esąs ne vien Stalinas, bet ir partija bei režimas, ir ideologija kaip tokia. Tai išvada, kurią laisvasis pasaulis seniai žino, bet komunistai vis dar nenori praregėti. **Rs.**

Būkime akademikų tauta

VLIKo pirmininko dr. K. J. Valiūno pranešimo mintys Hamiltone ir Toronte

Balandžio 29 ir 30 dienomis hamiltoniečiai ir torontiečiai turėjo progą pirmą kartą išgirsti naująjį VLIKo pirmininką dr. K. J. Valiūną. Jaunas, žvalios išvaizdos ekonominių mokslų daktaras gana išsamiai painformavo apie Lietuvos laisvinimo reikalus. Esą išeivijoje gyvena trečdalis lietuvių tautos, ir todėl jos balsas tiek okupuotai Lietuvai, tiek laisvajam pasauliui yra reikšmingas. VLIKas, pasak jo, yra visos lietuvių tautos balso reiškėjas. Su juo skaitosi ne tik politikai, bet ir daugelio kraštų vyriausybės. VLIKas svetimų valstybių sluogsniuose yra žinomas, ir su VLIKo atstovais kalbasi prezidentai, ministeriai, departamentų direktoriai ir pan. VLIKui reikalinga talka — masinė ir individualinė. Svarbu yra turėti stiprų užnugarį. Jeigu vienų lietuvių permaža masiniams dalykams, galima jungtis su kitomis tautybėmis ir tuo būdu padidinti politinį savo svorį. Bet to neužtenka — reikia paskirų asmenų iniciatyvos. Tam ypač reikia paruošti lietuvių jaunimą. Gana ruošti fabrikams darbininkus, ugdykime akademikų tautą! Tegu jaunimas veržiasi į universitetus, nes mokslo lygis reiškia tautos lygį. Lietuvių jaunimas geras, tik jam reikia įkvėpti idealą, būtent, Lietuvos laisvo apsisprendimo i d e a l ą. Daug Amerikos jaunimo klaidžioja, nes neturi ideało.

Užsiminė VLIKo pirmininkas ir apie lėšas. Tiesa, jų neprašė, o tik padėkojo už Tautos Fondui sudėtas sumas, tačiau kartu priminė, kad reikėtų didesnio duosnumo lietuviškiems reikalams iš visuomenės pusės, ypač iš profesionalų. Vienos dienos uždarbis — nebūtų perdidelė auka. Esą jis pats skiria kasmet $7.000. Kaip VLIKo pirmininkas jis negauna nei algos, nei kelionpinigių, nors kelionėse VLIKo reikalais jau išbuvo apie 7 savaites. Turto lietuviams netrūksta, o tik duosnumo. Tai esą pastebi ir svetimtaučiai.

Visos surinktos lėšos per Tautos Fondą panaudojamos Lietuvos laisvinimo reikalams, ypač informacijai per radiją ir Eltos biuletenius, kurie leidžiami penkiomis kalbomis; netrukus prisidės dar dvi. Išlaikomos arba remiamos lietuviškos radijo programos Vatikane, Romoje, Vašingtone. Stengiamasi atgauti Madrido radiją ir įsteigti lietuvišką programą vienoje Vokietijos radijo stotyje.

Rusai stengiasi Lietuvą išstumti iš visų žemėlapių. Politinės lietuvių pastangos daugeliu atveju nėra bergždžios. Jų rusai privengia. Be to, Sov. Sąjungoj yra daugiau sunkumų nei manoma, didžiausias jų — Kinija. Gali įvykti netikėtumų. "Mes kovojame už teisėtą dalyką" — pabrėžė dr. K. J. Valiūnas. Pasak vieno P. Amerikos politiko, Pabaltijo klausimas yra juodžiausia humanizmo dėmė. Tad nesą reikalo su Lietuvos laisvės klausimu slėptis; priešingai — reikia jį nuolat judinti.

Hamiltone susirinkimui vadovavo p-lė Skripkutė, Toronte — J. Matulionis. Sveikinimo žodį tarė: gen. konsulas J. Žmuidzinas, krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas, Toronto apyl. pirm. adv. G. Balčiūnas, o įvado žodį — J. Matulionis. Visur dr. K. J. Valiūnas buvo šiltai priimtas. Jis pažadėjo aplankyti visas Kanados lietuvių kolonijas. VLIKo pirmininko atsilankymas atgaivino dėmesį Lietuvos bylai bei tiesioginį ryšį su visuomene.

Pasaulio įvykiai

JAV KARIUOMENĖS VADAS PIETŲ VIETNAME GEN. W. WESTMORELAND pasakė kalbą kongreso nariams Vašingtone. Jo pasirodymas kongreso rūmuose priminė 1951 m. balandžio 19 d., kai žodį tarė prez. H. S. Trumano iš pareigų atleistas gen. Douglas MacArthuras. Gen. W. Westmoreland yra pirmasis amerikiečių karo vadas, gavęs teisę ginti karo reikalus šioje augščiausioje JAV institucijoje. Padėkojęs senatoriams ir reprezentacinių rūmų atstovams už teikiamą paramą, jis pabrėžė, jog komunistai Achilo kulnu laiko amerikiečių ryžtą. Politinis susiskaldymas, prieš karą nukreiptos demonstracijos priešui žadina apgaulingą viltį, jog amerikiečiams neužteks ryžto karui laimėti. Panašią mintį, bet gerokai aštresniais žodžiais jis buvo paskelbęs Associated Press žinių agentūros darbuotojų vakarienėje. Gen. W. Westmoreland viešnagė Vašingtone turi aiškų tikslą — sujungti amerikiečius ir užtikrinti paramą dabartinei prez. L. B. Johnsono politikai. Amerikiečių aviacija pirmą kartą bombardavo du aerodromus Š. Vietname. Lig šiol aerodromai buvo neliečiami, nes buvo manoma, kad komunistų naikintuvai tokiu atveju gali išskristi į komunistinę Kiniją. Oro kautynėse tada būtų sunku išvengti Kinijos oro erdvės pažeidimo. Valstybės departamentas įspėjo komunistus, jog į kiekvieną naują smūgį bus atsakyta atitinkamomis priemonėmis. Saigone jaučiamas susirūpinimas, kad Š. Vietnamas gali pradėti masinį puolimą per demilitarizuotą zoną, kur šiuo metu yra sutrauktos keturios komunistų divizijos.

Europos kompartijų vadai Čekoslovakijoje įvykusioje konferencijoje Ameriką apšaukė pagrindine agresijos ir reakcijos jėga. Konferencija buvo užbaigta specialia deklaracija, kurią pasirašė L. Brežnevas ir kiti 23 kompartijų vadai iš rytinės ir vakarinės Europos. Ji pakartoja jau 1966 m. Bukarešte įvykusio Varšuvos Sąjungos suvažiavimo pasiūlymą panaikinti karinius blokus. Dėmesio centre yra Š. Atlanto Sąjunga, kurios sutartis turės būti atnaujinta 1969 m. Sovietų Sąjunga nori, kad ji nebūtų atnaujinta, ir siūlo 1968 m. sušaukti Europos valstybių konferenciją, kuri panaikintų abu karinius blokus — Atlanto ir Varšuvos. Atlanto Sąjungos paskelbimas JAV-bes išstumtų iš V. Europos, dominuojančia jėga palikdamas Sovietų Sąjungą.

V. Vokietijos buvęs kancleris Konradas Adenaueris iš Koelno katedros buvo iškilmingai palaidotas šeimos kapavietėje Rhoendorfe. Jo laidotuvių metu JAV prez. L. B. Johnsonas buvo susitikęs su Prancūzijos prez. De Gaulle. Keleta minučių trukes oficialus pokalbis buvo užbaigtas nežadais susitikti JAV-se arba Prancūzijoje. Ilgesni pasitarimai L. B. Johnsonas turėjo su vokiečių kancleriu K. G. Kiesingeriu. Vokietijoje jaučiamas susirūpinimas amerikiečių nutarimu atšaukti dalį naikintuvų, kurie yra reikalingi karui Vietname. Prez. L. B. Johnsonui grįžus į Vašingtoną, V. Vokietija, Britanija ir JAV pasirašė sutartį sumažinti kariuomenės įgulomis V. Vokietijos teritorijoje. Be 10.000 karių, iš Prancūzijos grąžintų į JAV-bes, amerikiečiai planuoja susigrąžinti dar 20.000, o britai yra pasiruošę išsivežti vieną brigadą — apie 6.000 vyrų.

Naujųjų nacių NPD partija V. Vokietijoje pravedė po keturis atstovus provinciniuose Schleswig-Holstein ir Rheineland-Palatinato rinkimuose, gavusi 6,9% ir 5,7% visų balsų. Rinkimus laimėjo kanclerio K. G. Kiesingerio krikščionys demokratai. Adolfo von Taddeno vadovaujami naujieji naciai jau yra įkėlę koją į keturis V. Vokietijos provincinius parlamentus.

Sovietų kosmonauto plk. Vladimirovo Komarovo pelenai buvo įmūryti į Kremliaus tvoros sieną prie Lenino mauzolėjaus. Amerikiečiai į laidotuves norėjo pasiųsti du astronautus — plk. G. Cooper ir plk. F. Borman, bet sovietų užsienio reikalų ministerija pareiškė, jog svečiai iš užsienio yra nepageidaujami. Amerikiečių erdvių centro pranešimu, V. Komarovo erdvėlaivis "Sojuz I" buvo pradėjęs vartytis jau pirmose orbitose. Bandymas nusileisti nepavyko 16-toje orbitoje ir jį teko atidėti 18-tai orbitai. Sovietai skelbia, jog "Sojuz I" atlaikė karštį, susidūręs su žemės atmosfera, bet sudužo, kai parašiutas negalėjo išsiskleisti dėl virvių susipainiojimo. Amerikiečiai yra linkę manyti, kad virves galėjo supainioti erdvėlaivio vartymasis nusileidimo metu. Kadangi karščio apsaugos skydą turi tik bukasis erdvėlaivio galas, kosmonautas galėjo sudegti nusileisdamas. Ši nelaimė yra skaudus smūgis Sovietų Sąjungai, kuri Spalio revoliucijos penkiasdešimtmetį buvo pasiruošusi atžymėti naujais laimėjimais erdvių užvaldyme. Erdvėlaivio nesuvaldymas įtaigoja, kad jo konstrukcijoje yra padaryta esminių klaidų.

Komunistinės Kinijos Kansu provincijos sostinėje Lančove kariuomenė susikirto su Mao šalininkais. Plakatai Pekingo gatvėse skelbia, jog kautynių metu yra žuvę keli šimtai karių ir civilių. Kariuomenės maištavimas jaučiamas ir kalnuotoje Tsinghai vietovėje. Vakariečių žvalgybos duomenimis, į sukilėlių rankas yra patekusios Mao atominių ginklų gamyklos Sinkiango provincijoje. Indonezijos ambasada Penkinge ruošiasi išvežti pareigūnų žmonas ir vaikus. Šį žingsnį verčia daryti nuolatinės kiniečių demonstracijos prie ambasados rūmų.

Dėl senatvės suvaikėjusio britų filosofo Bertrand Russel "tribunolas" pradėjo darbą Švedijos sostinėje Stockholme. Šio propagandinio farso tikslas yra nuteisti "karo nusikaltėlius" — prez. L. B. Johnsoną ir kitus amerikiečių vadus už moterų ir vaikų žudymą Š. Vietname. B. Russell "teismą" norėjo suvaidinti Paryžiuje, bet prez. De Gaulle atsisakė duoti leidimą. Švedijos vyriausybė teisinasi, kad ji neturi galios "teismui" sustabdyti. Dėl to, matyt, yra kalta antiamerikietiška Švedijos gyventojų nuotaika, kurią kursto švedų spauda ir kairiojo sparno politikai.

Sovietų Sąjunga plečia savo įtaką arabų kraštuose. Bilijono dolerių vertės ginklų yra gavę — Alžerija, Egiptas, Sirija, Irakas ir Somalija. Paskutiniųjų pusantrų metų laikotarpyje vien tik Alžerijai sovietai pristatė 75 naikintuvus, 12 lengvųjų bombonešių, 200 modernių tankų, keleta torpedlaiviu ir visą eilę radaro įrenginių. Britams ruošiantis išsikraustyti iš Adeno, sovietai jau pradeda flirtą su Somalija, kuriai tiekiami naikintuvai, tankai, siunčiamas gausus sovietų technikų būrys

NEPRIIMS PABĖGĖLIŲ?

KANADOS ĮVYKIAI

Kaip bus pasielgta su tais pasaulinės parodos lankytojais iš komunistinių kraštų, k u r i e Montrealyje pasiprašys politinės globos? Tokį klausimą iškėlė Niujorko laikraštis "New York World Journal Tribune". Jo teigimu, Kanada yra pažadėjusi Čekoslovakijai grąžinti visus jos turistus, kurie parodos metu susigalvotų pasilikti Kanadoje. Užsienio reikalų min. P. Martin šį gandą paneigė, nes tai, girdi, būtų labai gėdingas sandėris, kokio Kanados vyriausybė negali padaryti. Čekoslovakijos kompartija betgi plačiai skelbia šią mintį savo gyventojų tarpe, matyt, norėdama juos atbaidyti nuo panašaus žingsnio. Per pasaulines ledo ritulio varžybas Vienoje liko virš šimto čekoslovakų. Kanados imigracijos departamentas pareiškė, jog norintieji Kanadoje pasilikti svečiai iš komunistinių kraštų nebus atstumti, bet jiems bus taikomi imigracijos įstatymai. Kitais žodžiais tariant, jie turės įrodyti, jog grįžimas jiems būtų pavojingas. Kadangi parodon atvyks tik kompartijos patikimieji, parūpinti tokius įrodymus jiems nebus lengva, nes juk oficialiai jie priklauso išrinktųjų grupei.

Pasaulinę parodą Montrealyje atidarė naujasis Kanados gubernatorius Roland Michener, pasidžiaugdamas, kad ji savo dydžiu ir pobūdžiu yra pralenkusi visas ligšiolines parodas. Žodį 4000 kviestinių svečių taipgi tarė premieras L. B. Pearsonas, parodos komisaras P. Dupuy, Kvebeko premjeras D. Johnson ir Montrealio burmistras J. Drapeau. Aidint Kanados karališkojo ir valstybinio himnų garsams, buvo iškeltos 62 parodoje dalyvaujančių valstybių vėliavos. Jas pasveikino patrankų šūviai ir "auksiniai šimtininkai" — virš parodos praskridusi aviacijos grupė. Erdvėse skriejančios automatinės stoties-satelito pagalba iškilmes Europai transliavo televizijos stotys.

Otava ir Paryžius paskelbė, jog Prancūzijos prez. De Gaulle parodą aplankys liepos 25 d. Šmulkesni šio vizito planai dar nėra paruošti. Kanados vyriausybė norėtų, kad prez. De Gaulle, kaip ir kiti augštieji svečiai, pirmiausia atvyktų į Otavą, bet ambicingasis prancūzų politikas yra užsispyręs koją Kanados žemėn iškelti Kvebeko provincijos sostinėje.

Prie Medicine Hat Albertoje atliktuose Pietų Saskačevano upės pakrančių kasinėjimuose buvo aptikti 30.000 metų senumo žmogaus pėdsakai. Lig šiol seniausios iškasenos buvo 15.000 metų. Rasti kauptukai ir nušlifuoti akmenys liudija, kad žmogus šiose apylinkėse gyveno jau prieš 30.000 metų. Kasinėjimų metu taipgi buvo rastos žemės sluogsniuose žymės seniai šiame kontinente išnykusio kupranugario, mamuto ir į arklį panašaus gyvio.

Federacinis parlamentas 127: 73 balsų santykiu priėmė Kanados karinių pajėgų sujungimo naująjį įstatymą. Krašto apsaugos ministerio P. Hellyer planą, be liberalų, rėmė 12 naujųjų demokratų, 8 kreditistai ir 4 socialinio kredito atstovai. J. Diefenbakerio suorganizuota konservatorių opozicija ir jos atkakli kova truko net 59 dienas.

(Nukelta į 7 psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaktorius k. dr. Pr. Gaidamavičius

pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.

Metinė prenumerata $6, pusmetinė—$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland— Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368 - 6813

GĖDINGI ĮSAKAI

Okupuotos Lietuvos vadinamoji "Augščiausioji Taryba" "Vyriausybės žiniose" 1966. V. 20, nr. 14 yra paskelbusi savo prezidiumo įsakus, labai suvaržančius ypač religijos laisvę. Štai jų tekstas:

Nr. 96

"DĖL ATSKIRŲ PAPILDYMŲ LIETUVOS TSR BAUDŽIAMAJAME KODEKSE IR LIETUVOS TSR BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 143 STRAIPSNYJE:

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nutaria:

1. Papildyti Lietuvos TSR Baudžiamojo kodekso 143 straipsnį šio turinio antrąja dalimi:

"Ta pati veikla, padaryta asmens, anksčiau teisto už įstatymų dėl bažnyčios atskyrimo nuo valstybės ir mokyklos — nuo bažnyčios pažeidimą, taip pat organizacinė veikla, kuria siekiama padaryti šią veiklą, baudžiama laisvės atėmimu iki trejų metų."

Nr. 97

"LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOS TARYBOS NUTARIMAS DĖL LIETUVOS TSR BAUDŽIAMOJO KODEKSO 143 STRAIPSNIO TAIKYMO.

Ryšium su klausimais, kylančiais taikant Lietuvos TSR Baudžiamojo Kodekso 143 straipsnį Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas, remdamasis Lietuvos TSR Konstitucijos 31 straipsnio "c" punktu nutaria:

Išaiškinti, kad įstatymo apie bažnyčios atskyrimą nuo valstybės ir mokyklos — nuo bažnyčios pažeidimu, užtraukiančiu baudžiamąją atsakomybę pagal Lietuvos TSR Baudžiamojo Kodekso 143 straipsnį, suprantama:

priverstinis rinkliavų ir apmokestinimo ėmimas religinių organizacijų ir kulto tarnų naudai;

kreipimųsi, laiškų, lapelių ir kitokių dokumentų, raginančių nevykdyti įstatymų apie religinius kultus, gaminimas, turint tikslą juos masiškai platinti arba masinis jų platinimas;

apgaulės veiksmų, turinčių tikslą kurstyti gyventojų masėse religinius prietarus, atlikimas;

religinių susirinkimų, eitynių ir kitų kulto apeigų, pažeidžiančių viešąją tvarką, organizavimas ir vykdymas;

nepilnamečių religinio mokymo užsiėmimų organizavimas ir sistemingas vykdymas, pažeidžiant įstatymų nustatytas taisykles;

atsisakymas priimti piliečius į darbą arba į mokymosi įstaigą, atleidimas iš darbo arba pašalinimas iš mokymo įstaigos, atėmimas iš piliečių įstatymu numatytų lengvatų ir pirmenybių, taip pat tokie esminiai piliečių teisių apribojimai, daromi priklausomai nuo jų pažiūros į religiją.

Nr. 98

"LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PREZIDIUMO ĮSAKAS DĖL ADMINISTRACINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ ĮSTATYMŲ APIE RELIGINIUS KULTUS PAŽEIDIMĄ.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nutaria:

Nustatyti, kad įstatymų apie religinius kultus pažeidimas, pasireiškęs šiais veiksmais:

religinių susivienijimų vadovų vengimas įregistruoti susivienijimus valdžios organuose;

įstatymais nustatytų taisyklių pažeidimas, organizuojant ir vykdant religinius susirinkimus, eitynes ir kitas kulto apeigas;

kulto tarnų ir religinių susivienijimų narių organizavimas ir vykdymas vaikų ir jaunuolių specialių susirinkimų, taip pat darbo, literatūros ir kitokių ratelių ir grupių, neturinčių ryšio su kulto atlikimu, —

užtraukia baudą iki penkiasdešimt rublių, kurią skiria administracinės komisijos prie rajonų, miesto Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų".

(—) J. Baltušis
Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko Pavaduotojas

(—) S. Naujalis
Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius

Vilnius, 1966 m. gegužės 12 d.

Tautinių grupių festivalis Niagaroje

Kanados šimtmečio proga visame krašte rengiami tautinių šokių ir dainų festivaliai. Gegužės 20 d. rengiamas didelio masto festivalis Niagara Falls. Jis pavadintas "Niagara Falls Blossom Dance Festival '67" ir įvyks N. F. Collegiate Vocational Auditorium, Epworth Circle. Programoje dalyvaus: rumunų grupė iš Reginos, Sask., su soliste Prepchuk; kiniečių šokėjų grupė, kuri dalyvavo filme "The Offering"; lietuvių "Gyvataras", vad. G. Breichmanienės, estų "Kalev", lenkų Šv. Stanislovo par. šokėjų grupė, vad. kun. J. Schwarz, slovakų "Zemplin", vad. S. Sunegos; be to, šokėjų grupės — graikų, filipinų, serbų, škotų. Tai rinktinės grupės, kurios dalyvauja Toronto festivaliuose Nationbuilders. Niagaros festivalio programos vadovai yra J. Derwinsky ir Shirley McKey. Festivalio globėjas — Niagaros pusiasalio etninio meno taryba ir Ontario turizmo bei informacijos ministerija.

Tautinių grupių festivaliais Kanadoje rūpinasi Toronto Etninio Meno Tarybos direktorius L. Kossar. Niagaros festivalio reikalais kreiptis: Mr. J. Derwinsky, 45 Woodcroft Ave, Welland, Ont., arba: Mrs. Shirley McKee, 2546 Stamford Green Dr., Niagara Falls, Ont. Tel. 354-2273.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Dveji metai Maskvoje

Kanadiečio žurnalisto patyrimai • Moterų pinklės — Cenzūruojami laiškai • Lengvatos užsieniečiams • Viza į Vakarus — kaip laimė loterijoj • Labiausiai nekenčiama Kinija • Perspėjimai vakariečiams

"The Telegram" dienraščio korespondentas Peter Worthington, praleidęs dvejus metus Maskvoje, grįžo Torontan ir paskelbė tris baigminius straipsnius apie dabartinį gyvenimą Sovietų Sąjungoje. Į Rusiją jis sakosi išsivežęs įspūdžiams atvirą mintį, o grįžęs plačiai atmerktomis akimis.

Dideliu pastabumu pasižymėję jo pranešimai iš Maskvos nebuvo paliesti kompartijos cenzoriaus pieštuko, bet dėl jų minčių Kremlius nekartą skundėsi kanadiškojo dienraščio leidėjui ir Kanados užsienio reikalų ministerijai bei ambasadoriui. Sovietams nepatiko kanadiečio teigimas, jog jis Maskvoje negalėjo gauti dalių rusiškam automobiliui ir jas buvo priverstas užsisakyti Helsinkyje. Raukėsi jie ir dėl kito rašinio, kuriame buvo pasakojama apie nepažįstamas moteris, staiga panorusias susitikti su kanadiečiu žurnalistu. Tokių romantiškų pasimatymų P. Worthington atsisakė, nujausdamas, kad juos kompromitacijos tikslu organizuoja NK VD įpėdinis KGB. Didžiausią triukšmą sukėlė jo rašinys apie šią instituciją bei jos istorinę praeitį, nes KGB šiandien mėgina blizginti savo nelabai švarią iškabą. Užsienio reikalų ministerija net du kartus įspėjo kanadietį, kad jam teks kraustytis iš Sovietų Sąjungos, jeigu ateityje bus pasirinkta panaši tema.

Sovietinė prabanga užsieniečiui

Pirmuosius metus P. Worthington gyveno viešbutyje "Ukraina", o antruosius — jam specialiai parūpintame keturių kambarių bute, kurio trys langai neatsidarydavo, o kiti trys neužsidarydavo. Dėl dažnų keltuvo gedimų kas kelinta diena tekdavo gerokai pamiklinti kojų raumenis, nes butas buvo vienuoliktame augšte. Šiuos nepatogumus padėdavo įveikti gerai žinomas faktas, jog normaliai tokiame bute gyventų ir būtų laimingi 10-15 maskviečių.

Kanadietis žurnalistas sakosi nė karto neaptikęs paslėpto mikrofono, bet jis yra įsitikinęs, kad visi jo laiškai buvo cenzūruojami. Tai liudija laiško prilipimas prie voko, būdingas ir mus iš Lietuvos pasiekiantiems laiškams. Užklijuodami garo pagalba atidarytą voką, cenzoriai, matyt, netaupo klijų.

Užsieniečiams kompartija teikia nemažų lengvatų. P. Worthington už $1.500 tuojau pat galėjo nusipirkti automobilį, kai tuo tarpu eilinis sovietų pilietis turi laukti apie porą metų ir atiduoti $7.000 vertės rublių krūvą. Už šį automobilį po metų kanadietis rubliais gavo $3.000. Dar didesnė skriauda vietiniams gyventojams jaučiama specialiai užsieniečiams atidarytose krautuvėse, kur prekės pardavinėjamos už dolerius ar kitą užsienio valiutą. Bonka degtinės užsieniečiui kainuoja $1.20, citrina — 15 ct., šokolado plytelė — 30 ct., kai tuo tarpu visose kitose krautuvėse pirkėjas rubliais moka $4 už tą pačią degtinę, 50 ct. už citriną ir $1.80 už šokoladą. Į užsieniečiams skirtą krautuvę eiliniai sovietų piliečiai neįsileidžiami. P. Worthington nusiskundžia, jog jam buvo graudu stebėti prie stiklo priglaustas nosis ir smalsias akis, stebinčias vitrinoje užsieniečiams išdėliotas gėrybes.

Melas — kasdieninė gyvenimo dalia

Į Maskvą P. Worthington atvyko po N. Chruščiovo nuvertimo, būdamas nemažu šio sovietų politiko gerbėju. Šiandien jis yra pakeitęs nuomonę — Nikitą laiko pavojingu žmogumi, kuris buvo nugabenęs raketas į Kubą, kėlęs triukšmą dėl Berlyno ir leidęs pastatydinti garsiąją sieną, mėginęs drumsti ramybę Afrikoje ir Viduriniuose Rytuose. Naujieji vadai — Brežnevas su Kosyginu, pasak kanadiečio žurnalisto, yra žymiai nuosaikesni. Jie taipgi daugiau rūpinasi savo piliečių gerove, bet esmėje Sovietų Sąjunga tebėra policinė valstybė. Jos eiliniam piliečiui apie metus laiko reikia laukti vizos į satelitinius kraštus, o norint gauti leidimą aplankyti Vakarų pasaulį, reikia turėti airių loterijos laimėtojo sėkmę, Hoffos sunkvežimių vairuotojų unijos nario užsispyrimą ir Bobby Baker įtaką.

Melas tebėra kasdieninė sovietų piliečio gyvenimo dalia. Meluojama ne tik saviesiems, bet ir užsieniečiams. Geriausias pavyzdys — "Inturisto" vadovo Vladimiro Ankudinovo tvirtinimas "Associated Press" žinių agentūros korespondentui, kad 1965 m. Sovietų Sąjungoj viešėjo 1.250.000 užsieniečių iš Vakarų valstybių, o į Vakarus buvo išvykę 460.000 sovietų turistų. Aplankęs visas tų "kapitalistinių" Vakarų ambasadas Maskvoje, P. Worthington nustatė, jog iš tikrųjų buvo išduota tik apie 30.000 vizų kelionėms į Vakarus. Taigi, V. Ankudinovas savų turistų skaičių "pagražino" net 430.000.

Panašius metodus naudoja visa kompartijos kontroliuojama spauda, kai sovietų piliečiai informuojami apie Vietnamo karą ir kai juos norima nuteikti prieš amerikiečius ar Bonnos vokiečius. Neapykantos būna pilni laikraščių puslapiai, nes garsioji "taikaus sugyvenimo" etiketė skiriama tik sovietinei propagandai užsienyje. Apie ją nieko nežino ir negirdi skaityojai pačioje Sovietų Sąjungoje. Nepaisant melu grįstos grasios ir piktos propagandos, susidomėjimas Vietnamo karu esąs labai menkas plačiuosiuose gyventojų sluogsniuose. Jiems nerūpi, kas laimės ar pralaimės Vietname. Vokietijai rodomas didesnis dėmesys, nes sovietų piliečiai dar nėra užmiršę II D. karo skaudžių pasekmių. Jų širdyse tebeviešpatauja natūrali vokiečių tautos ir galimo revanšo baimė.

Didžiausias gyventojų pyktis tenka ne Amerikai ir ne Vokietijai, bet komunistinei Kinijai. Kompartijos propaganda padarė pradžią, o dabar Kiniją keikia ir iš jos šaiposi visi, savuoju erzlumu gerokai priartėję prie rasinės neapykantos ribos. JAV piliečių nusistatymas prieš Kiniją esąs gerokai mažesnis nei sovietų.

Atidaryta Pandoros dėžė

Brežnevas su Kosyginu, P. Worthingtono teigimu, rodo daug pastangų įvairioms ekonominėms reformoms, bet jie susiduria su tradicijų mėgėjų opozicija, kaip ir Kanados krašto apsaugos min. P. Hellyer su Nelsono dvasios generolais ir admirolais. Pažangą stabdo neįtikėtinai didelis kompartijos biurokratizmas. Sovietams priklauso daug rekordų erdvių užvaldyme, o jų pramonė vis dar nesugeba pagaminti plunksnakočio, kuris rašytų, ar krano, kuris užsuktas neleistų vandeniui tekėti. Priežastis esanti labai paprasta — raketų ir erdvėlaivių gamintojams duodama pirmenybė ir tiesioginis ryšys visiems reikmenims gauti, kai tuo tarpu kranų ir plunksnakočių gamintojų žingsnius pažangos kryptimi varžo platus ir didelis biurokratų tinklas.

Pirmą kartą Sovietų Sąjungos istorijoje planuojama atidaryti pirkėjų apklausos biurą, kuris turėtų nustatyti gaminių populiarumą pirkėjų masėse ir duoti atitinkamus įsakymus gamykloms. Anksčiau niekas niekada nesidomėjo tuo, kas pirkėjams patinka ar nepatinka. Kanadietis žurnalistas taipgi primena antrą įdomų dalyką — kompartijos spaudoje buvo paskelbta

(Nukelta į 3 psl.)

Kanados Lietuvių Fondo pareiškimas

"Tėviškės Žiburiai" Redakcijai,
941 Dundas St. West
Toronto 3, Ont.

Gerbiamieji,

Kanados Lietuvių Fondo Taryba ir Valdyba, susipažinusi su "Tėviškės Žiburių" Nr. 15 iš š. m. balandžio mėn. 13 tilpusiu K.L.B. Garbės Teismo paskelbtu nutarimu, tikslu duoti visuomenei tikslesnę informaciją, savo posėdyje 1967. IV. 22 priėmė pareiškimo turinį ir pavedė man persiųsti Tamstoms su prašymu, kad K.L. Fondo pareiškimas būtų patalpintas artimiausiame "T.Ž" numeryje, toje pačioje vietoje (2 psl.), kur tilpo ir Garbės Teismo nutarimas.

K. L. Fondo pareiškimas yra šio turinio:

K. L. Fondo Tarybos ir Valdybos pareiškimas

K. L. Fondo Taryba savo posėdy 1967 m. balandžio mėn. 22 d. apsvarsčiusi K.L.B. Garbės Teismo nutarimą dėl K. L. Fondo statuto balsavimo korespondenciniu būdu, kaip tai buvo paskelbta "Tėviškės Žiburių" Nr. 15 iš š. m. balandžio mėn. 13 d., nutarė pranešti visuomenės žiniai, kad:

Kanados Lietuvių Fondo visuotinis narių susirinkimas, įvykęs 1964 m. balandžio mėn. 18 d., pavedė Fondo Valdybai įstatus nuodugniai paržiūrėti ir daryti žygius juos įregistruoti Kanados valdžios įstaigose.

K. L. Fondo visuotinis narių susirinkimas, įvykęs 1966 m. balandžio mėn. 16 d., diskutuodamas Fondo įstatų reikalą, pavedė Fondo Valdybai statuto projektą išversti į lietuvių kalbą ir išsiuntinėti Fondo nariams jų pasisakymui.

K. L. Fondo Taryba ir Valdyba, vykdydama Fondo visuotinių narių susirinkimų nutarimus, 1967 m. vasario mėn. 1-15 dienomis pravedė narių atsiklausimą. Šis Fondo narių atsiklausimas padarytas pildant Fondo narių visuotinių susirinkimų nutarimus.

Kanados Lietuvių Fondo Taryba giliai apgailestauja, kad K. L. B. Garbės Teismas nedarė pastangų susipažinti su Fondo narių visuotinių susirinkimų nutarimais ir dėlto turėjo prieiti prie klaidingo sprendimo.

Kanados Lietuvių Fondo Taryba ir Valdyba

Kanados Lietuvių Fondo tarybos pavestas —

P. Januška,
Tarybos sekretorius

(1033 Bruce Ave)
1967 m. balandžio 25 d.

Graikų ortodoksai priešinasi Vatikanui

Pastaruoju laiku Vatikano dėmesį atkreipė graikų ortodoksų opozicija ekumeniškam suartėjimui su Vatikanu. Konfliktas paaiškėjo po to, kai Konstantinopolio patriarchas Atenagoras pareiškė, kad jis vizituosiąs šv. Tėvą Paulių VI, kad vyksiąs į Vatikaną. Tai būtų lyg ir revizitas, nes popiežius Paulius VI yra susitikęs su patriarchu Atenagoru prieš trejus metus, kai keliavo į Jeruzalę.

Neseniai pasibaigė Graikijos Bažnyčios sinodas, kur vadovaujantieji graikų ortodoksų hierarchai aštriai kritikavo senąjį Konstantinopolio patriarchą, kaltindami jį "norėjimu palenkti ortodoksiją Romos popiežiui". Kalbėję sinode graikų metropolitai grasino nutrauksią santykius su Konstantinopoliu ir pradėsią naują skilimą, jei Atenagoras važiuos į Romą. Atėnų ortodoksų arkivyskupas, komentuodamas susidariusią situaciją, pasaulinės spaudos atstovams pasakė: "Graikų Bažnyčia atmeta patriarcho Atenagoro iniciatyvą susitikti su popiežium ir dėl mūsų pasipriešinimo patriachas nevyks į Romą."

Š. m. kovo 18 d. visose Graikijos ortodoksų bažnyčiose buvo perskaitytas ganytojinis laiškas, kuriame Graikijos hierarchija perspėja žmones saugotis "piktadarių, kurie stengiasi atitolinti ortodoksiją nuo jos tradicijų."

Vatikane gyvai komentuojamas straipsnis, paskelbtas laikraštyje "Esta". To straipsnio autorius yra Atėnų universiteto profesorius Tomadakis, kuris yra oficialus Graikijos ortodoksų hierarchijos nuomonės reiškėjas. Tomadakis teigia, kad jei Konstantinopolio ir Romos artėjimas eis toliau, tai ortodoksija paskelbs atsiskyrimą nuo Konstantinopolio. Straipsnio autorius pabrėžia, kad Konstantinopolio artėjimas su Vatikanu esąs remiamas ne religiniais, o politiniais motyvais. Tomadakio nuomone, patriarchas Atenagoras ypač norįs laimėti Vatikano paramą, pagalbą prieš Turkijos vyriausybės spaudimą. Tolimesniuose išvedžiojimuose prof. Tomadakis teigia, kad graikų ortodoksija galėtų Konstantinopolio patriarchui pagelbėti, bet tik su sąlyga, jeigu jis atmes "ekumeninius Romos pasiūlymus."

Vatikane atidžiai sekama pasaulinės ortodoksijos laikysena. Auganti graikų hierarchijos opozicija ekumeninei Pauliaus VI politikai galėtų pagaliau užblokuoti besiplečiantį katalikų ir ortodoksų suartėjimą. Taip mano Vatikano stebėtojai Romoje.

Iš to, kas vyksta graikų ortodoksų hierarchijoje, akivaizdžiai aišku, kad toji hierarchija vadovaujasi ne religiniais, o nacionalistiškai politiniais mo-

Nukelta į 7-tą psl.

Piramidžių romantika ir vasarvietė

STASYS DALIUS

Meksika, kaip ir Egiptas, yra pagarsėjusi savo piramidėm, tad ir šios kelionės metu buvo svarbiausias tikslas jas aplankyti.

San Juan Teotihuacan piramidės

Iš Meksikos Miesto tenka važiuoti per mažus indėnų kaimelius 25 mylias. Artėdamas prie tos vietovės pradedi įtemptai žvalgytis, kur gi tos garsiosios piramidės viršūnė kyšo? Pradžioje, kai pro medžių viršūnes akys atsiremia į augštą kalnagūbrį lygumoje, pagauna keistas jausmas, kuris priartėjus prie piramidžių ir viso šventyklų rajono virsta nuostaba, matant tūkstančius metų išstovėjusias dvi didžiąsias piramides ir daugybę mažesnių, bylojančių apie senovės laikus.

Ši vieta yra Teotihuacan slėnyje, kuris užima apie 100 kv. mylių plotą. Čia žemė buvo tinkama visokiems augalams kultyvuoti, todėl senovėje ir buvo įkurtas miestas, kuris užima apie tris kvadratines mylias. Maža dalelė šios srities yra atkasta ir nuvalyta. Daugybė pastatų dar tebėra po žeme neatkasti, nes tas darbas kainuotų daug milijonų dolerių. Šis archeologinis atradimas yra svarbiausias visoje Š. Amerikoje. Tai buvęs religinis centras, pastatytas Teotihuacanos, labai senos ir išnykusios rasės. Miestas vėliau buvo apgyvendintas toltekų ir po to actekų. Dabartiniai gyventojai, aplinkiniuose kaimeliuose besiverčią žemdirbyste ir įvairiais rankdarbiais, yra actekai.

Manoma, kad jau senovėje šiame mieste gyveno tarp 10.000 ir 100.000 gyventojų. Pagrindinė gatvė, beveik dviejų mylių ilgio, yra atkasta, išvalyta ir ja vaikščiodamas jautiesi mažas, kai pagalvoji, kad prieš tūkstančius metų primityviausiom priemonėm buvo pastatytos didingos piramidės, šventyklos, rodančios senovės žmonių sugebėjimus.

Atkastoji gatvė vadinama "Avedina de las Muertas" arba mirties gatve, nes atkasant buvo surasta daugybė žmonių griaučių. Iš abiejų gatvės šonų stovi tiksliu apskaičiavimu pastatytos viena prie kitos mažos piramidės, lyg atviri bokštai, nes niekur nėra stogų. Dauguma piramidžių išmūryta iš akmenų, su akmeniniais laiptais, kylančiais lig pat piramidžių viršaus. Kaikurios piramidės yra labai mažytės, kitos didesnės, bet viena prie kitos prisiglaudusios. Kaikurios yra padengtos tinku ir nudažytos raudonai, originalią spalvą ir tinką išlaikiusios iki šių dienų. Toje vietoje priskaitoma apie 300 piramidžių.

Saulės piramidė

Didžiausioji Saulės piramidė yra rytinėje dalyje už Mirties gatvės. Ji turi 216 pėdų augščio ir bazę papėdėje iš kiekvienos pusės po 700 pėdų ilgio. Ji yra tik truputį mažesnė už Cheopso piramidę Egipte.

Piramidės vidus užpildytas saulėje džiovintomis plytomis, pagamintomis iš purvo. Jų čia sunaudota apie vieną milijoną kubinių jardų. Išorinė piramidės pusė yra apklota akmenimis, kurie sujungti panašia į cementą medžiaga. Iš vakarų pusės akmeniniai laiptai veda iki pat piramidės viršaus. Žemai papėdėje atsistojęs ir žvelgdamas į viršų vedančius laiptus susidarai iliuziją, kad jie veda į dangų. Mat, iki viršaus yra 222 laiptinės pakopos. Piramidė turi penkias terasas, o pats viršus plokščias, nukirstas.

Piramidė pastatyta astronominiame apskaičiavime patyrusių kunigų-architektų. Manoma, kad pirmosios statybos atliktos 150 metų prieš Kristų. Šis tikybinis centras žydėjo keletą šimtmečių, kol apie 850 m. po Kristaus buvo sudegintas, apiplėštas, didesnė miesto dalis sunaikinta, o gyventojai priversti išsikraustyti kitur. Kaikurios piramidės nėra pastatytos iš karto, o palaipsniui. Mat, senovės majai naudojo kalendorių, kuris turėjo 52 metų ciklą. Ištirta, kad tokių metų ciklui baigiantis buvo atliekami piramidžių padidinimai.

Archeologai, išgręžę tunelį į Saulės piramidę, atrado, kad ji irgi pastatyta iš kelių viena ant kitos išmūrytų. Papėdėje piramidės tunelis, vedąs į gelmes, yra atviras, bet įmūrytom grotom, kad negalėtų niekas po vidų landžioti. Atsistojus prie tos angos yra pagunda pamatyti tuos amžių klodus, bet kadangi įėjimas užtvertas, tai pasitenkini pasižiūrėjęs pro grotas į vidų, kur tunelis išnyksta piramidės gelmės tamsoje.

Mėnulio piramidė yra apsupta grupės mažesnių. Tai pats seniausias pastatas šiame rajone, sumūrytas iš upės akmenų. Jis turi 137 pėdas augščio ir 492 pėdas ilgio, 393 pėdas pločio bazės apačioje. Ši piramidė yra netokia įspūdinga, ir todėl turistų, lipančių į jos viršūnę, nesimato. Dauguma pasitenkina kopimu į Saulės piramidę, iš kurios viršaus vaizdas yra įspūdingesnis.

Be šių dviejų didžiųjų piramidžių, yra atkasti rūmai miesto valdovų ir augštosios klasės; išpuošti dar puikiai išsilaikiusiom freskom, dievų figūrom, slibinų galvom. Nei vieni iš tų pastatų neatrodo, kad buvo pakankamo dydžio gyventi to miesto valdovui. Archeologų nuomone, gal tik Ciudadela, kuri yra pietuose nuo Mirties gatvės ir turi savo keturkampių sienų virš 700 pėdų ilgio, galėjo tikti šiam tikslui.

(Bus daugiau)

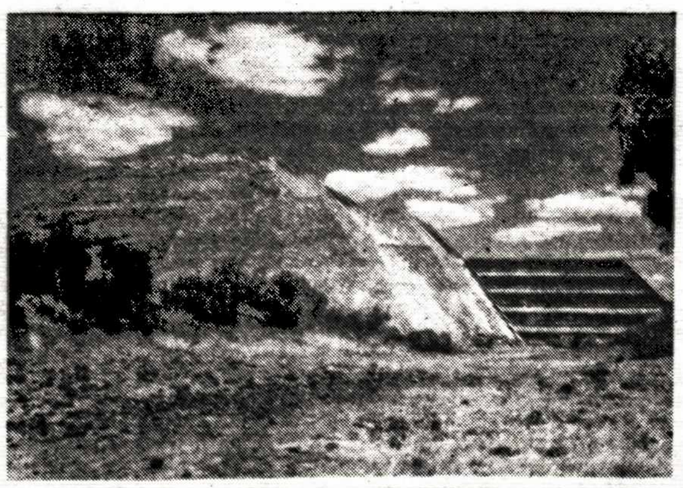

Garsioji Saulės piramidė Meksikoje

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

FINANSINIŲ IR KOMERCINIŲ REIKALŲ DEPARTAMENTO PRANEŠIMAS

VARTOTOJŲ APSAUGOS ĮSTATYMAS NR. 100

Tai įstatymas, kuriuo steigiamas vartotojų apsaugos biuras ir nustatomos jo pareigos. Jis įsigaliojo 1967 m. balandžio 3 d.

Jo uždaviniai yra šie:

a. skleisti informaciją, auklėjančią vartotojus, teikiančią jiems patarimus apsaugos skolinimo ir skolinimosi srityje.

b. plėsti esamus patarimų biurus bei jiems padėti vartotojų kredito srityje.

c. priimti bei tirti skundus, susijusius su nusikaltimais įstatymui, teikiančiam globą vartotojams.

d. vykdyti vartotojų apsaugos įstatymą.

ĮSTATYMAS NR. 101. Šis įstatymas, teikiąs globą kasdieninių reikmenų pirkėjams bei reikalaująs atskleisti kredito kainas, yra vadinamas Consumer Protection Act. Jis įsigalios nuo 1967 m. liepos 31 d. Šis įstatymas reikalauja: atskleisti skolinimo kainas doleriais, nurodant palūkanų nuošimčius; registruoti firmas, turinčias po namus besilankančius pardavėjus, jeigu duodamas kreditas. Reikalaujamas trijų dienų apsisprendimo laikotarpis prieš vykdant pasirašytas su į namus atsilankančiais pardavėjais. Įstatymas įveda naują procedūrą, teikiančią palengvinimų pirkėjams, pasirašiusiems atitinkamus pasižadėjimus kaip garantiją.

The Hon. John Robarts
Prime Minister of Ontario

Segregacija, lygybė ir artimo meilė

AL. GIMANTAS

Daug šiandien kalbama ir rašoma apie rasių lygybę. Tai gana plati pokalbių tema ir mūsiškių rateliuose, ypač amerikinių didmiesčių aplinkoje. Savo tarpe pasisakome už rasių lygybę, bet, kai tas mūsų principinis pasisakymas tiesiogiai pradeda liesti mus, tada, atrodo, pradeda keistis ir mūsų principai... Tada jau mes pradedame ilgiausius išvedžiojimus, manipuliuojame gražiausiomis sąvokomis, ryškiais pavyzdžiais, kad apgintume naująjį savo nusistatymą, kad neatitrūktume nuo aplink mus vyraujančios dvasios...

Kad mūsų principiniai nusistatymai šiuo atveju svyruoja, tenka stebėtis. Esame juk tie, kurie patys pergyvenome daug neteisybės, buvome skriaudžiami dėl savosios tautybės, dėl religijos, buvome persekiojami, vežami prievartos darbams Saksonijon, įrikiuojami svetimon armijon, verčiami kovoti nebūtinai vien tik už savosios tautos interesus. Patirtis, matome, iškalbinga ir liūdna. Kas ne kas, bet mes, lietuviai, turėtume turėti žymiai daugiau simpatijos, supratimo ir užuojautos tiems, kurie ir šiandien neturi ar negali naudotis pilnomis teisėmis.

Galime suprasti, kad neturįs tinkamų kvalifikacijų juodosios rasės pilietis negauna vienos ar kitos vietos, bet negalime likti vien tik pasyviais stebėtojais, kai jam toji pati ar kita vieta atsakoma vien tik dėlto, kad jo kūno spalva yra kitokia. Tai neteisybė, kuri, nežiūrint kokiais žodžiais būtų dangstoma, ir toliau lieka tik paprasčiausia neteisybė. Tas pats pasakytina ir apie apsigyvenimo galimybes. Ir šioje srityje dar tiek daug diskriminacijos, tiek daug nepastovumo ir nedaug vilties.

Aišku, mums gali patikti ar nepatikti mūsų kaimynas. Tai grynai asmeninis kiekvieno reikalas ar nusistatymas. Gal dėl vienų ar kitų priežasčių mes geriau persikeltume kitur gyventi. Tai, žinoma, tvarkoje, bet neįsileisti savojon aplinkon asmens ne dėl kurios kitos priežasties, bet tik dėlto, kad jis nebaltas, kad jis kitos rasės, tai jau tikrai ir nekrikščioniška ir nežmoniška. JAV vyskupai nedviprasmiškai ir drąsiai savo tikintiesiems per spaudą ir sakyklas yra pasisakę ir pasmerkę betkurios rūšies diskriminaciją, kaip visiškai nekrikščionišką ir ilgiau netoleruotiną dalyką. Mes visi tai skaitėme, girdėjome, lingavome galvomis ir elgiamės toliau taip, lyg to visai nebūtume girdėję, lyg mūsų visai neliestų.

Vienas dalykas, kai miestuose organizuojamos namų savininkų draugijos savosios aplinkos gerinimo reikalams, kai namų savininkai, turį bendrų interesų, stengiasi jungtis vienų ar kitų turimų teisių apsaugai, bendrų reikalų aptarimui, bendrai akcijai, — ir jau visai kitas dalykas, kai tos pačios savininkų draugijos, tik kilniais šūkiais ir tokiais pačiais tikslais prisidengusios, faktiškai tik ir tesirūpina, kaip tęsti savo gyvenamoje aplinkoje segregaciją, visais galimais būdais stengiantis, kad tik apylinkėn nepatektų nei viena nebaltųjų rasės šeima. Kaikuriuose didmiesčiuose lietuviai pakankamai veiklūs ar net užima ir pirmaujančias vietas vadovybėse tokių organizacijų, kurių tikslas toli gražu ne krikščioniškoji meilė ar tolerancijos dvasia. Mes remiame tokias draugijas, gana simpatingai atsiliepiame spaudos puslapiuose, pakankamai gausiai dalyvaujame jų susirinkimuose. Jų programose daug įvairumo, daug įvairių tikslų, tik vieno ten nerasime, būtent, artimo meilės!

Toronto Prisikėlimo parapijos vaikų choras koncerto metu. Choro vadovas — kun. Br. Jurkšas
Nuotr. M. Pranevičiaus

Didžioji dabarties kova

Apie Velionį dr. Konradą Adenauerį, buvusį Vokietijos kanclerį, labai iškilmingai palaidotą, tebekalba visas pasaulis. Čia dedame jo straipsnį, pasirodžiusį spaudoje pernai. Jame autorius atskleidžia pagrindines savo veiklos mintis. Red.

Įžengdamas į dešimtąją savo gyvenimo dekadą, dažnai sėdžiu prie savo namų altoriaus; sėdžiu vienas ir ramus. Tyla gaubia mane.

Mintys ir vaizdai užplūsta mano mintis, dalis jų — pergyventi ir matyti prieš daugelį metų. Tai mintys, gimusios manyje prieš 1914 metus, kai aplinkui buvo tikra taika, ramybė ir saugumas šioje žemėje, kitaip sakant, kai žmonija, rodos, netur ėjo ir nežinojo baimės jausmo.

Mano mintys keliauja: I D. karas, pirmasis Vokietijos pralaimėjimas, infliacija ir lėtas atsigavimas. Visa tai iš lėto prisimena man. Prisimenu metus be laisvės, pilnus depresijos ir nežaboto nacionalizmo bei despotizmo, nuvedusius į II D. karą, į mirties ir naikinimo metus, baimės metus, sukausčiusius visą žmoniją. Po to, žinoma, atėjo pokariniai atsistatymo metai, atsistatymo politiškai, kultūriškai, ekonomiškai, bet apie tai kai, ekonomiškai, bet apie tai mintys manyje nesirezga.

Baimė tebeauga

Daugelio vyrų ir moterų baimė neišnyko — ji net didėja. Saugumas ir ramybė žmonėse dingo net nuo 1914 m. ir ji nebegrįžta. O taika? Po 1914 m. nei vokiečiai nebežinojo tikros taikos, nei visa žmonija. Kiek gi yra pasaulyje žmonių, kurie neturėtų savyje baimės, kurie jaustų tikrą taiką ir saugumą?

Prieš 1914 m., deja, žmonija buvo taip įsijautusi taikon, kad nebemokėjo džiaugtis ir ją tausoti.

Žmogus yra mįslingas sutvėrimas. Juk kaip dažnai jis veikia prieš savo daug geresnius sprendimus, ignoruoja tiesą ir gėrį bei atlieka veiksmus, nukreiptus prieš patį Dievą.

Tik religija galėtų išgelbėti žmones ir tautas. Dėl tos priežasties aš ir mėginau įtaigoti Vokietijoj krikščionių dvasios atgimimą. Todėl aš ir organizavau Krikščionių Demokratų Sąjungą 1945 m. Be to, prašiau vieningumo tarp katalikų ir protestantų, kviečiau bendrai kovoti ir praktiškai realizuoti krikščioniškus principus viešajam gyvenime. Tada aš tvirtai įsitikinau, jog tautos privalo būti valdomos dieviškais principais, nes kitaip jos pražus.

Visi mes, kurie esame įjungti į aktyvų gyvenimą ir darbą prekyboje, kelionėse ar kitokiam judėjime šių laikų moderniojoj visuomenėj, privalome rasti minutėlę laiko kreiptis žodžiais ir mintimis į tą Jėgą, kuri, ypač nūdien, taip mums visiems reikalinga. Tai be abejonės, būtų daug ryškesnio gėrio puoselėjimas, negu gyvenimas desperacijoj. Žmonių akis ir mintis turėtų patraukti muzika, dailė, gėlės, o svarbiausia — krikščioniško tikėjimo praktika. Tai yra visa tai, ką aš pats ligi šiol praktikavau.

Šiandien, tokiame likiminiame istoriniame tarpsnyje, mes patys juk privalome kiek galint daugiau dirbti taikos labui, pritaikyti tam tikslui praeities patirtį.

Rytdiena yra statoma ant šios dienos. Tai yra tiesa. Tačiau ši diena ir rytdiena remiasi ir vakardiena. Niekas pasaulyje šios tiesos negalėtų paneigti.

Iš to, kas gyvenime patirta, ir iš to, kas ateina, privalo būti formuojamas mūsų vidinis nusistatymas, nes tik viduje tinkamai susiformavę žmonės gali vesti sąžiningą gyvenimą ir būti verti tikro žmogaus vardo. Tie, kurie nepajėgia susikristalizuoti, blaškosi vienon ir kiton pusėn ir pasilieka tarytum lapai, bejėgiškai vėjo nešiojami.

Vidinė darna

Mūsiškis kritiškas šimtmetis tikrai turi gėrio, grožio, teisingumo, sąžiningo darbo ir t.t., tačiau už viso to slypi kažkokia jėga, siekianti priešingų tikslų. Daugelio mūsų širdyse taip pat dingo tai, kas, rodos, buvo taip paprasta praeityje, būtent, mūsų vidaus ramybė ir darna. Tai aš ir turiu galvoj, rašydamas apie praeitį. Jeigu vidaus darna žmoguje yra pairusi arba dingusi, tai ir mūsų vidaus jėga yra susilpnėjusi, o gal ir visiškai dingusi.

Kova, kuri yra sukrėtusi pasaulį paskutiniaisiais metais, negali būti palyginta su daugelio dešimtmečių kataklizmais. Nenorėčiau tikėti, kad netolimoj ateity kas nors panašaus įvyktų. Dabartiniai tautų priešingumai nebeatrodo, kad kiltų dėl teritorinių klausimų. Jie galimi greičiau dėl santvarkų skirtumų. Čia prieš vienas kitą stoja du poliai: demokratija, siekianti krikščioniškos gyvenimo samprotos bei individualios žmonių laisvės įgyvendinimo, ir materialistinė samprata, kur individualinė laisvė palenkta kolektyvizmui.

Prieš sumasėjimą

Modernusis technikos pasaulis, kuriame dabar gyvename, su savo teatrais, radiju, televizija tarnauja ugdymui masinio žmogaus, linkstančio į materializmą. Krikščioniškasis pasaulis turi veikti priešinga linkme. Dėlto reikia, kad kiekvienas mūsų būtų pilnas krikščioniškos dvasios.

Kiekvienam individui reikia egzistencinio pagrindo. Viena sąlygų tokiam pagrindui — lengvai prieinama nuosavybė, kuri atpalaiduotų žmogų nuo bado ir vargo baimės. Tinkami šeimų namai, kuriuose galėtų tarpti ir augti jų prieauglis, sveika aplinkuma, tyras oras, saulės spinduliai ir pakankama erdvė judėjimui bei žaismui, o taip pat jaunimui krikščioniškais pagrindais paremtas mokslas bei auklėjimas — yra tie faktoriai, kurie galėtų išlaikyti asmenis "nesumasėjusiais žmonėmis".

Didžioji nūdienės žmonijos kova tarp krikščionybės ir materializmo šiuo metu ir vyksta jaunų žmonių sielose. Kol nepajėgėsime jaunų žmonių palenkti krikščioniškojon pusėn, mūsų darbas dažnais atvejais bus bergždžias ir mes negalėsim duoti pozityvios ataskaitos Augščiausiajam mūsų Kūrėjui, nes nebūsim šioje žemėje atlikę tinkamai savo pareigų.

Sulietuvino **Pr. Alšėnas**

Kanados Lietuvių Fondo taryba posėdžiauja. Iš kairės: inž. L. Balsys, J. R. Simanavičius, inž. Vyt. Balsys, P. Januška, tarybos pirm. V. Ignaitis, valdybos pirm. dr. A. Pacevičius, inž. A. Paškevičius, inž. P. Lelis, St. Jakubickas Nuotr. M. Pranevičiaus

PASAULINĖ PARODA MONTREALYJE

Lietuvių darbai okupanto paviljone

Smulkesnių duomenų apie pasaulinę parodą Montrealyje pateikė parodų komiteto pirm. Ksaveras Kairys "Tiesos" nr. 93(7365) puslapiuose. Lietuvių įnašas yra nemažas, bet, deja, oficialiai visi nuopelnai tenka kraštą okupavusiai Sovietų Sąjungai. Sovietinio paviljono keturias vitražines kolonas ir dekoratyvinę sieną yra sukonstruavę lietuviai architektai — Ginta ir Tadas Baginskai. Šį paviljoną, kaip žinome, puošia A. Stoškaus ir A. Garbausko vitražas "Tėvynė", K. Morkūno — "Himnas darbui", skulptoriaus K. Valaičio metalinis pano.

K. Kairio teigimu, sovietinio paviljono lankytojai gali pirkti "Vienybės", "Tulpės", "Minijos", "Jiesios" suvenyrų — medžio, gintaro, tekstilės gaminių ir lietuviškų lėlių. Kitiems gaminiams atstovauja "Dailės" kombinatai, "Kaspinas", saldainių M. Melnikaitės ir "Pergalės" gamyklos, F. Dzeržinskio tabako ir "Stumbro" degtinės gamyklos.

Vadinamoji "Lietuvos Diena" bus surengta birželio 23. Tą dieną visi sovietinio paviljono lankytojai gaus suvenyrinius ženkliukus, leidinėlius anglų ir prancūzų kalbomis apie tariamąją Lietuvos "laimę" sovietinėje vergijoje. Būsiąs išleistas netgi specialus spaudos biuletenis. Parodą tada aplankys delegacija iš Lietuvos — "visuomeninių organizacijų, mokslo darbuotojų, gamybos pirmūnų atstovai". Koncertinę programą atliks liaudies ansamblio "Lietuva" šokėjų ir muzikantų grupė, pasikvietusi talkon žymiuosius dainininkus ir instrumentalistus.

Vadinamojoje sąjunginių respublikų salėje sovietiniame paviljone birželio 23 d. bus išstatyta apie 70 lietuvių dailininkų kūrinių, jų tarpe grafikai atstovaus — J. Kuzminskio raižinių ciklas liaudies dainų motyvais, V. Jurkūno "Būsiu melžėja", S. Krasausko "Į žvaigždes", S. Rozino darbai iš ciklo "Tarybų Lietuvos partizanai", V. Kalinausko "Dainų šventė Vilniuje", A. Skirutytės "Elektros laidų daina", A. Steponavičiaus "Kėdainių chemijos kombinatas" ir R. Gibavičiaus "Lietuvaitė"; skulptūrai — J. Mikėno "Žvejas, žvejo duktė ir aš", J. Kėdainio "Kolūkio arklininkas", G. Jokūbonio "Mokytojo Januliono portretas" ir V. Vildžiūno "Konstruktoriaus portretas"; tapybai — A. Žmuidzinavičiaus "Nemuno delta", V. Mackevičiaus "Vilniaus gatvelė", V. Povilaičio "Kauno peizažas", A. Gudaičio "Vidudienis", A. Savicko "Kolūkietė Eidukynienė", M. Cvirkienės "Poetės V. Palčinskaitės portretas", S. Veiverytės "Ledo ritulininkai", J. Švažo "Naktis uoste" ir L. Surgailio "Po lietaus". Parodą papildys virš 130 knygų, 12 žurnalų.

Sovietinio paviljono kino teatre bus rodomas rež. Vyt. Žalakevičiaus tarptautinio pripažinimo neįstengęs susilaukti propagandinis filmas "Niekas nenorėjo mirti" ir keletas dokumentinių filmų. Paviljono televizija ir radijas transliuos žymiųjų lietuvių menininkų koncertus, televizijos apybraižas, kurias K. Kairys apibūdina šiais žodžiais: "...apie mūsų krašto žymius žmones, Lietuvos ekonomikos, kultūros ir mokslo laimėjimus..." Kad jam daugiau rūpi sovietinė propaganda, liudija užbaigiamasis pareiškimas: "Ekspo-67" svečiai turės progos susipažinti su šių dienų Lietuva, jos liaudies ūkio pakilimu ir kultūros suklestėjimu Tarybų valdžios metais."

DVEJI METAI MASKVOJE

(Atkelta iš 2 psl.)

rašinių, siūlančių panaikinti kolchozus, nors tai, be abejonės, yra didžiausia komunistinės ideologijos herezija. Pramonės įmonėse imama šnekėti apie pelną, kuris lig šiol buvo laikomas kapitalistų išmislu. Tokiam posūkiui pateisinti staiga buvo atrasti "nauji" Lenino raštai, nesmerkiantys pelno, jeigu jis skiriamas valstybės naudai.

Šios ir panašios reformos, pasak P. Worthingtono, atvėrė legendinę Pandoros dėžę. Nepakanta sistemai auga jaunimo tarpe. Maskvoje gausu jaunuolių "bytnikų" šukuosena, dėvinčių siauras kelnes, skambinančių gitaromis ir šokančių tvistą. Bučiavimasis ir glamonėjimasis vyksta viešose vietose, o milicininkai užmerkia akis, nors seniau toks elgesys būdavo laikomas nusikaltimu. Jaunimas, kanadiečio žurnalisto nuomone, stengiasi išsprukti iš kompartijos varžtų ir atsikratyti senosios kartos komunistų ideologinio dogmatizmo.

Savo rašinius P. Worthington užbaigia įspėjimu Vakarų pasauliui. Jis primena jau daugelio pradedamą užmiršti faktą, kad sovietinis komunizmas pakeitė ir keičia tik taktiką, bet ne savo pagrindinį tikslą, kuris buvo ir tebėra tas pats — užvaldyti Vakarų pasaulį. Tai liudija atskeidžiami vis nauji sovietų šnipų tinklai, vidaus rinkai skiriama kompartijos propaganda, tebeskelbianti, kad Vakarai yra didžiausias Sovietų Sąjungos priešas. A. Kosyginas atrodo rimtu ir patikimu žmogum kelionėse po užsienio kraštus, bet niekas neturėtų užmiršti, kad jis atstovauja sąžinės nepripažįstančiai sistemai, kuriai tikslas pateisina visas priemones. P. Worthington prisipažįsta, jog Maskvoje jis pamilo nuoširdumu alsuojančia rusų tautą, bet nusivylė sovietiniu komunizmu, kurio vadai 1917 m. iš liaudies rankų nasivogė revoliuciją ir ją pavertė kalėjimu. V. Kst.

PADĖKA

Nuoširdus ačiū už mums netikėtai surengtas pagerbtuves - pobūvį 20 vedybinio gyvenimo metų sukakties proga, už įteiktą brangią dovaną, už linkėjimus ir sveikinimo žodžius. Padėka priklauso rengėjams ir dalyviams iš Toronto bei kitų Kanados ir JAV vietovių. Jums visiems išvardinti neužtektų didelio jaučio odos, persiauros ir pertrumpos būtų laikraščio skiltys.

Atskirą padėkos žodį norėtume tarti Tėvams pranciškonams už dalyvavimą ir už leidimą pasinaudoti naujojo pastato gražiąja sale.

Jūsų visų parodytas nuoširdumas, kaip širdį glostantis vėjas nuo gintarinių Baltijos krantų, lydės mūsų ateities žingsnius.

Jums amžinai dėkingi ir skolingi —

Aldona ir Jonas Vaškevičiai

IZABELEI MATUSEVIČIŪTEI mirus,

jos broliams ir sesutėms reiškiame nuoširdžią užuojautą —

Vytautas Liesunaitis su šeima

VOKIEČIŲ ŽURNALAS APIE A. LAURINČIUKĄ

"Jie kondensuoja pieną ir Tolstojų"

"TŽ" jau buvo rašyta apie Lietuvos komunisto Alberto Laurinčiuko knygą "Trečioji dolerio pusė", kurią jis parašė lietuviškai, grįžęs po 3 metų iš JAV. Maksvai knyga patiko ir išleido rusų kalba. Vokiečių žurnalas "Der Spiegel" š.m. 15 nr. davė tos knygos ištraukas dviejuose puslapiuose su keliom nuotraukom. Kad autorius iš Lietuvos, neminima. Gerą A. Laurinčiuko įspūdžių kritiką yra parašęs kanadietis žurnalistas P. Worthington, gyvenęs Maskvoje. Jis pastebėjo, kad Laurinčiukas davė propagandiškai iškreiptą Amerikos vaizdą. Čia pateikiame ištraukas, mažiau propagandines, atrinktas "Der Spiegel" žurnalo. Red.

Visi amerikiečiai, be išimties, stengiasi visada juoktis. Net bankų plėšikai, įrėmę revolverį kasininkui į krūtinę, pirmiausia nusišypso ir tik tada pareikalauja pinigus į skrybėlę sužerti. Banko tarnautojas taip pat šypsosi ir kartu nepastebimai užmina aliarmo mygtuką.

Kaikas mano, kad žinomas posakis — kiekvienas amerikietis gali tapti prezidentu yra nevisai tikslus. Jų nuomone, turėtų būti: kiekvienas amerikietis, kuris gali juoktis, gali tapti prezidentu.

Amerikiečiai juokiasi be jokių pastangų, be mažiausio įtempimo, visiškai mechaniškai, lyg jie tai visada darytų. Tas pats tenka pasakyti ir dėl amerikiečių vyrų įpročio rankas laikyti kišenėse. Tinka ir amerikietėms, kurios pokalbio metu, kiek tik gali, dantis rodo.

Kadangi amerikiečiai yra praktiški ir, be to, gerai žino augštus gydytojų honorarus, visokiom priemonėm saugo savo sveikatą. Viena priemonių yra juokas. Tačiau aš mačiau žmonių, kuriems ne tik juokas, bet ir elementariausias šypsnys yra išnykęs bekovojant su amžinu neturtu ir neviltim. Juokas ir ašaros, neturtas ir perteklius Amerikoj kaip dvynukai.

Ar tai būtų prie valgio, kavos puoduko, ar bankete, trijų temų amerikiečiai negali išvengti: automobilių, virškinimo ir savo nemigos.

Prieš savo namus amerikiečiai neturi daržų. Vietoj to auga tanki žolė, kurią jie bent kartą per savaitę pjauna ir 6 kartus laisto. Retai kuris namas turi tvorą. Tik labai brangios vilos, parkai, kalėjimai ir beprotnamiai apsupti augštom tvorom su stipriais vartais.

Pažvelgus į statistiką, galima beveik patikėti, kad kiekviena šeima turi automobilį, televiziją, šaldytuvą ir nuosavą namą. Tačiau iš kitos statistikos matyti, kad už šituos automobilius, namus ir baldus amerikiečiai 1965 m. turėjo virš $400 milijardų skolų. 1964 m. kiekvienam amerikiečiui vidutiniškai teko $2000 skolos.

Amerikiečiai galvoja labai praktiškai ir ūkiškai. Kai vyras darbovietėj stengiasi pakelti savo uždarbį, žmona tuo tarpu stengiasi namų ruošos išlaidas sumažinti. Moterys peržiūri laikraščius, kad patirtų kokias prekes galima ypatingai gerai nupirkti ir vakarienės metu galėtų aptarti, kaip sutaupyti pusę dolerio už porą batų, 25 ct. už marškinius, 40 ct. už 4 itališkos alyvos bonkas ar 60 ct. už 2 svarus mėsos.

Amerikiečiai visur ir visada geria labai daug kavos. Be kavos jie greitai pasidaro pavargę, nervingi ir negali dirbti.

Per 3 metus, kuriuos aš praleidau Niujorke, niekad nepasitaikė nupirkti pasenusį kiaušinį, sukirmijusį obuolį ar seną sviestą. Bet aš niekad nevalgiau ir skanaus šviežio kiaušinio, agurko ar pomidoro, kuris nebūtų kokiais nors konservavimo produktais išteptas.

Amerika energingai kovoja už moralumą. Niujorko paplūdimiuose 3-5 metų mergaitės turi dėvėti maudymosi kostiumus, kitaip tėvams gresia $15 bauda. Tuo pačiu laiku veikia naktiniai paplūdimiai ir kinai, kur rodomi nudistų filmai. Niujorke nedraudžiama pardavinėti aiškiai pornografiški leidiniai arba klientus į nepadorius naktinius klubus vilioti.

Kai Niujorke pučia ledinis vėjas, vedasi amerikiečiai savo šunis, aprengtus drabužiais ir batukais pasivaikščioti Penktąja Avenue.

Amerikiečiai nepaprastai praktiški, nors ir naudoja baisiai nepatogią, nepraktišką matų sistemą. Jų praktiškumas išaugo iš nepabaigiamos kovos dėl būvio ir dolerio. Jie moka gerą patarnavimą branginti ir iš to padarė tikrą mokslą. Virš 200 firmų specializuojasi darbo produktyvumui pagerinti. 50 mokyklų ruošia šiai sričiai specialistus.

Amerikiečiai dirba kaip mašinos, bet jie nė minutės nepavėluos pietums. Kas neturi užtektinai pinigų eiti į restoraną, valgo darbovietėj sumuštinius ir geria kavą iš termosų.

Amerikiečių įstaigose nėra mašininkių. Kas turi ką parašyti, sėda pats prie mašinėlės ir rašo. Tik didelių įstaigų direktoriai turi sekretores, kurios yra gerai paruoštos bendradarbės.

Visi reikalai tvarkomi greitai telefonu. Net komplikuočiausios problemos Amerikoje sutvarkomos telefono pagalba iš įstaigos. Įstaigose netenka ilgai laukti, nes visi griežtai laikosi sutarto laiko. Jei telefonu sutari pasimatymą 10 val. 25 min., gali būti tikras, kad taip ir bus.

Amerikietis tarnautojas negali sau leisti liuksuso dirbti prastai. Dėl menkiausios klaidos jis yra atleidžiamas.

Kai nori viešbutyje pernakvoti, nereikia jokių dokumentų. Užrašai į paduotą kortelę savo pavardę, užsiėmimą, namų adresą, ir viskas. Amerikiečiai gyvena be pasų.

Šiuo laiku Ameriką valdanti klasė nėra tokia primityvi, kaip Goebbelsas, kuris kartą viešai pareiškė, esą nori griebtis pistoleto, kai išgirsta žodį "kultūra". Amerikoj yra dviejų rūšių kultūra: valdančios klasės ir kita — talentingų žmonių, kurie vengia savo kūrybingumą parduoti už dolerį.

Amerikiečiai moka gerai kondensuoti pieną. Dabar pradeda kondensuoti Byroną, Šilerį ir Dostojevskį. "Kodėl jūs turite kankintis su Ilijada ir Odisėja, jei galite patirti visa, kas ten yra, per 20 minučių?" — klausia "Digest" leidėjas, kuris visą Balzaką, Tolstojų ir Goethę žada sutalpinti į 250 puslapių.

Amerika yra didelis ir įvairus kraštas. Jis sukurtas stiprių ir darbingų rankų žmonių, kurie iš toli per Atlantą čia atvyko. Amerika yra stebuklų kraštas. Platūs pečiai ir stiprios ateivių rankos plieną perdirbo į milžiniškus dangoraižius, gracingus tiltus, kalėjimus ir puikų požeminių traukinių tinklą.

Ar man patiko Amerika? Patiko, kai mačiau stiprias darbininkų rankas, kurios stato nuostabius pastatus. Man patiko krautuvės, kur patarnavimas buvo greitas ir sąžiningas. Patiko, kai stebėjau taikos demonstracijas ir mačiau blizgančią automobilių srovę plačiuose keliuose.

Bet Amerikos aš nenorėčiau. Man nepatiko, kai mačiau rezervatuose uždarytus indėnus ir negrus getuose. Nepatiko, kai mačiau jaunuolį, vedamą į elektros kėdę, neš padarė tai, ką jis kasdiena mato televizijos ekrane. Man nepatiko, kai mačiau, kaip John Birch Society reikalauja šaltąjį karą paversti karštu.

Šiandiena yra dvi Amerikos. Ameriką, kuri turi dolerius, aš palieku lengvai be širdgėlos. Tačiau su darbščiais, sąžiningais ir ryžtingais Amerikos žmonėmis aš atsiskiriu, kaip atsiskiriama su draugu, kurio atminimas lieka širdyje neišdildomas.

Sulietuvino V. Z-bas

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spindulial, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

UŽ PROPAGANDOS SKYDO

Maskvos propagandai tarnaujančios "Tiesos" penkiasdešimtmečio proga pažerti "garbės raštai" atskleidžia pagrindinius šio laikraščio darbuotojus. Vyr. redaktorius — Genrikas Zimanas, jo pavaduotojas — Stasys Bistrickas-Laurinaitis-Šarūnas, susilaukęs "nusipelniusio žurnalisto" vardo, propagandos skyriaus red. — A. Balsys, kompartijos gyvenimo — A. Stankevičius, atsakingasis sekr. — H. Savickas. Žemesnei grupei priklauso: skyrių vedėjai — Bronislavas-Mindaugas Barysas, Julius Keršys, Teresė Kezienė, Juozas Stimburys; literatūriniai darbuotojai — Evaldas Matviekas, Antanas Rimkus, Jūra Baužytė, Danutė Kadžiulytė, Danguolė Repšienė, Janina Šinkūnaitė; korespondentai — "nusipelniusio žurnalisto" vardu atžymėtas Vytautas Miniotas, Aleksandras Prokopjevas, Pranas Mikuckas; korektoriai — Albinas Kairys ir Elena Lisauskienė. Šia proga tenka pastebėti, jog "Tiesą" labai "pakarniai" sveikino JAV lietuviai komunistai — Antanas Bimba, Rojus Mizara, S. J. Jokubka ir Jonas Grybas. Pabrėždama priklausomybę Maskvai, "Tiesa" vinjetę papildė rusišku medaliu su įrašu: "CCCP. Proletari vsiech stran, sojediniaities!"

MARGI SVEČIAI

Vilniuje lankėsi marga laikraštininkų grupė iš užsienio kraštų. Apie pusę jų atstovavo raudonųjų laikraščiams, kaip pvz. "Canadian Tribune", amerikiečių "Worker", bet buvo ir nekomunistinės spaudos atstovų: "Los Angeles Times", "Christian Science Monitor", britų "Reuter", prancūzų "France Press' žinių agentūrų, Kanados CBC radijo ir televizijos korespondentai. Nekomunistai laikraštininkai į Vilnių, atrodo, buvo įsileisti pirmą kartą. Vilniaus aerodrome svečius sutiko Žurnalistų Sąjungos sekr. Č. Zgirskis ir užsienio reik. "ministerijos" darbuotojas R. Vaigauskas.

Naujove laikytina užsienio reikalų "ministerijoje" svečiams žurnalistams surengta spaudos konferencija, kurioje į klausimus atsakinėjo: užs. reik. "ministerė" Leokadija Diržinskaitė-Piliušenka, švietimo "ministerio" pavad. Juozas Kavaliauskas, kultūros "ministerio" pavad. Vytautas Jakelaitis, vidurinio mokslo "ministerio" pavad. Vaclovas Pranaitis, valstybinio plano komisijos atstovas Paulius Kiuberis, istorijos mokslų daktaru tituluojamas kompartijos propagandistas Juozas Jurginis, augščiausios tarybos prezidiumo sekr. Stasys Naujalis, Žurnalistų Sąjungos pirm. Jonas Karosas, Mokslų Akademijos sekr. prof. Kazys Meškauskas.

Apie šią konferenciją šiek tiek žinių suteikia "Tiesos" balandžio 18 d. laidoje paskelbtas pranešimas. Iš jo paaiškėja, kad komunistinių laikraščių korespondentai stengėsi kelti propagandiniu atžvilgiu labai parankius klausimus, o nekomunistai kaišiojo pagalius į sovietinės propagandos vežimo ratus. L. Diržinskaitė pvz. buvo priversta nušviesti Kanados CBC radijo ir televizijos atstovui savo neveiksmingos užsienio reik. "ministerijos" veiklą, ryšius su lietuviais užsienyje. "Christian Science Monitor" korespondentas domėjosi sovietų okupuotos Lietuvos tariamuoju suverenumu, valstiečių pažiūra į žemės nusavinimą, religijos laisve, "Los Angeles Times" atstovas — lietuvių kultūra ir menu. "Tiesos" cituojamuose jo žodžiuose jaučiama atvira pašaipa Sovietų Sąjungai: "Vilnius yra gražus miestas. Jis stebina savo švara. Statybos šiuolaikinės, žmonės rengiasi skoningai. Pakeliavus po Lietuvą, užsienio žurnalistui susidaro geras įspūdis apie Tarybų Sąjungą."

ZARASŲ DABARTIS

"Tiesos" koresp. V. Miklaševičiaus teigimu, Zarasų miestui šiemet paskirta tiek lėšų, kiek jų 1950 m. teko visai apskričiai. Prie Zaraso ežero statomas 120 vietų turistinis viešbutis, 180 vietų vaikų darželis-lopšelis, daugiaaugščiai gyvenamieji namai. Šiemet numatoma pradėti 1.200 vietų vidurinės mokyklos ir bendrabučio statybą. Pramone Zarasai negali pasigirti, nes turi tik vieną M. Melnikaitės vardu pavadintą trikotažo galanterijos įmonę su 300 darbininkų.

SENUTĖS PATARIMAS

"Švyturio" nr. 4(436) A. Žižiūnas supažindina skaitytojus su seniausia Anykščių rajono gyventoja — 111 metų amžiaus sulaukusia Emilija Papočkaite. Ji gyvena "Naujojo gyvenimo" kolchozui priklausančiame Daujočių kaime. Žiemą triūsią pirkioje, o vasarą darbuojasi darže. Skaityti dar gali be akinių pagalbos. E. Papočkaitė prisimena 1863 m. žemės reformą, kai jos senelis buvo gavęs plotelį miško. Paklausta, kaip jai pavyko sulaukti tokio ilgo amžiaus, senutė atsako: "Jeigu yra merginų, kurios nori ilgai gyventi, tegul neteka . . ."

V. Kst.

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

ČIKAGIEČIUS, kurie dar nespėjo užmiršti didžiulės praėjusios žiemos sniego pūgos, užklupo kita gamtos nelaimė. Nors šį kartą ji truko tik apie 10 min., tačiau pareikalavo daug žmonių gyvybių, o medžiaginiai nuostoliai siekė milijonus dolerių.

Balandžio 21 d. pavakarėje, kai dauguma čikagiečių buvo pakeliui iš darbų į namus, pro Čikagą pražūtė didžiulė vėtra, kuri vietomis buvo tokia stipri, kad sugriovė didelius namus, išrovė medžius, nupūtė automobilius. Daugiausia buvo paliestas Čikagos pietvakarinis priemiestis — Oak Lawn, kuriame lietuvių daug negyvena. Taip pat daug nuostolių buvo padaryta Belvidere miestelyje ir Lake Zurich vietovėje. Buvo užmušti 52 asmenys ir apie 1,500 sužeistų.

Nelaimės metu žuvo 3 lietuviai, kurie audros metu buvo Oak Lawn miestelyje. Albert Semaitis, 42 m. amžiaus, užkluptas bevažiuojant automobiliu ir išmestas, o automobilis po 5 dienų dar nebuvo surastas. Be to, žuvo Albert Kriščiūnas iš Palos Heights miestelio ir Carole Jucius, 23 m. amžiaus ištekėjusi moteris iš Oak Lawn. Taip pat buvo ir sužeistų lietuvių.

Sugriauti pastatai atrodė blogiau nei po bombardavimo. Nelaimės paliestas vietoves kurį laiką saugojo valstybinės gvardijos kariai.

Audros metu buvo apie 75° šilumos, o sekančios dienos vakare temperatūra nukrito iki 30 laipsnių ir iškrito 2 coliai sniego ant jau spėjusių sužaliuoti medžių.

• • •

LIETUVIAI FUTBOLININKAI, užbaigę salės futbolo pirmenybes, jau išėjo į lauką ir spardo sviedinį aikštėse. Prasidėjusiose futbolo pirmenybių rungtynėse "Lituanika" jau spėjo sužaisti trejas rungtynes, kuriose iškovojo 2 pergales. Labai liūdnos buvo pirmosios rungtynės ir jose buvo gauta net 6:0 pylos. Buvo žaista prieš I-sios divizijos naujoką — "Croatians" vienuolikę, kurią salės pirmenybėse lietuviai nesunkiai įveikė. Šį kartą buvo kitaip ir buvo labai nukentėta. Sekantį sekmadienį lietuviai nugalėjo "Lightnings" 3:0, o po to "Tanners" 4:1. "Lituanika" praėjusį sezoną žaidė "major" divizijoje, bet iš jos iškrito.

Nemaža lietuvių futbolo mėgėjų labai domisi ir profesionalų futbolininkų pasirodymais, kurių šį sezoną yra daug. Čikagoje gyvuoja net 2 profesionalų klubai: "Spurs" ir "Mustangs", kurie žada daug įdomių susitikimų. Savo sezoną pradėjo tik "Spurs", o "Mustangs" nepasirodys iki gegužės mėnesio. Pastarajai šiemet atstovaus viena Italijos komanda.

• • •

VĖL VIENA ČIKAGOS lietuvių draugija uždaryta. Šį kartą buvo atsisveikinta su Garfield Parko Lietuvių Pašalpos Klubu, kuris balandžio 23 d. Liberty salėje Cicero mieste turėjo savo paskutinį narių susirinkimą. Ši daugelį metų gyvavusi lietuvių draugija "paseno" ir nariai nusprendė ją likviduoti, nes naujų narių nesugebėjo pritraukti, o senieji retėjo. Draugija turėjo apie $18.000 turto, kuris buvo išdalintas likusiems nariams (jų buvo daugiau kaip 60). Draugijai priklausė senieji ateiviai, nors buvo vienas, kitas ir naujųjų. Paskutinio susirinkimo metu susirinkusiųjų senukų nuotaika pradžioje buvo liūdna, bet kai salėje pasirodė užkandžiai ir gėrimai, visi pralinksmėjo, nežiūrint to, jog buvo palaidota draugija, kuri juos daugelį metų jungė krūvon ir kvietė lietuviškai veiklai.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. VLIKo pirm. dr. K. Valiūnas lankysis Čikagoje, turės pasitarimų su įvairių lietuviškų grupių žmonėmis. — "Chicago Tribune" balandžio 23 d. laidoje įdėjo straipsnį apie žydus Sov. Sąjungoje. Pažymėta, jog Lietuvos sostinėje Vilniuje gyvena 5.000 žydų, Rygoje — 30.000. — Amerikos Lietuvių Inžinierių-Architektų S-gos Čikagos skyrius rengia braižytojų parengimo kursus. Visi suinteresuotieji kviečiami atvykti į Jaunimo Centrą gegužės 10 d., 8 v.v. — Lietuvių evangelikų liuteronių "Tėviškės" parapija buvo surengusi giesmių vakarą. Čia pirmą kartą buvo atlikta ir komp. Vl. Jakubėno harmonizuota giesmė — "Štai, aš čia, garbės Karaliau".

Londono "Baltijos" vadovybė su krikšto tėvais. Iš kairės: M. Chainauskas, J. Butkus, U. Bliskienė, Daniliūnas, D. Chainauskienė, kun. B. Pacevičius, G. Breichmanienė, S. Kairys, D. Skrinskaitė ir V. Ignaitis

Nuotr. S. Kero

LONDON, Ont.

TEGYVUOJA "BALTIJA"! Krikšto tėvai į "Baltijos" krikštynas atvežė mums daug gražių minčių. Krikšto akte jie sako: "Tegul šis vardas "Baltija" visada jums primena lietuvišku gintaru nusėtas Baltijos pakrantes, prie kurių savo jaunystę praleido jūsų tėveliai ir senoliai." Aktas baigiamas žodžiais: "Tegul Kanados ir Lietuvos meilė niekada nenustoja liepsnojusi jūsų širdyse ir tegul Dangiškoji Apvaizda laimina jūsų tolimesnius žingsnius į Lietuvos laisvės rytojų!" Pagrindinėje kalboje krikštatėvis Stp. Kairys pareiškė: "Mūsų liaudies kūryboje . . . glūdi visos tautos gyvenimas su savo troškimais, džiaugsmais, skausmais, išmintimi, malda, darbais ir kovomis. Visa tai yra mūsų tautos sielos balsas, atveriantis mums nuostabų grožio, minties ir jausmo pasaulį, kur viskas sava. Tai kuriančio lietuvio balsas nuo žilos senovės iki mūsų dienos. Jūs, mielas "Baltijos" jaunime, ryžotės būti šio didelio mūsų tautos dvasinio turto saugotojais Kanados žemėje. Jūs, kaip vaidilos ir vaidilutės, ryžtasi eiti keliu tų nežinomųjų tūkstančių, kurie per šimtus mūsų tautos spalvingos istorijos metų . . . liko ištikimi savajai kultūrai ir tradicijoms. Mūsų visų vienintelis troškimas ir linkėjimas Jums šią dieną — ištesėkite!

Išneškite liet. šokį, dainą ir liaudies muziką plačiai tarp Kanados gyventojų, kad jie pažintų jūsų tėvų šalį . . . Mes norime, kad jūs būtumėt panašūs į tuos mūsų brolius ir seseris, kurie Lietuvoje kiekvieną dieną gina savo teises . . . "Baltija" tebūnie jums antroji šeima! Tegyvuoja Baltija! Ištesėkime ir nepavarkime iki aušros ryto Baltijos krante!" Stp. Kairys taip pat perdavė KLB krašto v-bos sveikinimą. Raštu sveikino Kunigų Vienybės pirm. mons. dr. J. Tadarauskas.

Ansamblį globoti bei remti krikštynų metu sutiko visa eilė asmenų. Dr. A. Kaveckas ir ponia pakviesti garbės nariais; krikšto tėvais — "Gyvataro" vadovė G. Breichmanienė, KLB valdybos vicepirm. Stp. Kairys, "Varpo" dirigentė muz. D. Skrinskaitė ir prof. R. Vaštokas. Ansamblio rėmėjai: Šiluvos Marijos parapija, K. L. Katalikių Moterų Dr-jos Londono skyrius, E. G. Petrauskai, A. A. Pociai, V. I. Ignaičiai, A. Budreika, A. Rudokas, B. Stonkus, L. Mockus, V. Naruševičius, V. Andrulioniai, S. J. Paketurai, P. S. Gaidauskai ir Daniliūnai.

VAIDINTOJŲ GRUPĖ, vadovaujama kun. B. Pacevičiaus, buvo nuvykusi į Delhi, kur suvaidino ištrauką iš Šilerio veikalo "Vilius Telis".

TOKIO DAR NEBUVO . . . Šia fraze nevienas apibūdino pasisekusį sportininkų šokių vakarą bal. 22 d. Pasisekimo priežastys, manau, buvo keturios: graži, jauki salė ir aplinka; apie 120 svečių gražiai užpildė salę; J. Petrausko vadovaujamo dvigubo kvarteto pasirodymas su trimis lengvosios muzikos dalykais, kurių Štrauso "Mėlynasis Dunojus", publikai prašant, buvo pakartotas; svarbiausia — Vyt. Babecko orkestras, kuriuo buvo sužavėti šio vakaro dalyviai. Buvau nekartą girdėjęs šio orkestro pilną sąstatą ir netikėjau, kad ir mažas jo sąstatas gali taip puikiai pagroti. Daug buvo tikėtasi, o sulaukta dar daugiau. Ačiū labai orkestrui, programos dalyviams ir svečiams. **E. D.**

HAMILTON, ONT

A.A. JULIJA KAZLAUSKIENĖ po sunkios ligos mirė bal. 19 d. Henderson ligoninėje. Tris vakarus už mirusią buvo kalbamas Rožinis, o pirmadienį po gedulingų Mišių buvo palaidota lietuvių Šv. Jono kapinėse Port Credit. Lietuvoje yra likę — vienas jos brolis ir trys seserys, kurių viena jau ruošėsi atvažiuoti čia aplankyti savo sergančios sesers. Mūsų kolonijoj velionė buvo ryški ir tauri asmenybė, visada geros nuotaikos ir nebijanti įdėti darbo ir pasiaukojimo visokiam augštesniam tikslui. Ji pažino visus ir kiekvienam nuoširdžiai linkėjo tik gero, nesivaržydama kitam patarti. Ji yra dirbusi ir organizacinį darbą: buvo Šalpos Fondo Komiteto narė, veikė katalikių moterų draugijoje. Be to, daug padėjo savo vyrui, dirbančiam visuomeninį darbą. Jų namuose būdavo visokiausi posėdžiai. Ji valgydindavo iš kitų vietovių atvykusius menininkus, pas juos visada galėdavai surasti vietą čia atvykusiam paskaitininkui, visuomeninkui. A.a. Julijos nuoširdumas ir meilė savo žmogui — tautiečiui pasiliks kaip pavyzdys taurios lietuvės moters. **K. M.**

TORONTO JAUNIMO CHORO koncertas įvyks gegužės 13 d., 7.30 val., Jaunimo Centre. Šis jaunimo mišrus choras pirmą kartą koncertavo Toronte balandžio 15 d. su dideliu pasisekimu. Toronto mergaičių choras jau spėjo aplankyti beveik visas didesnes Kanados lietuvių kolonijas — Montrealį, St. Catharines, Delhi, Hamiltoną ir kitas. Visur jis buvo sutiktas šiltai ir entuziastingai. Šį kartą į Hamiltoną atvyksta mišrus jaunimo choras, kurį sudaro apie 60 dainininkų. Tai, berods, pirmas toks jaunimo choras Š. Amerikoje. Taip pat su choru atvyksta jaunas solistas R. Strimaitis. Chorui vadovauja energingas muzikas kun. Br. Jurkšas. Hamiltoniečiai ir apylinkių lietuviai yra kviečiami gausiai dalyvauti šiame jaunimo choro koncerte.

Po koncerto įvyks tradiciniai kartūno šokiai; gros žinomas Vyt. Babecko orkestras. Taip pat bus premijuojamos gražiausios kartūno suknelės. Ateitininkai sendraugiai maloniai kviečia visus gegužės 13 d. šeštadienį atvykti į Jaunimo Centrą ir savo draugų tarpe praleisti vakarą.

MADŲ PARODA. K. L. K. Moterų Dr-jos Hamiltono skyrius gegužės 7 d., 4 v.p.p., ruošia madų parodą, kurioje gabiosios mūsų ponios ir p-lės parodys savo meną. Įėjimas nemokamas. Maloniai visas kviečiame atsilankyti; būsite pavaišintos kavute ir pyragais.

ŠV. JURGIO ŠVENTĘ paminėjo mūsų skautai. Sekmadienį jie organizuotai dalyvavo pamaldose, o Jaunimo Centro salėje turėjo iškilmingą sueigą su programa ir užkandžiais. Į šventę buvo atvykęs vyriausias skautininkas Vl. Vijeikis, iš Toronto — Kanados raj. vadeiva K. Batūra.

ŠEŠTADIENĮ, bal. 22, AV bažnyčioje susituokė hamiltonietė M. Pusdešrytė su E. Skorupsku iš Detroito. Jaunieji apsigyventi išvažiavo į Detroitą.

BANKELIS "TALKA" išleido biuletenį nr. 7 (balandžio mėn.), kuriame plačiai aprašo savo veiklą nuo 1966 m. bal. 1 d. iki 1967 m. bal. 1 d. Taip pat jame yra naudingų informacijų nariams.

LĖŠŲ TELKIMO VAJAUS metu aukų rinkėjams vis dar tenka išgirsti pasisakymų šalpos reikalu. Kartais primenami iškraipyti, senos praeities, neteisingi faktai ir tuo pretekstu atsisakoma aukoti. Atsisakymo priežastimi minima ir tai, kad aukotojas negavęs jam reikiamos paramos arba parama duodama tam, o ne kitam asmeniui ar reikalui ir atvirkščiai. Spaudoje jau ne kartą buvo informuojama, šia proga primenama ir dabar, kad reikalingi paramos patys ar žinantieji apie tokius asmenis painformuotų šalpos komiteto narius raštu ar žodžiu, ir parama galimybių ribose kiekvienam prašytojui bus parūpinta. Iki šiol jokiam prašytojui parama nebuvo atsakyta. Suprantama, kad nežinodami kam parama reikalinga mes jos ir negalime suteikti. Prašoma suprasti, kad mes neturime plataus štabo ir galimybių ieškoti paramos reikalingųjų. Iki naujos rinkliavos išde laikoma tam tikra atsarga pinigų, kad kam nors atsidūrus sunkioje būklėje, galėtume paremti ne vienu kitu dešimtuku, bet vienu kitu šimtu dolerių.

Patirta, jog paramos vengiama prašyti ir dėlto, kad paramos gavėjas bus skelbiamas spaudoje. Užtikrinama, kad tai nebus daroma. Jo pavardė figūruos tik šalpos protokolų iždo knygose.

Kitiems liet. reikalams parama skiriama pagal svarbumo eilę komisijos nuožiūra. Šalia paramos asmenims, Fondas norėtų stipriau paremti mūsų šeštad. mokyklą ir bent tuos organizac. sambūrius, kurie mūsų kolonijos vardą garsina kitose lietuvių gyvenvietėse ar lietuvių ir Lietuvos vardą anglų visuomenėje. Tačiau labai apgailestaujame, kad to negalime padaryti dėl mūsų labai ribotų išteklių. Praeitos rinkliavos metu aplankėme dar mažesnį lietuvių skaičių dėl aukų rinkėjų stokos. Buvo prašyta palikti auką liet. bankelyje "Talka", bet tai padarė tik vienas asmuo — p. Zabulionis. Atiduodamas šalpai drabužius pats pasiūlė ir davė auką pinigais p. Šarūnas. Tai tik du gražūs pavyzdžiai iš visos kolonijos. Dėl paminėtų priežasčių rinkliava nebuvo labai sėkminga. Prašome suprasti, kad mūsų Fondo finansiniai ištekliai priklauso tik nuo mūsų liet. visuomenės duosnumo. Be jūsų paramos ir aukų mes — bejėgiai.

Norėtųsi paprašyti, kad aukotojai nevargintų aukų rinkėjų jokiais klausimais šalpos reikalais, nes jie mažiausiai apie tai žino ir jiems tik trukdomas laikas. Suinteresuotus prašoma kreiptis raštu ar žodžiu į šalpos komiteto pirmininką, kuris mielai duos smulkius paaiškinimus ir bus parodytos visos bylos bei iždo knyga. Anoniminiams užklausėjams nebus atsakoma.

Norėčiau konstatuoti malonų faktą, kad Hamiltono Liet. Bendruomenės šalpos vienetas yra vienintelis toks pastovus visoje Kanadoje nuo jo įsikūrimo dienos — 1953 m. kovo 12. Be to, šis vienetas stovi pirmoje vietoje bendros šalpos ir Vasario 16 gimnazijos paramos srityse. Tai pasiekta, kad ir nelengvo, bet bendro darbo dėka.

Z. Pulianauskas, ŠFK pirm.

PADĖKA

Visiems, linkėjusiems man sveikatos, aplankiusiems ligoninėje bei namuose, prisiuntusiems gėles bei dovanas, nuoširdžiai dėkoju: mons. dr. J. Tadarauskui, kun. Slapšiui (iš Indijos), kun. dr. J. Gutauskui, dr. Valaitienei, dr. Stefai ir Adolfui Dimams, K. L. K. Moterų Dr-jos Delhi skyriui, K. L. K. Moterų Dr-jos Hamiltono skyriui, J. K. Gilmonams, V. Domeikai, K. R. Butkevičiams, L. V. Kybartams, p. Kačinskienei, S. V. Zadurskiams, p. Dambrauskams, Z. P. Augaičiams, p. Orvidienei, B. K. Lukošiams, D. Stošienei, E. G. Rugieniams, p. Ąžuolams, J. S. Augustinavičiams, p. Skuodienei, E. A. Kybartams, Bagdonavičiams, p. Sakavičienei, V. Z. Domeikoms, D. Domeikaitei, A. K. Ratavičiams, E. M. Grincevičiams, Z. E. Paulioniams, D. J. Žiogams, p. Elvikiams, S. P. Gaidauskams, D. O. Šiurnoms ir kitiems. Ačiū!

Stasė Steigvilienė

PADĖKA

Už suruoštas vaišes-staigmeną mūsų 25 metų vedybų sukakties proga nuoširdžiai dėkojame vaišių organizatoriams — broliui Baliui ir jo žmonelei Helen; kunigui B. Pacevičiui už suteiktą palaiminimą ir visiems dalyviams ir prisidėjusiems prie dovanų, vaišių paruošimo ir mūsų pagerbimo. **Elena ir Bronius Keburiai**

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PIRMAJAM "GRAŽINOS" SPEKTAKLIUI gegužės 20 d. visi bilietai jau išparduoti, išskyrus pačius pigiausius — po $3. Jų dar galima gauti. Antram spektakliui gegužės 21 d. bilietus (po $10, $8, $6, $5 ir $3) galima užsisakyti paštu šiuo adresu: Lithuanian Opera of Chicago, 6905 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Prie užsakymo reikia pridėti čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženklu. J. Karnavičiaus "Gražinos" premjeron atvyks Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas Vašingtone. Jis pasakys kalbą Lietuvių Operos dešimtmečio minėjimui skirtame pobūvyje.

LTN. JUOZAS ARLAUSKAS iš New Britain, Conn., išvyko į P. Vietnamą su 101-ja parašiutininkų divizija. Jis yra baigęs politinių mokslų studijas Fordham un-te, karinio pasiruošimo kursą išėjęs studijų metu.

LEONARDAS GIŽINSKAS atšventė auksinį kunigystės jubilėjų. Jis yra katalikų parapijos klebonas Farmingtone, V. Virginijoje. Po iškilmingų Mišių pagerbtuvių pobūvis įvyko kaimyninio Fairmont miestelio viešbučio salėje. Negausius šios apylinkės lietuvius papildė svečiai iš kitų vietovių. Maloni staigmena buvo ir jubiliatui, ir lietuviams Fairmont kolegijos orkestro sugrotas Lietuvos himnas. Salė buvo papuošta JAV vėliava ir Lietuvos trispalve, kurios garbės sargybą sudarė amerikiečiai skautai. Jubiliatą sveikino vietinės valdžios atstovai, lietuvių vardu — buvęs jo mokinys dr. Romualdas Zalubas, atvykęs iš Vašingtono. Visų tautybių ir religijų komitetas kun. L. Gižinskui įteikė dovaną — metro ilgumo raktą. Jubiliatas savo kalboje pagerbtuvių dalyviams nušvietė jo gyvenimui padarytą vysk. Būčio ir vysk. Paltaroko įtaką.

JAUNIMO CENTRO PRAPLĖTIMO reikalai buvo aptarti direktoriaus T. J. Kubiliaus, SJ, ir organizacijų atstovų posėdyje balandžio 17 d. Čikagoje. Jeigu pavyktų sutelkti $300.000, už šią sumą būtų galima pastatyti 2.000 vietų sporto salę jaunimui, įrengti patalpas Pasaulio lietuvių ir Muzikologijos archyvams, bibliotekai, skaityklai, Čiurlionio Galerijai, liaudies meno ir karo muzėjams, Pedagoginiam Lituanistikos Institutui, Dariaus ir Girėno lituanistinei mokyklai. Sklypas jau yra gautas, užpirkimo dokumentai sutvarkyti. Žemė bus prakasta šį rudenį, statybos darbai pradėti 1968 m. pavasarį ir užbaigti rudenį. Tai būtų graži dovana Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakčiai.

VALERIJONO ŠIMKAUS, veiklaus rezistento ir visuomenininko, 60 m. amžiaus sukaktis buvo paminėta Jaunimo Centre Čikagoje. Sukaktuvininką sveikino Lietuvos gen. konsulas P. Daužvardis, ALTos vardu — red. L. Šimutis, Lietuvių Fronto Bičiulių — inž. Vyt. Galvydis, LAS ir "L. Lietuvos" — inž. K. Oželis, LB Čikagos apygardos — St. Ingaunis, Vilniaus krašto lietuvių — A. Petukauskas ir kt. Jam buvo įteiktas sveikinimo adresas ir žiupsnelis žemių iš Gedimino kalno. Koncertinę programą atliko solistai — J. Šalnienė, A. Brazis, jauna pianistė Rusteikaitė. Programai vadovavo Vyt. Kasniūnas. Sukakties proga Ona ir Valerijonas Šimkai paskyrė $1.000 atžymėti geriausiam romanui iš partizanų gyvenimo.

AKADEMIJĄ LIETUVIUI MOKYTOJUI pagerbti rugsėjo 10 d. planuoja surengti Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Detroito skyrius. Jos tikslas — parodyti pagarbą ir padėkoti visiems lietuviams mokytojams už jų bendrąjį įnašą mūsų tautai. Be abejonės, tai yra sveikintina mintis, kuria galėtų susidomėti ir Kanados lietuvių kolonijos.

AL TAUTINĖS SĄJUNGOS X SEIMAS įvyks Čikagoje birželio 3-4 d.d. Programa jau išsiuntinėta visiems skyriams. Pobūvio reikalais rūpinasi speciali komisija: pirm. K. Pocius, sekr. P. Vėbra, nariai — S. Juškuvienė, E. Matutienė ir B. Palėnienė.

Vokietija

ADELĖ LIUDŽIUVAITYTĖ, buvusi Vasario 16 gimnazijos moksleivė, baigė studijas Kiel un-te medicinos mokslų daktaro laipsniu ir jau pradėjo dirbti Hamburgo universiteto klinikose.

LIETUVIŲ RELIGINIO CENTRO įsteigimą Woerishofeno mieste paminėjo Vatikano radijo biuletenis "Radiogiornale". Šis vysk. Pr. Brazio įsteigtas centras rūpinsis Šv. Rašto bei kitų liturginių tekstų vertimu į lietuvių kalbą, ruoš šiems laikams pritaikytą lietuvišką katechizmą, nagrinės lietuvių religines, socialines, kultūrines ir pastoracines problemas. Patalpas parūpino Augsburgo vysk. Stimpfle, didelis lietuvių bičiulis.

HAMBURGE SAVO SPECIALYBĖJE dirba lietuviai inžinieriai — W. Ivanauskas, J. Kaitinis, J. Tenikaitis ir H. Kikulis.

"EUROPOS LIETUVIO" pranešimu, Hamburge buvo surengta paroda "Lietuva seniau ir dabar", kurios vadovas yra "Nemuno Krašto" red. Albert Annies. Šis žurnaliukas turi aiškų ryšį su kompartija Lietuvoje, nes į Kanadą jis buvo pradėtas siuntinėti pagal "Tėvynės Balso" turimus adresus. Minėtoji paroda taipgi buvo paruošta, padedant ir laiminant kompartijai. Joje išstatyti lietuvių dailininkų darbai, laikraščiai, pinigai, pašto ženklai, keramikos gaminiai, tautiniai drabužiai, rodomi komunistinei propagandai skirti filmai.

VYSK. PR. BRAZYS Koenigsteine-Taunus pravedė rekolekcijas lietuviams kunigams Velykų metu.

Italija

SALEZIEČIŲ GIMNAZIJOS REIKALUS Castelnuove aptarė iš Romos atvykę svečiai: vysk. Pr. Brazys, T. Kl. Žalalis, OFM, kun. J. Duoba, MIC, ir prof. kun. J. Zeliauskas, SDB.

ASTI MIESTO MOKYKLOS mokiniai taip susižavėjo lietuvių tautiniais šokiais, kad juos ryžosi įtraukti į Motinos Dienos programą. Italiukus lietuviškų šokių moko iš Castelnuovo atvykęs kun. Mečys Burba.

NAŠLAIČIAMS PERCEVIČIAMS, kuriuos globoja T. saleziečiai Castelnuove, gražią auką atsiuntė Rockfordo šeštadieninės mokyklos mokiniai iš JAV. Mokytojų Vikt. Zakarienės ir V. Kiznienės paraginti, 14 mokinių surinko ir atsiuntė 5 dolerius.

VANCOUVER, B.C.

ŠACHMATŲ ŽINIOS. Jauniausias Br. Kolumbijoje, o gal ir visoje Kanadoje šachmatų klubas — Vankuverio lietuvių šachmatų būrelis neseniai žaidė draugiškas tarpklubines rungtynes su White Rock, B.C. "B" klasės šachmatininkais. Didžiausiam visų nustebimui, tiek pačių žaidėjų tiek ir šeimininkų, kurie labai gražiai mus priėmė, lietuviai laimėjo 4 iš 5 lentų. Laimėtojai buvo: H. Tumaitis, P. Skučas, V. Skabeikis ir A. Skučas. Kadangi turnyras vyko savaitės viduryje ir dar vakare, dauguma klubo narių negalėjo dalyvauti. Toks laimėjimas išgarsino mus gražiojo miestelio ribose. Tikimės, tai prisidės prie naujų narių telkimo. Paskutiniu laiku į klubą įstojo kun. J. Vaišnys, SJ, ir Simon Fraser un-to filosofijos ir anglų kalbos studentas J. Rušas. Šiuo metu rungtyniaujama tarpusavyje dėl Vankuverio Lietuvių Bendruomenės pereinamosios taurės. **V. S.**

DELHI – TILLSONBURG, ONT.

ŠAULIŲ KUOPOS visuotinis metinis susirinkimas įvyksta gegužės 6 d., 7 v.v. Tillsonburge Arlington viešbutyje. Visi šauliai, kandidatai ir naujieji, norintieji būti šauliais, prašomi dalyvauti. **Kuopos vadovybė**

JULIUS STRODOMSKIS — tautinės vėliavos fundatorius. Kanados šimtmečio proga, Delhi miesto vadovybei leidus, gimnazijos kieme, prie specialiai pastatyto paminklo, greta Kanados vėliavos per visą laiką plevėsuos ir Delhi mieste bei apylinkėse gyvenančių tautybių vėliavos. Jos yra numatytos vienodo dydžio; bus gaminamos vienoje vietoje, gavus iš tautybių reikiamas spalvas. Pagaminimo kaina kiekvienai vėliavai nustatyta $200.

KLB Delhi apylinkės valdyba šią žinią priėmė su džiaugsmu ir mūsų tautinės vėliavos įsigijimui reikalingus $200 buvo numačiusi surinkti vietos tautiečių tarpe. Juliaus Strodomskio dėka šis aukų rinkimas atpuolė. Velykų rytą kun. klebonui J. Gutauskui paskelbus KLB kreipimąsi į tautiečius aukų reikalu, mūsų vietos organizacijų veikėjas ir dabartinis lietuvių parapijos komiteto pirmininkas Julius Strodomskis apylinkės valdybos pirmininkui Stepui Jakubickui pareiškė: "Nedarykite tos rinkliavos. Aš vienas aukoju 200 dolerių, tegu tik mūsų vėliava plevėsuoja." KLB Delhi apylinkės valdyba, didžiai įvertindama Juliaus Strodomskio didelį lietuviškų reikalų supratimą ir jo duosnumą paaukojant tokia neeilinę auką mūsų tautiniams reikalams, reiškia viešą ir nuoširdžią padėką.

KLB Delhi apylinkės valdyba

K. L. K. MOTERŲ DR-JOS DELHI SKYRIAUS visuotinis susirinkimas įvyks gegužės 7 d. tuojau po pamaldų parapijos salėje. Įdomi paskaita, metinis pranešimas, kuklios vaišės. Prašome visas nares ir prijaučiančias dalyvauti. **Valdyba**

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9 — 3 v.p.p.
Antr. 9 — 1 ir 5 — 8 v.p.p.
Treč. 9 — 3 v.p.p.
Ketv. 9 — 3 v.p.p.
Penkt. 9 — 1 ir 5 — 8 v.p.p.
Šešt. 9 — 12 v. dienos.

Augšti nuošimčiai už indėlius
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES AND SERVICE HAMILTON

168 Locke St. S. JA 2-5028

PARDUODAME NAUJUS TELEVIZIJOS PRIIMTUVUS, ŠALDYTUVUS IR KT.; TAISOME SENUS

KREIPTIS PAS AL PILYPAITĮ — KRAUTUVĖS VEDĖJĄ

ALMANACHAS IŠ AUSTRALIJOS

Savišvietos būrelio dienos ir darbai

VYTAUTAS A. JONYNAS

Seniai, labai seniai, žiloj senovėj, metuose tuose anuose, kai dairėmės išskristi svetur iš Vokietijos stovyklų, viename tremties laikraštėlių (berods, "Mintyje") pasirodė griausmingas straipsnelis. Jame buvo karčiai komentuojama žinutė, kad kažkur Kanados plynėse įsisteigęs ateivių literatūros būrelis ir begėdiškai pasivadinęs vieno stambaus lietuvių rašytojo vardu. Nebeprisimenu kurio — Žemaitės ar Krėvės. Prisimenu tik savo reakciją. Neva — kanadiečių pavardės, žinoma, nieko man nesakė, bet pagalvojau: "O kas čia įžūlaus, jei žmonės nori šviestis? Argi tai ne vertingiau nei makaules skaldytis komitetų erzelyje arba seilėtis kortuojant bei šnapsą maukiant?"

Matot, kokie tada buvom dar naivūs! Šiandien niekas nesipiktintų dėl iškabos. Daug visokių draugijų, būrelių, ramovių, romuvų, fondų, akademijų, sambūrių ir klubų prisisteigėm. Ir jei kas mus dar stebina, tai aptikus, kad kas nors, ką nors knibinėja. Kad ir slieką, ar blizgę ant meškerės.

Atkeliavęs iš svieto pakraščio, iš tolimos Australijos (kur ir dangus, žmonės sako, išvirkščiom siūlėm) sidniškių almanachas **"Plunksna ir žodis"** šia prasme tikras dyvas. Beveik anachronizmas.

"Mes esame tolimiausioji lietuvybės banga, rašoma pratarmėj, tolimi didžiosiom lietuviškom kolonijoms ir lietuviškos kultūros centrams užjūriuose...

Bet mes esame gyvi. Bet mes nepasiduodame. Tautinės mūsų kultūros idealo mes neišleidžiame iš akių... Sydnėjaus lietuvių Plunksnos klubas atsirado iš spaudos darbuotojų ir kultūrininkų glaudžios asmeninės bičiulystės, iš būtinumo nors retkarčiais sukurti sau lietuvišką kultūrinę aplinką, kaip skydą prieš svetimos kasdienybės dvasinį nuskurdimą."

Manifestas, kaip matome, aiškus, bet pati Australija montrealiečiui nekažinkaip suvokiama sąvoka. Įsivaizduojam ją iš vaidinimo "Summer of the Seventh Doll", iš Pulgio Andriušio apybraižų, bet visvien pilnoji britiška jos nuobodybė sunkiai apčiuopiama. Užtat, kaip beatrodytų defenzyvinis (ir tuo pačiu negatyvus) plunksnos klubo nusiteikimas naudotis lietuviška kultūra-skydu prieš Australijos nūdą, jau pats faktas, kad šis savišvietos būrelis neišsidalino į vienkiemius per trylika metų, yra savaip reikšmingas. Juo labiau, kad jis jungia, kaip atrodo, skirtingų pasaulėžiūrų žmones ir leidžia pajusti lietuvių australų gyvenimo pulsą.

Reiktų tačiau tuoj pat pabrėžti vieną dalyką. Almanachas "Plunksna ir žodis" tėra **vieno** telkinio, **vienos** grupelės veiklos apyskaita. Jis nėra **visų** Australijos lietuvių kultūrinės veiklos ataskaita. Nerasim leidinyje dviejų stambiausių lietuvių-neoaustralų — J. Janavičiaus ir P. Andriušio kūrybos pavyzdžių. Tas pat ir dailės srityje. Leidinys iliustruotas dail. L. Urbono darbais. Kur Šalkauskis? Eva Kubbos, Ratas ir kiti?...

Tai nėra jokis priekaištas leidinio redaktoriams. Jie sąžiningi skaitytojo atžvilgiu. Jie niekur nemėgina pretenduoti į "išrinktuosius ir pateptuosius" lietuvių išeivių Australijoj kultūrininkų atstovus. Priešingai, Pov. Sirgedo straipsnio "Sydnėjaus Lietuvių Plunksnos Klubas" ir almanacho dalyvių biografijų pagalba jie pateikia objektyvų vaizdą apie klubo veiklą.

Leidinyje reiškiasi savo kūryba 21 asmuo. Išimtinai vyresnės kartos žmonės. Bendras amžiaus vidurkis — 50 metų. Jų koalicija maždaug tokia: dešimt asmenų, pasiekusių 50 su viršum amžiaus ribą, dešimt — 40-5 —m. ir vienas — 34 metų. Prieauglio, atseit, nesama.

Spaudos darbo patirtis gerokai įvairi. Pateikti biografiniai duomenys labai detalūs. Suminimi kartais net naivoki dalykai, kaip pvz: "rašinėti pradėjo dar pradžios mokykloje, kur redagavo mokinių kūrybos šapirografinį laikraštėlį "Lietuvytį". Mokyklos išleistuvėse suvaidintas jo parašytas scenos vaizdelis "Pavasaris ateina". Bet kadangi vos dvylikos narių trumpi biografiniai duomenys teatrandami Liet. Enciklopedijoj, šis skyrelis dokumentiniu požiūriu reikšmingas.

Atrodytų, kad visa leidinio paskirtis ir buvo dokumentinė — pateikti klubo narių ("ištikimai besidarbuojančių Tėvynės Lietuvos garbei") darbų daliai "pastovesnę ir ilgiau išliekančią formą". Ir ne vien tų, kurie dirba grožinės literatūros srityje, **bet visų plunksnos darbuotojų.** Iš tikrųjų grožinei literatūrai atstovauja dešimt autorių, memuarinei kūrybai — trys. Likę straipsniai rašyti įvairiom temom ir jų vertė labai nelygi. Leidinio rėmai, atrodo, bus suvaržę St. Baltramijūną, kurio studijėlė apie nepr. Lietuvos pieno ūkį prašyte prašosi bibliografinių įnašų, diagramų, matematinių formulių, be kurių straipsnis ekonomine tema daug nukenčia. Tuo tarpu L. Karvelio rašinys apie spaudos laisvę absoliučiai schematiškas, be jokių aliuzijų į cenzūrą, kaip ji suvokiama išeivijos galvosenoj ar kaip praktikuojama išeivijos spaudoje. Nemažiau iškrenta iš leidinio rėmų, mūsų manymu, ir A. Laukaičio straipsnis apie sportą, kuriame dėstomi visiems žinomi ar lengvai enciklopedijoj aptinkami dalykai. Panašaus sukirpimo ir kun. Petro Butkaus straipsnis apie motiną, kuris tikriausiai buvo skaitytas kuriam nors Motinos Dienos minėjime. Tuo tarpu iš almanacho patiriam, kad autorius eilės populiarių dainų kompozitorius. Gaidų lapelis galbūt būtų labiau pravertęs.

Prisimenant, kad leidiniu atžymima plunksnos klubo 13 metų gyvavimo sukaktis, nenoromis krinta įtarimas — ar nebus leidinio redaktorius nepakankamai griežtai atrinkęs kūrinėlius, ar praleidęs tuos, kurie būdingiau išreiškia klubo bendrąją kultūrinę liniją. Lietuvybės definicija, be abejonės, nėra lengva, bet atsiradimas almanache rašinėlių, nieko bendro neturinčių su lietuviškom problemom, sunkiai pateisinamas. Pratarmėj pabrėžta kultūrininkų glaudi bičiulystė, atrodo, bus pastūmėjus į lygybę-brolybę, kuri suteikia leidiniui šeimyniška pobūdį.

Stipriausia almanacho dalis yra memuarinė literatūra: J. Slavėno atsiminimai apie Motiejų Gustaitį ir A. Mauragio nuotrupa apie K. Borutą. Silpniausiai atstovaujama lietuvių lyrika. Spausdinamuose eilėraščiuose ryškus epigonavimas ir, aplamai, talento stoka. Grožinės literatūros padėtį kiek pataiso Agnės Lukšytės novelė "Vėžliukas beprasmiai rėplioja". Nors ji nėra stilistiškai išdailinta, bet jaučiama pastanga jieškoti gilesnės problematikos ir psichologinės tiesos.

Nuošaliai nuo kitų dalykėlių stovi Vincę Kazoko "essays". Nėra jų mintys naujos, nei ypatingai giliai filosofinės.

"Nesuskaitoma galybė žmonių praėjo ir dingo, nepalikę ženklo, neįmynę žemėj gilesnio pėdsako. Nesulaikė jų vardo nuo sunaikinimo akmeniniai antkapiai, nei artimųjų pažadas niekad jų neužmiršti."

Ironiška, bet šie žodžiai tiktų ir almanachui "Plunksna ir žodis". Bet kas būtų, jei visi lietuvių savišvietos būreliai imtų leisti savo veiklos ataskaitas Sidnėjaus pavyzdžiu? Ar jų rinktinės, net ir reikliau atsijotos, būtų kuo pranašesnės už mūsų brolių Australijoj atliktą darbą, leiskit suabejoti.

PLUNKSNA IR ŽODIS — Plunksnos Klubo almanachas. Redagavo Juozas Almis Jūragis. Sydney, Australia, 1966. Išleido Sydnėjaus Lietuvių Plunksnos Klubas. 257 psl., $2.50.

VILNIUJE GASTROLIAVO ispanų šokėja Lucera Tena su savo trupe. Skambant gitaroms ir kastanjetėms, buvo atlikti Ispanijos provincijų liaudies šokiai, dainos, Ispanijos čigonų šokiai. L. Tena su kastanjetėmis išpildė Rimskio-Korsakovo "Kamanės skridimą", Sarasatės "Čigonų melodijas" Eilę ispaniškų dainų pateikė sol. Jose Moreno.

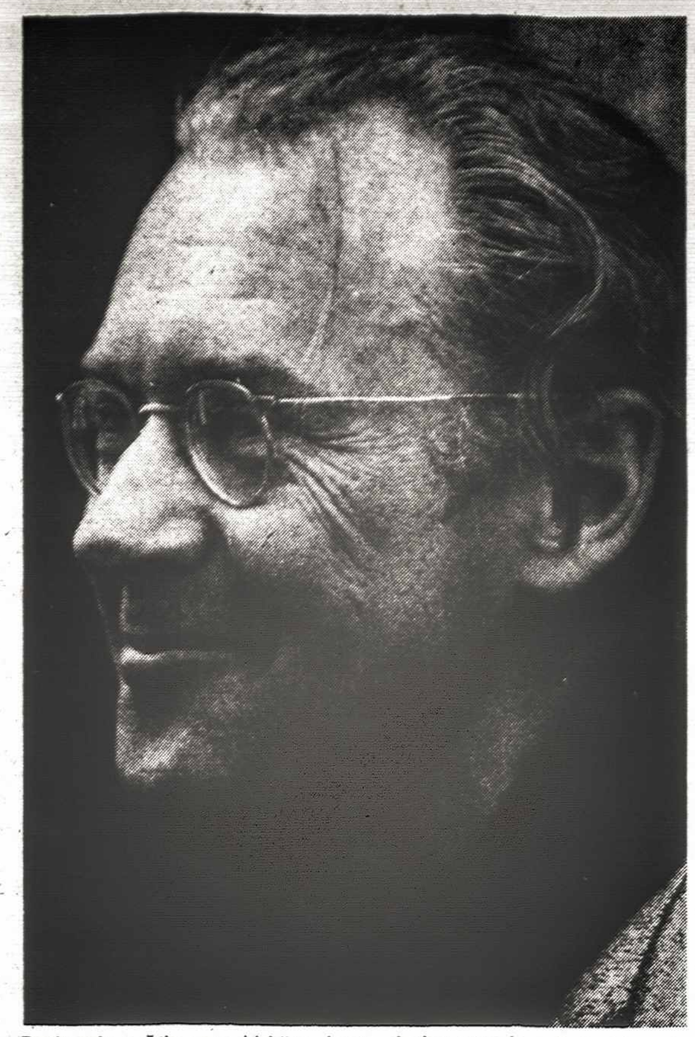

Dailininkas Žibuntas Mikšys, kurio darbų paroda vyksta Toronto Prisikėlimo parodų salėje

Tikėjimas ir netikėjimas dabar

KUN. J. STAŠKEVIČIUS

Daugelis tikime Dievą, tačiau nevisi stengiamės protiškai tą tikėjimą pagrįsti. Buvome taip tėvų užauginti ir retai kada atkreipėme dėmesį į tai, ką reiškia tikėti Dievą rimtam, protingam ir išsilavinusiam žmogui. Dėl tokio paviršutiniškumo tikėjimas būna gan dažnai naivus, daugiau besiremiąs įpročiu, o mūsų pasisakymai už Dievo buvimą neverčia netikinčiojo susimąstyti. Iš kitos pusės, ir mūsų laikų taip vadinamas "bedievis" dažnai būna ne rimtai Dievo nebuvimu įsitikinęs žmogus, o tiktai indiferentas, kuris dėl tikinčiojo paviršutinės laikysenos dar daugiau sutvirtėja savo indiferentiškume. O visdėlto indiferentiškumas nėra ideali žmogaus laikysena pasaulėžiūros atžvilgiu: juk tiesa tegali būti tik viena. Taigi, ir Dievo buvimo atžvilgiu tegali būti tik dvi galimybės: arba Jis yra, arba Jo nėra. Žmogus, kuris atsisako tokį klausimą iš viso nagrinėti, automatiškai save pasmerkia klaidai ir gyvenimo fikcijai. Toks savęs pasmerkimas yra gana skaudus dalykas, ypač turint prieš akis, kad žmogus yra protinga būtybė, siekianti vis tobulesnio žinojimo.

Aišku, protu prieiti prie sampratos, kad Dievas yra, nėra taip lengva, kaip kartais paviršutinis tikintysis įsivaizduoja, todėl ir yra žmonių, kurie tvirtina, jog Dievo nesą. (J. Donat, SJ, Theodicea. Heidelberg, 1945, p. 93.) Kad galėtume rimtai su tokiais žmonėmis kalbėtis, mums ir svarbu žinoti ką reiškia protu prieiti prie Dievo buvimo sąvokos.

Protiniai įrodymai

Yra įvairiausių Dievo buvimo įrodymo argumentų, tačiau galbūt geriausi, filosofinėje plotmėje turį savo tikrą vertę, yra garsieji 5 šv. Tomo Akviniečio "keliai" (S. Th. I, q2, a3). Kiekvienas šių 5 argumentų yra sąlyginis ir jų visų argumentacija vienoda, todėl galima visus sutraukti į vieną bendrą formulę-silogizmą (B.J.F. Lonergan, SJ, Insight, London, 1961, p. 672). a. Jei egzistuoja tokiu ir tokiu atžvilgiu ribota būtybė, tai tuo pačiu egzistuoja ir būtybė, kuri tokiu ir tokiu atžvilgiu yra neribota. b. Tokia ribota būtybė egzistuoja. c. Taigi, egzistuoja ir neribotoji būtybė, kurią mes vadiname Dievu.

Į tokią argumentaciją pažvelgus, tuoj pat ir kyla klausimas, kaip galime žinoti, kad pirmasis, sąlyginis, argumentacijos teiginys yra teisingas. Atsakymo kitokio nėra kaip tik tas, kad mes galime sužinoti tik atidžiai stengdamiesi pažinti savo aplinką, pastebint, kad nei viena mūsu matoma būtybė savyje neturi savo buvimo priežasties. Jei nei vienos aplink mus esančios būtybės nepažintume arba bent apie nei viena nebūtume rimtai pagalvoję, tai aišku, kad jokiu būdu mes nesuprastume, kodėl turi egzistuoti būtina būtybė, jei yra nebūtinosios. Argumentuose tik išreiškiame išviršinėmis sąvokomis tai, ką jau turime savyje neaiškioj formoj prieš argumento sustatymą, nes teigdami ką nors sąlyginiame tvirtinime, mes automatiškai jau teigiame ir argumentacijos išvadą (E. L. Mascall, "He Who Is", London, 1966, p. 73). Todėl praktiškai Dievo buvimo argumentai yra priimami ar nepriimami savo sąlyginiu teiginiu, o to teiginio priėmimas ar nepriėmimas priklauso nuo mūsų aplink matomų daiktų supratimo bei įžvelgimo. Tad žmogui neužtenka vien logikos, kad galėtų argumentus sudaryti; reikia ypatingai stengtis pažinti matomų dalykų esmę — kas jie yra savyje. Čia ir glūdi kiekviename žmoguje pavojus, kad pasinėręs į matomų daiktų smulkmeniškumus gali pačios daiktų esmės tinkamai nepagauti ir todėl logiškai prieiti prie išvados, jog Dievo nėra. Tiktai įžvelgę tas būtybes kaip kūrinius, tegalime pripažinti ir Kūrėją.

Įrodymų neužtenka

Vien įžvelgimo irgi neužtenka, nes toks veiksmas praktikoje iš mūsų pareikalauja ne tik intelektualinio patvarumo, bet ir didelio moralinio prisivertimo (E. L. Mascall, He Who is, p. 75). Pvz. pripažinti, kad 7x9=63, jokio moralinio sunkumo nesudaro: sykį supratus, lengva tokią tiesą priimti. Tačiau galime net patys sau neprisipažinti, jog esame tam ir tam skolingi, ne todėl, kad abejotume skolos atidavimu, bet todėl, kad esame gobšūs. Galime atsisakyti aiškaus įrodymo, jog sergame nepagydoma liga, ne dėlto, kad to nesuprastume, bet dėlto, kad mums trūksta drąsos tą tiesą priimti ir su ja asmeniškai susitaikyti. Lygiai panašiai galim atsisakyti ir savo supratimo, kad ribota būtybė yra tai, kas yra, vien dėl trūkumo nusižeminimo savyje, prisipažįstant, jog tuo pačiu ir mes esame ribotos būtybės. Visai nesvarbu, kaip aiškiai ir kokiais argumentais būtų pateiktas tvirtinimas "Dievas yra"; galutinai priklauso nuo kiekvieno atskirai, ar jis tą tvirtinimą priima ar ne. Prievarta jo įbrukti neįmanoma.

Intelektualiniai dūmai

Galima sakyti, kad tokio tvirtinimo priėmimas savyje reiškia trilypį moralinį veiksmą: atidumą dalyko tyrime, nusižeminimą pripažįstant daiktui tai, kas jis yra (negalvojant apie daiktą tai, kuo norėtume, kad jis būtų), ir drąsa veikti pagal tai, ką pripažinom. Iš visų šių trijų veiksmo dalių svarbiausias yra nusižeminimas, nes be jo mes lengvai galime prisipūsti sau daugybę "intelektualinių dūmų", kurie gali paslėpti kiekvieną paprastą ir aiškią tikrovę (E. L. Mascall, He Who Is, p. 77).

Kas studijavo matematiką, gerai žino ka reiškia tik žinoti ilgą argumentacijos grandinę ir ką reiškia tikrai pilnai suprasti matematinę teoremą. Pirmuoju atveju kiekvienas veiksmas mokiniui atrodo esąs teisingas, ir todėl jis yra priverstas priimti galutinį atsakymą kaip teisingą, nors to atsakymo priėmimas ir būtų nepatenkinantis, nes jis mato atsakymo teisingumą, bet nežino, kodėl jis teisingas. Tačiau po ilgesnio laiko anksčiau ar vėliau, jis "pamatys" tą priežastį teoremoje ir tada jam viskas bus aišku, nes jis bus jau įžvelgęs patį vidų — pačią teoremos prigimtį. Panašiai ir su Dievo buvimu. Mes galime eiti nuo vieno veiksmo prie kito ir jie visi gali būti logiški, tačiau kol neįžvelgsime į patį daiktų vidų, savyje neturėsime tikrumo gautuoju atsakymu.

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

Aidai nr. 3(198), kovas. Juozo Girniaus redaguojamas mėnesinis kultūros žurnalas. Leidžia Tėvai pranciškonai, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, USA. Šio nr. pagrindiniai rašiniai: Juozas Eretas, Kazys Pakštas (kalbėtojo portretas); Antanas Gustaitis, Portretai; Pulgis Andriušis, Antaną Gustaitį atkūrus; kun. Petras Celiešius, Laiko sudabartinimo problema (ryšium su A. Maceinos "Dievo Avinėliu"); dr. Pr. Skardžius, Baltistica (naujas kalbotyrinis žurnalas); Juozas Jakštas, Iškalbingasis Mažosios Lietuvos dokumentas; Kotryna Grigaitytė, Indrė (novelė); Juozas Kojelis, Lituanistinio švietimo rūpesčiai; ir kt.

Moteris nr. 2(56), kovas-balandis. Lietuvių moterų žurnalas, leidžiamas Kanados Lietuvių Moterų Draugijos. Redaguoja kolektyvas. Adr.: 1011 College St., Toronto 4, Ont., Canada.

Gimtoji Kalba nr. 1, sausis-kovas. JAV LB Kultūros Fondo leidžiamas bendrinės kalbos laikraštis, Lietuvių Kalbos Draugijos organas. Red. — L. Dambriūnas. Administracijos adresas — "Gimtoji Kalba", 5348 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

Technikos žodis nr. 1(101), sausis-vasaris. PLIAS ir ALIAS organas. Leidėjas — Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Čikagos skyriaus techninės spaudos sekcija. Administracijos adr.: Mečys Krasauskas, 2633 W. Montgomery Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

Pasaulio Lietuvis nr. 27, kovas. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, redaguoja Stasys Barzdukas. Administracijos adr.: Julius Staniškis, 18308 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DR. VYDŪNO FONDO VALDYBA dėkoja visiems Kalėdų vajaus talkininkams, dail. P. Jurkui, dail. V. Vijeikiui, gausiems aukotojams, kalėdinių atvirukų pirkėjams ir platintojams. Jų dėka galime tęsti darbą, kurį dirbame jau 15 metų: remti studijuojantį lietuvių jaunimą visuose kraštuose. Apie 80 asmenų pasinaudojo mūsų parama tada, kai reikėjo rinktis galimybę — studijas tęsti ar jas nutraukti. Fondas, švęsdamas 15 metų sukaktį, be eilinių paskolų studijoms, paskyrė dvi stipendijas po $250 lituanistikai studijuoti Niujorke Fordhamo universitete. Stipendijų reikalais kreiptis į Akademinio Skautų Sąjūdžio (ASD ir Korp! Vytis) skyrius JAV ir Kanadoje arba tiesiai į Dr. Vydūno Fondo pirmininką: Vyt. P. Mikūnas, 3425 W. 73 st., Chicago, Ill., 60629, USA. **Dr. Vydūno Fondo valdyba**

PULGIS ANDRIUŠIS Adelaidėje, Australijoje, baigė rašyti literatūrinę monografiją "Vieno išeivio istorija", kuri yra skirta J. Bačiūno gyvenimui atžymėti. Šiuo metu jis ruošia spaudai du tomus savo rinktinių raštų. Juos išleis Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius. "Tėv. Aidų" kultūriniame "Verpetų" skyriuje buvo paskelbtas ilgas pasikalbėjimas su Pulgiu, artėjančiu prie sukaktuvinės 60 m. amžiaus ribos. Apie ateities planus jis sako: "Taip pat rašau taip vadinamą savo autobiografiją. Tai bus didesnės apimties veikalas, kuriame aprašysiu daugiausia įvairius kultūrinius įvykius, kuriuos prisimenu... Jaučiuosi didžiojo veikalo, kurį savyje jaučiu, dar neparašęs. Greičiausiai jis bus iš Lietuvos gyvenimo, nes jį geriausiai pažįstu." Paklaustas Pr. Pusdešrio, ar lyriškajai "Anoj pusėj ežero" knygai nėra turėjusi įtakos gražioji Tuebingeno gamta, Pulgis atsakė dėmesio vertais žodžiais: "Knyga neturi nieko bendo su Švabija. Ten vaizdai, kaip čia Australijoj, svetimi — nekalba..."

ALGIMANTAS ŠUKYS, 13 m. amžiaus VIII kl. mokinys iš Flushing, N.Y., laimėjo pirmą vietą Niujorko miesto baigminėje mokslinių darbų parodoje už raketų modelius ir jų elektroninius įtaisus. Jis yra sukonstruavęs modeliuko pobūdžio raketą, kuri pasiekia dviejų mylių augštį ir elektrine akimi išmatuoja debesų storį bei jų nuotolį nuo žemės paviršiaus.

JESSE VASYS, dirbąs erdvių medicinos mokykloje San Antonio mieste, Texas valstijoje, padarė naujų patobulinimų, kurių dėka mikroskopu pilnai bus galima ištirti akies retiną. Šią žinią pranešė Worcester, Mass., laikraštis "The Evening Gazette". J. Vasys karinį pasiruošimą yra atlikęs aviacijos Geneva, N. Y., bazėję, dirbęs garsiajame Walter Reed medicinos centre Vašingtone.

LIETUVIŲ DRAMOS SAMBŪRIS Bostone gegužės 6 d. stato Petro Vaičiūno pjesę "Nuodėmingas angelas". Spektaklį režisuoja Aleksandra Gustainienė, dekoracijas paruošė dail. Viktoras Vizgirda. Premjerai pasirinkta Bostono augštesniosios mokyklos auditorija su erdvia scena.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

"DIDŽIOJO GINTARO" pagrindinį prizą Kišiniove, Moldavijoje, įvykusiame Pabaltijo, Gudijos ir Moldavijos kino festivalyje laimėjo rež. R. Vabalo filmas "Laiptai į dangų", sukurtas pagal to paties pavadinimo M. Sluckio romaną, vaizduojantį pokario įvykius ir kovas Lietuvos kaime. Kaip ir V. Žalakevičiaus filme "Niekas nenorėjo mirti", čia daug dėmesio skiriama partizanų susidūrimui su vadinamaisiais liaudies gynėjais. Nauja gaida tenka laikyti filmo recenzento E. Aukštikalnio pastabą "Liter. ir Meno" puslapiuose: "Teko girdėti priekaištų, be abejo, jų galima tikėtis ir daugiau, jog, esą, filme dedamas lygybės ženklas tarp dviejų kovojančių jėgų — "miškinių" ir liaudies gynėjų, nes naktinio apsilankymo Indriūnų vienkiemyje metu antrieji elgiasi ne ką geriau už pirmuosius..." Negalėdami atsisakyti partizanus smerkiančios propagandos, filmo autoriai, matyt, bandė jieškoti atsvaros, realiau atskleisdami tikrąjį liaudies gynėjų veidą. Tai yra ketvirtas lietuvių gaminto filmo laimėjimas, "Didįjį gintarą" visam laikui sugrąžinęs į Vilnių. II laipsnio diplomu buvo atžymėtas "Moldova film" studijos rež. V. Gražiu ir V. Lysenko filmas "Kartūs grūdai". Diplomą taipgi gavo ir vilniečio rež. A. Tumo mokslo populiarinimo filmas "Lietuvos baldai". Geriausiu aktorium buvo pripažintas Vaclovas Blėdis "Laiptuose į dangų".

SPECIALIU KONCERTU Kauno muzikiniame teatre 40 m. veiklos sukaktį atžymėjo politechnikos instituto akademinis choras "Jaunystė", kurį VD universitete buvo suorganizavęs Nikodemas Martinonis. Dalį jubilėjinio koncerto programos atliko "Jaunystės" veteranų choras, diriguojamas kompozitorių — Konrado Kavecko, Klemenso Griauzdės ir Jono Dambrausko, buvusių akademinio studentų choro vadovų. Programą papildė Vilniaus filharmonijos simfoninis orkestras, vadovaujamas J. Domarko. "Jaunystė" šiandien yra geriausias mišrus choras Kaune, surengęs apie 1.000 koncertų, gastroliavęs Maskvoje, Leningrade, Kieve, Baku, Tbilisyje, Rygoje, Lenkijos ir Čekoslovakijos miestuose.

JAUNOSIOS POEZIJOS DIENOSE Maskvoje Lietuvos jaunųjų poetų kartai atstovavo Violeta Palčinskaitė ir Justinas Marcinkevičius. Festivalyje dalyvavo poetai, subrendę ir žymesnių laimėjimų pasiekę per paskutinį dešimtmetį.

PIANISTAS RAIMUNDAS KONTRIMAS surengė koncertą Vilniaus konservatorijos salėje, programai pasirinkęs sunkius L. Beethoveno, J. S. Bacho, R. Schumanno ir kt. kompozitorių kūrinius. Jis yra baigęs doc. S. Žiūraitienės klasę Vilniaus konservatorijoje, o šiuo metu tobulinasi Minske. Laureato vardą yra išsikovojęs pernai įvykusiame M. K. Čiurlionio pianistų konkurse.

IŠ GASTROLIŲ KIEVE GRĮŽO Vilniaus Mokytojų Namų berniukų choras "Ąžuoliukas", vadovaujamas H. Perelšteino, ir Vilniaus kamerinis orkestras, kurio vadovas yra S. Sondeckis. Be kamerinės muzikos ir eilės dainų, pirmą kartą Sovietų Sąjungoje originalo kalba buvo atlikta J. S. Bacho kantata "Magnificat", talkinant Vilniaus operos solistams — E. Kornejevai, B. Almonaitytei, V. Adamkavičiui ir P. Kasperavičiui, pritariant kameriniam orkestrui.

VILNIAUS MOTERŲ CHORAS "AIDAS", kurio vadovas yra J. Vanagas, koncertmeisteris — V. Budrevičius, pradėjo koncertinę kelionę Rumunijoje ir Bulgarijoje. Pirmojoje "Aido" išvykoje į užsienį koncertai įvyks Bukarešte, Sofijoje, Plovdive ir Plevene. Anksčiau "Aidas" yra lankęsis Taline, Rygoje, Kieve, Lvive, Užgorode ir Mukačeve. Sekančiais metais "Aido" choras švęs veiklos dešimtmetį.

TARPTAUTINĖS GĖLIŲ PARODOS dailės paviljone Erfurte, R. Vokietijoje, yra išstatyta 120 Vilniaus valstybinės M. K. Čiurlionio vidurinės mokyklos mokinių piešinių, tapybos, grafikos ir skulptūros kūrinių.

LATVIŲ POEZIJOS VAKARAS Vilniaus pedagoginio instituto salėje buvo pradėtas akademiko K. Korsako ir latvių rašytojo A. Grigulio sovietinei propagandai skirtais žodžiais. Po to vilniečiai turėjo progą išgirsti latvių poetus: D. Avuotinią, M. Čaklajį, A. Grigulį, O. Lisovską, V. Liudeną, B. Saulytį, O. Vacietį ir I. Zieduonį. Latvių poetų kūrinių vertimus skaitė: K. Korsakas, A. Venclova, J. Vaičiūnaitė, V. Reimeris, A. Baltakis, A. Bernotas, V. Bložė, A. Maldonis, M. Martinaitis ir kt.

V. Kst.

Detroito šaulių būstinėje susirinkę spaudos darbuotojai, Zuzanos Arlauskaitės-Mikšienės dramos sambūrio aktoriai, šaulių kuopos vadovybė ir šaulių spaudos-kultūros sekcijos darbuotojai tariasi, kaip iškilmingiau pagerbti aktorę, režisorę ir šaulę Zuzaną Arlauskaitę jos 60 metų lietuviškos scenos ir šauliškos veiklos sukakties proga. Iš kairės: J. Racevičius, V. Selenis, I. Laurinavičienė, V. Mingėla, V. Tamošiūnas; stovi: P. Bliūdžius, F. Motys, A. Krisčiūnas ir M. Krisčiūnienė S. Pranėnienė, M. Vitkus, L. Mingėlienė, M. Šnapštūzas, A. Nakas, B. Selenienė, V. Žebertavičius, Nuotrauka K. Sragausko

Pavasariniai ir vasariniai siuntiniai 1967 metams

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už pigią kainą. Į juos yra įtraukta visa, ko labiausiai reikia jūsų artimiesiems.

Be to, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra, pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967)

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 jd. vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 4 jd. puikios suknelei medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių drabužių, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovėm megztukas.

Kaina $75.00.

VYRIŠKAS (1967)

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis, 3½ jd. angliškos vilnonės medžiagos eilutei, 2 nailoniniai marškiniai, 1 terilino kaklaraištis, 1 komplektas apatinių drabužių, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 ritės labai stiprių siūlų, 3 jardai vilnonės medžiagos apsiaustui.

Kaina $75.00.

Junginis - moteriškas (1967) ir vyriškas (1967) siuntinys kainuoja $135.00.

Tebesiunčiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siuvamąsias mašinas, svaiginamus gėralus, tabaką ir maistą (sov. gamybos) pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS),
421 Hackney Rd. London, E. 2, England

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai: **A. Kusinskis,** 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave. Toronto 9, Ont. Telef. 762-7845.

Galime pervesti ir pinigus, už kuriuos gavėjas turi teisę pasirinkti tai, kas jam patinka iš specialių krautuvių.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon. galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 **Namų telef. LE. 6-1410**

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

MANN & MARTEL

REALTORS

1928 Weston Rd. Tel. 249-7691

BATHURST — WILSON
$19.000, atskiras, 5 kambariai, garažas, sklypas 42'x150', $5.000 įmokėti.

JANE —LAMBTON,
$12.000 pilna kaina, medinis privatus įvažiavimas, vieta garažui, sklypas 30'x90'.

MIMICO — ROYAL YORK Rd.,
šešiabutis (6-plex), prašoma kaina $61.000 su $20.000 įmokėjimu, 8 automobiliams parkinimas, 5-ki butai 2-jų miegamųjų, geros pajamos.

ROYAL YORK RD.—LAWRENCE,
$23.900, 9 kambariai, atskiras mūrinis namas su garažu, dideli kambariai, 3 prausyklos, įmokėti $5—7.000; didelei šeimai, tinka nuomojimui.

ISLINGTON — THE KINGSWAY,
$36.900, ideali vieta gydytojui arba dantistui, dvigubas garažas ir įvažiavimas, sklypas 90'x140'.

DUNDAS — VARSITY,
$22.900, 6 kambariai per du augštu, 2 virtuvės, 2 prausyklos. 9 metų senumo.

LAKESHORE — KIPLING,
$26.000, visiškai atnaujintas namas iš vidaus, naujas plasteris ir medžio darbas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas, arti susisiekimo, krautuvių ir viešbučio.

EAST DR. — SCARLETT RD.,
$25.000, atskiras 1½ augšto plytų namas, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 virtuvės, 2 prausyklos, švarus namas; savininkas išsikelia.

St. Vaupšas

Darbo tel. 249-7691 **Namų tel. 244-3519**

Turime taip pat daug kitų nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

1966 M. GRUODŽIO 31
BALANSAS — $2,344,396.
1966 M. PELNAS — $41,286.
5½% UŽ ŠĖRUS,
4¾% UŽ DEPOZITUS
100% SAUGUMAS

Tapdami aktyviais nariais padedate sau, padedate lietuviškiems kultūriniams reikalams.

GREIČIAUSIAI AUGĄS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

BLOOR - INDIAN RD.,
DVIBUTIS (dupleksas); apie $17.000 įmokėti, 12 kambarių, atskiras gero mūro pastatas; šoninis įvažiavimas, mūrinis garažas; arti parko, krautuvių ir susisiekimo; namas gerame stovyje; didelės nuomos pajamos.

HAVELOCK - DUFFERIN PARK.
$13.000 įmokėti, mūrinis 14 kamb., trijų butų; vandeniu alyva šildymas, įrengtas rūsys, platus šoninis įvažiavimas, penki garažai; prašo apie $30.000.

WILLARD - ANNETTE,
$8.000 įmokėti, mūrinis atskiras, 8 kambariai, 2 virtuvės; vandens - alyvos šildymas, įrengtas rūsys, garažas; arti mokyklų ir susisiekimo.

SUNNYSIDE - GARDEN AVE.,
$8.000 įmokėti, mūrinis, dideli kambariai, naujai išdekoruotas, 2 moderniškos virtuvės, nauja krosnis; skubus pardavimas, galima tuoj užimti; prašo apie $21.000.

BLOOR - INDIAN RD.
$7.000 įmokėti, rupių plytų, atskiras, 6 kamb., moderniška virtuvė, alyvos šildymas, įrengtas kambarys rūsyje; viena skola išmokėjimui.

RUNNYMIDE - ST. JOHN'S,
$6.000 įmokėti atskiras mūrinis, 8 dideli kambariai, 2 mod. virtuvės, nauja prausykla pirmam augšte, nauja krosnis, dvigubas garažas; prašo apie $24.000.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR - RUNNYMEDE $10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 11 didelių kambarių per du augštus (tikras dvibutis - dupleksas), 2 garažai, privatus įvažiavimas. Liks viena skola balansui.

DUNDAS & St. JOHN $3.000 įmokėti, mūro, 6 kambariai per du augštus, 2 mod. virtuvės, alyva vandeniu apšildomas, remonto nereikia, kaina $15.900.

INDIAN RD. - BLOOR $7.000 įmokėti, mūro, atskiras, 11 kambarių, pirmame augšte 4 kambariai, vandeniu - alyva apšildomas, rūsys baigtas, 2 garažai, 10 pėdų šoninis įvažiavimas, prašoma $33.000; liks viena skola balansui 10 metų atdara.

ISLINGTON - DUNDAS $10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 miegamųjų, 8 metų senumo, garažas, privatus įvažiavimas, prašoma $33.000.

BATHURST - EGLINTON $15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių dvibutis-dupleksas, vandeniu-alyva apšildomas, garažas, privatus įvažiavimas, gražus, didelis kiemas. Liks viena skola balansui 10 metų atdara.

Neradus šiame skelbime jums tinkamo objekto, ar norint parduoti nejudomą turtą, prašau skambinti kiekvienu laiku, gausite teisingą patarnavimą.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

• Pereitą šeštadienį Toronte buvo vadinama skautų obuolių diena, kuri kiekvieną pavasarį labai plačiu mastu yra organizuojama kanadiečių skautų. "Rambyno" tunto skautai, kaip registruota pas kanadiečius 226 grupė, aktyviai dalyvavo gautame miesto rajone, pardavinėdami praeiviams obuolius. Už šitą solidarų žygį, pagal dalyvavusiųjų skaičių, yra gaunamos tuntui pajamos. Tunto vadovybė dėkoja už talką s. K. Batūrai, M. Yčui ir tėvams. Už šeimininkavimą obuolių dienos būstinėje skautiškas ačiū: ps. M. Stanionienei, R. Akelaitienei, p. Pylipavičienei, G. Tarvydienei.

• Pereitą sekmadienį įvykusiame Romuvos valdybos posėdyje priimta eilė naujų korporacijos narių, išklausytas iždininko pranešimas, diskutuotas darbų planas, vasaros stovykla ir padaryti kiti su stovyklavimu susiję sprendimai.

• Liet. Skaučių Seserijos Vadija šaukia vadovių sąskrydį gegužės 6-7 d. St. Catharines, Ont., lietuvių parapijos salėje. Registracija 8.30—9.30 val. ryto. Posėdžių darbotvarkėje numatomas v.s. žodis, vadovių pranešimai ir diskusijos, vakarojimas-laužas. Visos vadovės kviečiamos šiame visuotiname suvažiavime dalyvauti.

• "Šatrijos" tunto "Tėvynės Dukros" žymeniu šv. Jurgio šventės proga apdovanotos: v. sl. A. Jankaitienė ir v. sl. V. Stukienė; "Rambyno" tunte "Pažangumo" žymeniu apdovanoti: M. Rusinas, A. Kobelskis, J. Šileika, M. Valadka; pakelti į psl. laipsnį — V. Tamulaitis ir V. Vadauskas.

Č. S.

A † A

ONAI RIPKEVIČIENEI Lietuvoje mirus,

sūnui ALBINUI ir jo žmonai ELENAI reiškiame gilią užuojautą —

E. A. Underiai

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdi užuojauta p. Ripkevičiams Lietuvoje mirus jo mamytei.

— Geriausi sveikinimai Aloyzui ir Aldonai Kuolams, pr. savaitę tyliai atšventusiem 25 m. vedybų jubilėjų. Nuoširdi padėka už nepailstamą rūpestį parapijos ir visos kolonijos reikalais. Ilgiausių metų!

— Pr. šeštad. ir sekmad. įvyko K. L. Kat. Moterų Dr-jos suvažiavimas. Iškilmių Mišias atlaikiusiam ir pamokslą pasakiusiam Montrealio skyriaus dv. vad. Tėv. G. Kijauskui, SJ, labai dėkojame. Taip pat sveikiname naująją centro valdybą.

— Šį ketvirtad. — Kristaus Dangun Žengimo šventė. Pareiga dalyvauti Mišiose. Jos laikomos: 7, 7.30, 8, 8.30, 9 v.r. ir 7.30 v. vak. Per visas Mišias klausoma išpažinčių ir didijama Komunija. Po vak. Mišių — gegužinės pamaldos.

— Gegužinės pamaldos sekmadieniais — po Sumos, šiokiad. — po 8 v. Mišių rytą; trečiadieniais — 7.30 v. vak. Mišios, išpaž., Komunija ir pamaldos.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Mišios — 7, 7.30, 8, 8.30 v.r. ir 7.30 v. vak. Po vak. Mišių — pamaldos. Ligoniai sakramentais aprūpinami atskirai susitarus.

— Šį sekmadienį — speciali rinkliava statybos skoloms sumažinti.

— Motinos Dienos novenos Mišios — per visą gegužės mėn. 8 v. r.

— Pirmoji Komunija — šį sekmad., 9.30 v.r. Vaikučiai atvyksta 9 val. Ryšium su švente Mišių tvarka pakeista sekančiai: 8, 9, 9.30, 11.15 ir 12.15 val. Salėje Mišių nebus. Mišiose 9.30 v. dalyvauja tik vaikučių artimieji.

— Pirmosios Komunijos repeticijos: antrad. ir ketvirtad. — 7 v. vak., šeštad. — 2.30 v.p.p. Visų vaikučių dalyvavimas būtinas

— Mišios: ketvirtad., 9 v. — už a.a. M. Geležūnienę; užpr. p. Marcinėnai; penktad., 7 v.r. — už a.a. A. Dausą; užpr. p. Aukštaičiai; 7.30 v. vak. — už a.a. A. Slapšį; užpr. p. Petrauskai; šeštad., 9 v. — už a.a. A. Šimkų antrųjų metinių proga; užpr. p. Šimkuvienė; at. sekmad., 9 v. prie šon. altoriaus — tretininkų int.; užpr. tretininkai; 9.30 v. — už pirmąją Komuniją priimančius vaikučius; užpr. vaikučių tėveliai.

— Ryšium su pirmąja Komunija šį sekmad. tretininkų susirinkimo nebus.

— Chorų repeticijos: studentų bendra — šį trečiadienį, 7 v.v. Ruošiamasi koncertui Hamiltone. Visi berniukai ir mergaitės prašomi punktualiai susirinkti. Į Hamiltoną išvykstama geg. 13 d., 4 v.p.p.; suaugusių bendra — ketvirtad., tuoj po vakarinių Mišių; vaikučių bendra — kas sekmad. tuoj po 10 v. Mišių, tik šį sekmad. nebus, nes dauguma vaikučių turės dalyvauti savo broliukų ir sesučių pirmosios Komunijos pusryčiuose. Tradicinė vaikų choro ekskursija numatoma birželio 10 d.

— Katalikų Vyrų Dr-jos susirinkimas — šį sekmad. po Sumos muzikos studijoje. Dr-jos reikalai ir filmai.

— Šį sekmadienį vaikų darželis veiks studentų kambary.

— Katechetinės pamokos vaikučiams ir relig. pamokos gimnazistams sustabdytos iki naujų mokslo metų. Pamokas lankė 80 gimnazistų.

— Paskutinis šio sezono pensininkų vakaras — antradienį, gegužės 9 d., 6.30 v.v.

— Kt. savaitę lankoma: Beatrice Ave., Bellwoods Ave., Claremont St., Clinton St., Crawford St., Euclid Ave., Frank Cres., Gore Vale Ave., Grace St., Howland Ave., Manning Ave., Markham St., Montrose Ave., Olive Ave., Palmerston Ave., Shanley St., Shaw St.

A. Žilėno užuojautoje "TŽ" 17 nr. per klaidą praleista viena pavardė. Turėjo būti: "Tragiškai mirus a.a. Alfonsui Dausai, jo žmonai Michalinai, dukrai Aldonai Empakerienei ir kitiems artimiesiems reiškiu gilią užuojautą." Už klaidą atsiprašome.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šį ketvirtadienį, Viešpaties Dangun Žengimo šventėje, pamaldos bažnyčioje: rytą 7.30 v. ir vakare 7.30 v.. Šeštinės yra bažnytinė šventė.

— Penktadienį, pirmąjį gegužės mėnesio, pamaldos vakare 7.30 v. Po rytinių pamaldų lankomi ligoniai.

— Motinos Diena — gegužės antrąjį sekmadienį. Šį sekmadienį pamaldų metu išdalinami lapeliai Mišių intencijoms už motinas.

— Lankomi parapijiečiai: Clendenan, Lincoln, Evelyn Cres. ir Ave., Kennedy Ave.

— Pirmosios Komunijos iškilmės par. bažnyčioje — gegužės 14 d. Šiuo metu tris kartus į savaitę vyksta pasirengimo pamokos. Tėvų susirinkime aptarta iškilmių tvarka.

— Gegužės mėn. ilgąjį savaitgalį numatytos pamaldos Springhurste, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje sekmadienio popietę.

— Su džiaugsmu sutinkame šį šeštadienį "Varpo" choro metinį koncertą. Gausiai atsilankydami moraliai sustiprinsime mielųjų varpiečių pasiaukojimą ir ištikimybę lietuviškajai dainai.

— Sveikiname Toronto jaunuosius "Vyčio" klubo krepšininkus, berniukus ir mergaites, Toronto parapijų lygos žaidynėse laimėjusius pirmąsias vietas.

— Šį šeštadienį 9 val. pamaldos už a.a. Mariją ir Vladą Bytautus.

Prof. Antano Sužiedėlio paskaita, kurią surengė Akademikų Draugija balandžio 29 d., susilaukė labai gausios auditorijos. Dalyviai gėrėjosi gražiu Vašingtono katalikų un-to ekstraordinarinio profesoriaus temos dėstymu ir aktyviai dalyvavo diskusijose. Tai paskutinė šio sezono Akademikų Draugijos paskaita.

"Tėviškės Žiburių" aukotojai

Speciali auka — $50 gauta iš Toronto Prisikėlimo Kredito Kooperatyvo; garbės prenumerata: $30 Adolfas Kuliešius; $20: J. Briedis; rėmėjo prenumeratas po $10 atsiuntė: M. Zubrickas, V. Abromaitis, A. Girša, St. Šetkus, J. Riauba, J. Kaškelis, A. Tarvydas, V. Deveikis, K. Ardavičius, I. Grigaitis, S. Andriekus; $5.50: J. Stonkai; $4: P. Žaliauskas, A. Ašoklis, L. Valiukas, St. Bužinskas, Vl. Kazlauskas, O. Dabkus, J. Senkus, V. Mickus; $2: K. Zaras, J. Linkūnaitis, V. Laugalys, B. Misius, M. Guoba, A. Alis, A. Bugailiškienė, St. Jonaitis, V. Sibulis; $1: J. Šergalis, N. Strazdas, Vl. Jasinevičius, Z. Romanauskas, K. Baltramaitis, B. Mackevičius, M. Vaišvila, S. Mačikūnas, V. Endzelis, A. Ambraziejus, V. Kudirka, A. Bertulis, V. Birštonas, M. Ivanauskas, J. Vilimas, A. Keblys, J. Žaldokas, J. Matijošaitis, P. Radzevičiūtė, K. Skrinskas, A. Lajukas; $1.50 — J. Juozaitis. Visiems aukotojams nuoširdi padėka.

Ateitininkų žinios

Gegužės mėn. 7, sekmadienį, vyr. moksleivių susirinkimas — 6 val. studentų patalpoje (ne at-kų kambaryje). Dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė kalbės apie LSD ir narkotikus. Bus rodomos skaidrės. Prašomi visi gausiai dalyvauti. Kviečiami ir neateitininkai.

Jaunesniųjų berniukų — tuoj po 11.15 val. Mišių (10 val. Mišių nebus) ateitininkų kambaryje. **Jaunučių mergaičių ir Vaidilučių** labai svarbus susirinkimas — 3 val. p.p. Lietuvių Vaikų Namuose.

Hamiltono ateitininkų šventėje praėjusį savaitgalį iš Toronto dalyvavo apie 65 moksleivius. Visi grįžo patenkinti hamiltoniškių nuoširdžiu priėmimu ir draugiškumu. Ačiū Hamiltonui.

Užbaigiamasis šių mokslo metų bendras susirinkimas kartu su tėvais planuojamas gegužės 28, sekmadienį. Numatoma išvyka autobusais.

K. L. Katalikių Moterų Draugijos suvažiavimas įvyko balandžio 29-30 dienomis Prisikėlimo parodų salėje. Dalyvavo apie 50 atstovių iš visų skyrių. Buvo aptarti organizaciniai reikalai ir išklausyta dr. A. Šidlauskaitės paskaita. Ypač sumaniai buvo paruošti pramoginio pobūdžio vaizdai, kuriuose 3 dalyvės teatriniu būdu pavaizdavo moterų gyvenimo rūpesčius ir ydas. Naujon centro valdybon išrinktos: A. Sungailienė, dr. O. Gustainienė, T. Sekonienė, S. Petraitienė. E. Čižikienė. Revizijos komisija palikta senoji: S. Miniotienė, F. Urbonienė, L. Murauskienė. Platesnis suvažiavimo aprašymas — vėliau.

Expo jaunimo stovykla įvyks rugpjūčio 26 — rugsėjo 2 d. Vallee Blue, 48 mylios nuo Montrealio. Stovyklos programa numato važiavima į pasaulinę paroda Montrealyje. Kviečiamas visas Kanados ir JAV jaunimas studentu arba akademiku amžiaus. Stovyklautojų skaičius ribotas. Dalyviai bus priimti pagal registracijos data. Mokestis už stovykla, neiskaitant maisto ir Expo išlaidų, bus $10. Registracija — $5; priima KLB jaunimo sekcijos nariai. Registruokitės šiuo adresu: KLB jaunimo sekcija, G. Rinkūnaitė, 146 Close Ave., Toronto 3, Ont.

Toronto olandų sudarytas Kanados šimtmečiui atžymėti komitetas rengia augšto lygio koncertą gegužės 15 d., 8.30 v.v., Ryerson Instituto teatre. Programą atliks iš Olandijos pakviestas vyrų choras, kuri sudaro 120 asmenų. Koncertuoti jis pakviestas Montrealyje (ryšium su pasaul. paroda), Hamiltone, Niujorke ir kituose miestuose. Iki šiol jis yra koncertavęs daugelyje V. Europos miestų, bet Š. Amerikoj pasirodys pirmą karta. Bilietai gaunami (pasiuntus čekį) šiuo adresu: "The Netherlands Committee, suite 2509, 44 King St. W., Toronto 1, Ont., attn. Mr. B. van Gogeldonk. Bilieto kaina — $1.50: 20-ties žmoniu grupei — po $1.25. Užsakymai priimami iki gegužės 1 d.

P A D Ė K A

Nuoširdi padėka dr. Giardine ir dr. Urbaičiui už sėkmingai padarytą operaciją ir rūpestingą priežiūrą ligoninėje bei namuose. Kleb. kun. Ažubaliui ir Tėvui Rafaeliui, OFM, už manęs lankymą ligoninėje. Nuoširdžiai dėkoju seserims: B. Latauskienei ir O. Kaminskienei; broliams: Broniui, Jurgiui, Pranui ir Kaziui Gudinskams bei jų šeimoms už parodytą tikrai seserišką-brolišką meilę man besigydant ligoninėje ir namuose. Taip pat nuoširdi padėka mano draugams ir pažįstamiems už jų nuoširdumą, gėles ir dovanas, už jų raminančius žodžius per laiškus, korteles ir telefonus: S. Jokūbaičiui, R. Kaminskaitei, V. N. Kaveckams, O. Kirvaitienei, O. Krasauskienei, D. Latauskaitei, A. Mačiulienei, G. Melnykui, L. Murauskienei, J. O. Skėriams, O. Skukauskienei, Z. O. Spudams, R. G. Strimaičiams, R. N. Zeleznek, S. Žutautienei ir G. Smith. Ypatingai nuoširdi padėka G. Strimaitienei už priežiūrą mano dukrelių man esant ligoninėje.

Tegul Visagalis Dievas atlygina Jums savo malonėmis

Jozefina Dovidaitienė

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos

2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

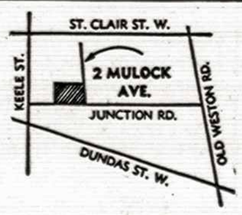

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

PR. KERBERIS

2232 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

PALIKIMAS; RUNNYMEDE - BLOOR, 7 kambarių atskiras namas, alyvos šildymas, kvadratinis planas, platus įvažiavimas visai netoli Bloor, prašoma kaina 27.900 dolerių.

ROYAL YORK - NORSEMAN, $10 tūkstančių įmokėti; gražus 6 kambarių vienaaugštis (bungalow) garažas su privačiu įvažiavimu, užbaigtas rūsys, viena skola 10-čiai metų.

BABY POINT - JANE, $13.000 įmokėti; 7 kambarių rupių plytų atskiras namas, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu.

DURIE - BLOOR, $15.000 įmokėti; labai gražus 8 kambarių dvibutis (dupleksas), viskas nauja viduje, puikiai užbaigtas rūsys, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu; viena skola 10-čiai metų.

WINDERMERE - BLOOR, $15.000 įmokėti; 8 kambariai per du augštus; 2 vonios, 2 virtuvės, garažas.

RUNNYMEDE - ANNETTE, 8 kambarių didžiulis atskiras namas, garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor, užbaigtas poilsio kambarys; prašoma kaina $29.500.

BABY POINT, $4.000 įmokėti; 6 kambarių atskiras namas, vandens alyvos šildymas, garažas su šoniniu įvažiavimu.

RONCESVALLES - HIGH PARK, apie $15.000 įmokėti; originalus vos keletos metų senumo tributis (tripleksas), vandens alyvos šildymas, 3 garažai.

J. RUKŠA

527 Bloor St. West

Namų tel. LE 6-9165

LE 2-4404

$35.000 ĮMOKĖTI, 8 metų senumo 18 butų su balkonais. Tik pusė bloko nuo tramvajaus. Matyti Ontario ežeras. Visi butai išnuomoti ir duoda virš $25.000 metinių pajamų. Prašoma kaina $160.000.

KINGSWAY RAJONE: gražus 22 butų pastatas. visi butai turi balkonus. Didelė auto aikštė; 11 garažų. $31.000 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai tik iš 5½%. Reikalingas geras įmokėjimas grynais, bet gali būti dalis grynais, o kiti nekilnojamo turto ar mortgičių formoje. Praše $210.000.

KINGSWAY RAJONE: $50.000 įmokėti, gražus 21 buto pastatas. $27.400 metinių pajamų. Pirmi mortgičiai iš 4½%. Prašoma kaina $215.000.

RYTŲ TORONTE: $70.000 įmokėti, puiki pinigų investacija, 10 krautuvių plazoje. Nuo plazos pastatymo (9 metai) nuomininkai nepasikeitė ir visi turi nuomos sutartis. Virš 10% už investuotus pinigus, apmokėjus mortgičius ir visas kitas išlaidas. Pilna kaina $200.000.

RETA PROGA. Tik 5 metų 41 buto apartamentinis pastatas. $55.000 metinių pajamų. Dideli vieno ir dviejų miegamųjų butai. Balkonai, keltuvas, kilimai. Pastatas labai gerame stovyje. Didelis kiemas automašinoms. Reikia nemažai įmokėti, bet dalis gali būti grynais pinigais, o kita dalis nekilnojamo turto arba mortgičių formoje (trade-in). Kaina $280.000.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

GLENLAKE - DUNDAS, $22.500 pilna kaina, švarus, plytinis pusiau atskiras namas, 2 virtuvės, garažui vieta, arti susisiekimo. Įmokėti apie $5.000..

INDIAN RD. - GLENLAKE, $24.500. Prašoma kaina; atskiras plytų namas, 7 kambariai per 2 augštus, nauja apšildymo sistema, garažui vieta; įmokėti apie $6.000.

BERESFORD - BLOOR, $25.000 pilna kaina; atskiras plytų namas, 6 kambariai, plius žaidimo kambarys rūsy, garažas; arti Bloor, įmokėti $10.000.

BLOOR - RUNNYMEDE, $46.900; moderniškas dvibutis (dupleksas), 11 kambarių per 2 augštu, rupių plytų, vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas 18 pėdų, 2 mūrinioi garažai, įmokėti apie $15.000.

BLOOR - ALHAMBRA $48.000; 14 kambarių tributis (tripleksas) vandeniu šildomas, 2 garažai, geroj vietoj, įmokėti apie $20.000.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas tel. RO 7-9088 kiekvienu metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

$3.500 ĮMOKĖTI, gerų plytų, 6 dideli ir šviesūs kambariai su veranda, 2 virtuvėm ir 2 prausyklom, nauja krosnis. College - Dufferin rajone.

$3.000 ĮMOKĖTI vienaaugštis New Toronte, 6 kambariai, alyva apšildomas, gerų plytų, užpakalinė gatvelė; prašo $18.900.

$7.000 ĮMOKĖTI, Queen - Lansdowne, gerų plytų, atskiras, 9 dideli kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, nauja krosnis, platus privat. įvažiavimas, dvigubas garažas.

$31.900, Bloor - Jane, 6 dideli — šviesūs kambariai, nauja krosnis, užbaigta rūsy svetainė; atskiras garažas.

MOTELIS — labai gerai pastatytas ir moderniai įrengtas, 10 vienetų, su apartamentu, 50 mylių nuo Toronto, prie didelio plento, 3 metų senumo; parduodamas dėl savininko mirties savikaina (apie $62.000). Įmokėti apie $10.000; gražioj vietoj. Nuoširdžiai rekomenduotinas jaunai porai ar pen-

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latvitją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

ĮVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neališkumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Lansdowne St., Tel. RO 2 - 2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Kaune įvyko tarptautinės bokso rungtynės Lietuva-Čekoslovakija, kurias netikėtai augšta pasekme 7:3 laimėjo Lietuva. Ankstyvesni susitikimai vis baigdavosi lygiomis.

Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinė viešėjo Suomijoje, kur žaidė 4 rungtynes ir visas laimėjo. Paskutinių rungtynių pasekmė 81:65 (40:41). Rinktinėje gerai žaidė M. Paulauskas, kuris yra šios rinktinės kapitonas.

Vilniuje įvyko **plaukimo** rungtynės, kuriose dalyvavo Gruzijos ir Lenkijos plaukikai. Rungtynes laimėjo lietuviai, pasiekdami 11 naujų Lietuvos rekordų.

SPORTAS VISUR

Amerikietis Randy Matson pasiekė naują pasaulio rekordą rutulio stūmime. Šį kartą jis rutulį nustūmė 71-5½ pėdų. Senas rekordas buvo 70-7½ pėdų ir priklausė jam pačiam.

Eddie Merckx yra naujausia sensacija Belgijos dviračių sporte. Iki šiol jis yra laimėjęs 33 tarptautines lenktynes ir yra favoritas ateinančioms Tour de France lenktynėms. Šias lenktynes paskutinį kartą belgas yra laimėjęs 1939 m., tad jos belgų yra labai laukiamos.

Glasgovo Celtics futbolo komanda Europos pirmenybių laimėtojų taurės varžybose pasiekė baigmę. Paskutinėse rungtynėse Celtics sužaidė lygiomis 0:0 su čekų Dukla. Pirmas rungtynes laimėjo Celtics pasekme 3:1. Antras baigmės dalyvis paaiškės iš Milano Internazionale ir bulgarų CSKA rungtynių. Šioms komandoms du kartus sužaidus lygiomis 1:1, prireikė trečių papildomų rungtynių neutralioje aikštėje.

Penktosios pasaulinės moterų krepšinio pirmenybės vyksta Čekoslovakijoje. Buvo žaidžiama 3-juose pogrupiuose, iš kurių po 2 komandas pateko į baigminę grupę: Sovietų Sąjunga ir Jugoslavija, Pietų Korėja ir Čekoslovakija, Vakarų Vokietija ir Japonija. Staigmeną padarė korėjietės, pogrupyje įveikusios 1964 m. pasaulio meisterį Čekoslovakiją 67:66 ir laimėjusios pirmą vietą.

Pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse Švedijoje dalyvavo 51 valstybė. Komandinėse pirmenybėse žaidė 49 komandos, o individualinėse — 400 sportininkų. Šios pirmenybės buvo žaidžiamos ant 18 stalų, turėta 4000 susitikimų. Vyrų ir moterų komandos buvo suskirstytos į 8 pogrupius, kurių nugalėtojai sudarė 2 pusbaigmių grupes. Jų nugalėtojai kovojo dėl pirmos-antros vietos, o antrų vietų laimėtojai dėl trečios-ketvirtos. Vyrų baigmėje susitiko Japonija su Š. Korėja. Japonai, nugalėję korėjiečius 5:3, po 8 metų pertraukos vėl tapo pasaulio meisteriais. Toliau komandos išsirikiavo: 3. Švedija, 4. R. Vokietija, 5. Čekoslovakija, 6. Sovietų Sąjunga, 7. Jugoslavija, 8. Anglija, 9. Rumunija, 10. Vengrija. Moterų baigmėje susitiko Japonija ir Sovietų Sąjunga. Japonės, laimėjusios rungtynes 3:0, tapo pasaulio meisterėmis. Tolimesnė laimėtojų eilė: 3. Vengrija, 4. Čekoslovakija, 5. Anglija, 6. Rumunija, 7. R. Vokietija, 8. V. Vokietija, 9. Jugoslavija, 10. Lenkija. Rusijos rinktinėje gerai žaidė L. Balašytė, ypač dvejetuose su Z. Rudnova.

VYČIO ŽINIOS

S. Kernius katalikų mokyklų pirmenybėse, kuriose dalyvavo Toronto ir Ročesterio mokyklos, disko metime ir rutulio stūmime laimėjo pirmas vietas su rekordinėmis pasekmėmis. Diską jis numetė 137-10½ ir rutulį nustūmė 42-5 pėdų.

Laimėtojų pagerbimas įvyks šį penktadienį vakare Šv. Jono par. salėje. Jaun. krepšinio ir stalo teniso laimėtojams čia bus suruoštas mažas pobūvis. A. S.

Graikų ortodoksai priešinasi Vatikanui

Atkelta iš 2-ro psl.

tyvais ir rūpinasi daugiau graikiškų tradicijų palaikymu, negu visuotine krikščionių vienybe, nors Vatikanas visai nesikėsina pažeisti graikų ortodoksų tradicijų. Būdinga, kad rusų ortodoksai palankesni ekumenizmui, negu graikai. Graikų tauta yra maža, bet turi seną kultūrą ir ilgą, turtingą istoriją, todėl ir graikų ortodoksų hierarchai yra tokie jautrūs nacionalistai. Jiems ir turkai atrodo esą Vatikano draugai, nors turkai yra mahometonai ir jiems katalikai, ortodoksai ir protestantai yra tokie pat Alacho nedraugai, o graikams turkai primena nemalonią praeitį. Juk Konstantinopolis buvo graikų imperijos sostinė, o dabar jis paverstas Istambulu, ir jame vyrauja mahometonizmas. J. Gbs.

WINDSOR, ONT.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS, rengiamas Windsoro Lietuvių Bendruomenės valdybos, bus sekmadienį, gegužės 14, tuojau po pamaldų, maždaug 12.15 val. kroatų salėje, 2520 Seminole St. Kalbės Vladas Pauža, pedagogas, visuomenininkas, JAV Bendruomenės krašto tarybos narys. Meninėje dalyje pasirodys lietuviškasis jaunimas su tautiniais šokiais, dainomis, deklamacijomis ir orkestro programa.

SOLIDARUMO ĮNAŠO MĖNUO. Lietuvių Bendruomenės solidarumo įnašams surinkti apylinkės valdyba skiria visą gegužės mėnesį. Kiekvienas lietuvis yra Lietuvių Bendruomenės narys ir yra įpareigotas mokėti solidarumo įnašą $2. Priima apylinkės valdybos ižd. Albinas Tautkevičius. Jis visuomet matomas prie Windsoro lietuvių bažnyčios sekmadieniais prieš ir po pamaldų. Apsimokėjusiems išduodami pakvitavimai. Jei kas nors yra praleides savo pareigą apsimokėti už praėjusius metus, tai gali atlikti dabar. P. J.

SUDBURY, Ont

PAGERBTUVĖS. Prieš keletą mėnesių Petras Gurklys buvo nuskridęs į Suvalkų trikampį ir ten susirado gyvenimo draugę. Jai atskridus į Montrealį, nuvažiavo pasitikti, o dabar ruošiasi sutuoktuvėms. Valys Bružas ir Stasys Krivickas M. A. Pranckūnų patalpose suruošė jaukų pobūvį ir įteikė gražų lietuvišką albumą su visų dalyvių parašais. Pobūvio šeimininkė buvo A. Pranckūnienė. — Sekančią savaitę M. A. Pranckūnų namuose buvo suruoštos pagerbtuvės Janinai Krakauskaitei, Petro Gurklio sužadėtinei. Pagerbtuvių iniciatorė buvo M. Čebatorienė, o šeimininkės — A. Pranckūnienė ir O. Stepšienė. Krsp.

Sault S. Marie, Ont.

STASYS GRIGELAITIS, neseniai grįžęs iš kelionės Montrealin, kur lankėsi pas savo sunkiai sergančią seserį Antaniną Ambrozaitienę, gavo liūdną žinią, kad ligonė mirė. Broliui nieko neliko kaip tik pakartoti kelionę į Montrealį — dalyvauti sesers laidotuvėse balandžio 22 d. Šia proga St. Grigelaičiui ir kitiems velionės artimiemsiems — nuoširdi užuojauta.

MARTYNAS RIAUKA — naujas šimtininkas. Naujausias Kanados Lietuvių Fondo narys mūsų mieste su $100 įnašu yra tautietis Martynas Riauka, vienas iš nedaugelio tautiečių, nesibaidančių darbo mūsų kolonijos bendruomeniniame gyvenime, pakartotinai buvęs apylinkės valdybos pirmininko ir valdybos nario pareigose. Iš Kanados lietuviškos spaudos matomas tarpe KLF ir KLB vadovybės trynimasis, teismas ir "apsišaudymai" spaudoje nieko gero neduoda ir neduos ypač jieškant naujų KLF narių-aukotojų.

JAU TREČIA SAVAITĖ streikuoja vamzdžių fabrikas "Mannesmann Tube Co," turįs apie 600 darbininkų, jų tarpe ir nedidelį mūsų tautiečių skaičių. Streikuotojai sakosi norį gauti tokį atlyginimą, kokį moka kaimyninis "Algoma" plieno fabrikas. Vamzdžių fabriko vadovybė sako, kad streikuotojai yra užsiprašę apie $1 valandai atlyginimo pakėlimą... J. Sk.

KANADOS ĮVYKIAI

Darbo jėgos min. Jean Marchand gynė federacinės vyriausybės planą, kuris teiks finansinę paramą provincijoms, padėdamas jų gyventojams įsigyti naujas specialybes. Kritikos susilaukė J. Marchand reikalavimas, pagal kurį remiami galės būti tik tie asmenys, kurie jau yra dirbę bent trejus metus. Kritikų nuomone, šis reikalavimas padarytų didelę skriaudą gimnazijų nebaigusiems jaunuoliams. Gindamas savo užimtą poziciją, J. Marchand pabrėžė, jog tikrasis plano uždavinys yra padėti bedarbiams, sudarant jiems progą įsigyti naują specialybę. Jeigu parama būtų teikiama mokslą nutraukiantiems jaunuoliams, pabėgėlių iš IX ir X klasės skaičius padidėtų 50%. Trejų metų darbo stažas paramai gauti tokius jaunuolius privers pasilikti mokyklos suole.

Radijo ir televizijos bendrovė CBC pasirašė sutartį su Sovietų Sąjunga filmams gaminti. Kanadiečiams suteikiama teisė filmuoti Sovietų Sąjungoje, nusivežant savo techninį personalą arba pasikviečiant į pagalbą sovietų filmuotojus. Sovietai filmus galės gaminti Kanadoje panašioms sąlygomis.

Fort William – Port Arthur, Ont.

LIETUVIŲ APYLINKĖ ruošia Motinos Dienos minėjimą gegužės 13, šeštadienį, 7 v.v., p. Jokubauskų ūkyje. Ten bus puiki vakarienė, mūsų ponių paruošta. Pagerbkime motinas savo atsilankymu. E. J.

St. Catharines, Ont.

MOTINOS DIENOS minėjimas įvyks gegužės 14, sekmadienį, 3 v. p. p., ukrainiečių bažnyčios salėje, 14 Rolls Ave. Bus paskaita, meninė dalis, motinų pagerbimas ir vaišės. Maloniai kviečiami visi dalyvauti. Kor.

Pajieškojimai

Lietuviai, gyvenusieji 1945-6 m. Arnsberg Ruhr DP stovykloje ir pažinojusieji Edith Klimavičienę (vokiečių tautybės), prašom atsiliepti rimtu reikalu: Stanley Dagilis, c/o Tahsis Co, Ltd., Fair Harbour, B.C., Canada.

SIUSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ

PINIGAI, SIUSTI PER

GRAMERCY

įteikiami gavėjui kaip PINIGAI per Bank For Foreign Trade Maskvoje

JŪS ESATE SAUGŪS TIK SU FIRMA, TURINČIA LEIDIMĄ. JOKIŲ TARPININKŲ, JOKIŲ PASLĖPTŲ RINKLIAVŲ. MŪSŲ 20 METŲ VEIKLA VERSLE GARANTUOJA JUMS TINKAMĄ PATARNAVIMĄ.

Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos.

Turi Bankų Dept. leidimą ir apdraudą.

Apsidraudę $20.000.00.

Oficialūs SSSR kvitai pasirašyti gavėjo.

Pristatoma per 2 savaites.

Jokių atskaitymų.

Kursas:

9 rubliai už $10.00

Iki $30.00 — $2.75

Virš $30.00 — 10%

GRAMERCY SHIPPING, INC.

744 Broad St., Newark, N. J.

NAUJIENA NAUJIENA NAUJIENA

GALITE GAUTI DOVANŲ PAŽYMĖJIMĄ ĮSIGYTI BUTUI

Visos kainos apytikrės. Įsikraustyti galima maždaug per 18 mėnesių. Visi butai turi virtuvę, prausyklą, sanitarinius įrenginius, foyer ir sandėliuką.

Apytikrės kainos:

vienas kambarys: $2550.00

du kambariai $4235.00

trys kambariai: $6050.00

GRAMERCY

(Įsteigta 1945)

118 E. 28 St. New York, N.Y.

Rado išeitį

— Noriu gauti koki nors darbą, — kreipiasi į JAV kongreso atstovą balsuotojas.

— Žinai, tamsta, kad jokio darbo, bent kol kas, nenumatau. Kiek vėliau bandysiu ką nors surasti. Aš išsirūpinsiu, kad būtų įsteigtas darbų gavimui tirti komitetas, kurio pirmininku būtum paskirtas tamsta.

Plėšikiška ambicija

Škotas krautuvininkas klientui:

— Matai, dabar esu krautuvininkas, o iš mažens turėjau ambiciją būti piratų vadu, plėšiku ir panašiai.

— Žvilgterėjus į tamstos prekių kainas, atrodo, kad ir dabar dar neatsižadat plėšikiškos ambicijos, — atsako klientas.

ŠYPSENOS

Vedybos ir svoris

— Aš negaliu gyventi su tokiu kirviu vyru, — skundžiasi neseniai ištekėjusi žmona savo draugei. — Jis kasdien priverčia mane nustoti keleto svarų.

— Tai kodėl jo nepameti?

— O, aš tai padarysiu; kai tik nukris mano svoris iki 115 svarų, išeisiu iš namų...

Vestuvių puotoj

Jaunas vyras sako panelei:

— Negaliu pakęsti, kad tos poros mažas vaikas visą vakarą rėkia ir gadina viso banketo nuotaiką.

— O, taip, — atsako ji, — kai aš kada nors tekėsiu, tai siųsdama vestuvinius pakvietimus kamputyje pridėsiu prierašą: "No babies expected..."

Šeimyninė riba

— Kada šeimoj peržengiama nesutarimų riba?

— Kai žmona vyrui jau nebepadeda indų suplauti...

Klausimas ir atsakymas

Mokytojas: Koks dokumentas buvo ir tebėra ypač naudingas Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybei?

Mokinys: Forms 1040 ir 1040 A (pajamų mokesčių blankai).

Motina ir dukrytė

— Ne, — sako mergaitės motina, — aš nenoriu, kad tu smogtum į veidą kumščiu broliukui. Atsimink, tu esi lady, todėl privalai vyriški ne mušti, bet jį žodžiais nugalėti... Parinko Pr. Al.

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RONCESVALLES SPORT STORE

Sav. J. Šarūnas ir J. Dambrauskas

295 Roncesvalles Ave., tel. 536-1373

Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

DRAUDIMAI

231-2661 arba 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D. Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio vaistinės namų II augštas. (Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus treciadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

NAUDOKITĖS PATARNAVIMAIS TŲ, KURIE SKELBIASI "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE"

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cleaning valymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.

(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD

(2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview.

(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 633 - 1167

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

Dar yra keletas vietų PAPIGINTA KAINA

kelionei Europon birželio 9–30 d. d. Kopenhagoje – viena diena, Maskvoje – viena diena, Vilniuje – aštuoniolika dienų.

Teirautis pas

V. BAČĖNĄ

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Telef.: dieną 278-7261; vėlai vakare 536-4681

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ, KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769 - 4612

769 - 4131

Solistė Daiva Mongirdaitė

"VARPO" pavasario koncertas

GEGUŽĖS 6, ŠEŠTADIENĮ, 7 VALANDĄ VAKARO

Bickford Park High School auditorijoj (BLOOR ir CHRISTIE)

Programoje:

solistė DAIVA MONGIRDAITĖ

solistas VACLOVAS VERIKAITIS

Toronto "VARPO" choras

akompaniatorius D. WALDER

dirigentė DALIA SKRINSKAITĖ

PO KONCERTO: KAVUTĖ, PYRAGAIČIAI, DRAUGAI, JAUKI NUOTAIKA

Bilietai: $2.00 ir $4.00

Studentams: $1.00

Solistas Vaclovas Verikaitis

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Gegužės 4 d. — Dangun Žengimo šventė; tikintieji gali dirbti, bet privalo tą dieną išklausyti šv. Mišias 9, 10, 11 val. ryto ir 8 val. vakare.

— Pirmasis mėnesio penktadienis — gegužės 5 d. Mišios — 7.30 v. ryto ir 8 val. vakaro.

— Sutvirtinimas ir pirmoji Komunija — gegužės 7 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Šeštadienį nuo 2 iki 3 val. bus vaikų išpažintis, po to supažindinimas su apeigomis bei repeticija. Sekmadienį tėvai su vaikučiais prašomi atvažiuoti pusvalandžiu anksčiau. Vaikučių procesija prasidės iš parapijos salės. Bus laikomasi šios tvarkos: vyskupas su palydinčiais kunigais ateis į bažnyčią 10.45 val.; su vyskupu eis ir vaikučių procesija; vyskupas pasakys pamokslą; kartu su vyskupu visi kalbės "Tikiu Dievą Tėvą"; prie altoriaus bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas; vyskupas aukos šv. Mišias, jų metu giedos jaunimo choras; Mišių metu pirmieji priims Komuniją vaikučiai, paskui visi tikintieji.

— Po Sumos — iškilmingi pietūs salėje; kviečiami visi dalyvauti kartu su vyskupu V. Brizgiu. Kas turi jau bilietų 15 ar 20, gali rezervuoti sau stalus pas Petrą Adamonį.

— Susituokė: balandžio 29 d. Vidas Svotelis su Mary Austin. Parapijos salėje buvo vestuviniai pietūs, kuriuose dalyvavo ir klebonas K. Pečkys ir kun. J. Bobinas.

— Balandžio 29 d. vakare klube buvo kėglių (bowling) lygos sezono užbaigos vakarienė, po kurios buvo išdalintos dovanos visiems laimėtojams.

— Šv. Kazimiero parapija numato atgaivinti gerą mišrų chorą; jieškomas geras chorvedis - chorvedė. Kol nebus surastas chorvedis, nieko negalima daryti.

— Nuo gegužės pradžios Vytauto klubas atidaro valgyklą, kurioje pagal susitarimą, pasaulinės parodos metu valgys pusryčius ir vakarienę kasdien visi atvykstantieji iš okupuotos Lietuvos ir kitų sovietinių respublikų turistai.

— Ligoniai: Royal Victoria ligoninėje gydosi Bronė Andrijauskienė; S. Gabrini ligoninėj — Martynas Tereševičius; Notre Dame ligoninėje — Antanas Gražys; Montreal General ligoninėje — Jurgis Mikaliūnas. Kiti ligoniai tebėra sveikstančiųjų namuose.

— Montrealio seimelio šalpos skyrius paskutiniu laiku išsiuntė 27 siuntinius lietuviams į Suvalkų trikampį. Iš viso šiais metais išsiųsti 52 siuntiniai į Suvalkų sritį ir 7 į Kubą. Nuoširdi padėka visiems aukojusiems drabužių, avalynės, pinigų, taipgi tiems, kurie padėjo paruošti siuntinius.

— Parapijai aukojo po $ 50: A. Dasys ir J. J.; po $34: A. Vičas; po $20: Jz. Kleiza, A. Kreivys, A. Žilinskienė; $19: J. Rudzevičius; po $15: J. Paplauskas, A. Mikalajūnas; po $14: J. Asipavičius, K. Nomeika, A. Žukauskas; $9: A. Brilvicas; $4: St. Daunoravičius. Praėjusio sekmadienio rinkliava — $166.83. K.J.G.

Aušros Vartų par. žinios

— Pirmoji Komunija ir Sutvirtinimo sakramentas — šv. Kazimiero bažnyčioje gegužės 7 d., 11 val. ryto. Sutvirtinimo sakramentą teiks vysk. V. Brizgys.

— Kristaus Dangun Žengimo šventė — gegužės 4 d. Tą dieną privalome išklausyti Mišias. Mišios: 8, 9, 10, 11 ir 7.30 val. vakaro.

— Pirmasis mėnesio penktadienis — gegužės 5 d.; Mišios bus ir 7.30 val. vakaro.

— Motinos Dienos minėjimas — mūsų parapijoje gegužės 7 d. Mišios 5 v.p.p., po to minėjimas salėje. Programoje dalyvaus lituanistinių kursų mokiniai.

— Marijos litanija gegužės mėn. bus kalbama kasdien po 7 val. Mišių rytais.

— Aušros Vartų choras ruošiasi Lietuvių Dienai Montrealyje. Kviečiame prie šio darbo prisijungti taip pat buvusius ar naujus choristus. Repeticijos vyksta sekmadieniais po Sumos ir antradieniais 7.30 v.v. Kas negali dalyvauti sekmadieniais, gali ateiti į repeticijas antradieniais. Prie choro taip pat gali prisijungti ir nekatalikai. Lietuvių Diena juk yra visų lietuvių reikalas.

— Naujai pravestas Decarie Expressway daug kam padės iš miesto greičiau atvažiuoti į bažnyčią. Kam reikia, pasinaudokite, ypač iš NDG, St. Laurent, Chomedey, Duvernay ir kitų vietovių. Kitiems dabar būtų gera proga pagalvoti, kad dabar galima iš mūsų pusės greitai išvažiuoti iš miesto, gyvenant arčiau mūsų bažnyčios.

— Užpraeito sekmadienio rinkliava — $218.

— Lituanistinių kursų užbaigimas — gegužės 13, šeštadienį AV salėje. Programoje bus iškilmingas užbaigimo aktas ir jaunimo linksmavakaris.

— Montrealio ateitininkų šventė — gegužės 28 d. Pamaldos 11 val. Po to AV salėje trumpa paskaita, moksleivių įžodis, meninė dalis. Šventė rengiama paminėti žymiam ateitininkų vadui prof. St. Šalkauskiui.

Visi lietuviai yra kviečiami į Šv. Kazimiero parapijoje ruošiamus iškilmingus pietus vysk. V. Brizgiui pagerbti gegužės 7 d. ryšium su pirmąja Komunija ir Sutvirtinimo sakramentų teikimu. Prašome visus dalyvauti ir įsigyti bilietus iš anksto klebonijoje, pas komiteto narius, salėje — po pamaldų, pas seseles Aušros Vartų parapijoje, pas O. Kreivienę ir M. Gručkūnienę. Šeimos, kurių vaikučiai eis pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento gali rezervuoti stalus savo svečiams per Petrą Adamonį.

Katalikių moterų veikla. Su atbundančia pavasario gamta sujudo Rosemounto L. K. Moterų būrelis. Paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas įvyko P. Blauzdžiūnienės patalpose. P. Gečienė paskaitė referatą: "Senojo Įstatymo Dievas ir mes", paįvairindama jį citatomis. Būrelio pirmininkė pasiūlė naujų planų, liečiančių ateities veiklą. Narės tam pritarė. Šeimininkė pavaišino nares skania kavute.

TORONTO

SLA 236 kuopos susirinkimas šaukiamas gegužės 7, sekmadienį, 1 val. p.p. Lietuvių Namuose. Nariai prašomi gausiai dalyvauti. **Valdyba**

"Dainos" grupės susirinkimas sekmadienį, gegužės 7 d., 4 v.p.p., pas nares L. Novogrodskienę ir J. Dagilienę, 87 Windermere Ave. Tel. RO 9-8846. Visos narės ir viešnios kviečiamos atsilankyti. **M. F. Y.**

Kanadiečių rašytojų sąjungos Perry Sound skyrius bal. 30 d. surengė sol. V. Verikaičio rečitalį. Padainavo: Haendelio, Beethoveno, Banaičio, Rossini, Verdi ir Head kūrinius.

Jaunųjų dailininkų paroda Prisikėlimo patalpose buvo labai sėkminga. Buvo išstatyta: R. Astrausko, J. Gatavecko ir K. Gužo tapybos bei skulptūros 46 kūriniai. Atidaryme dalyvavo gana daug kanadiečių. Parduota 12 paveikslų, skulptūros — nė vienos. Pirko daugiausia kanadiečiai. Kainos buvo tokios pat, kaip ir Hamiltone surengtoje parodoje.

PADĖKA

Staigios ir ilgos ligos metu buvau daugelio prisiminta. Už lankymą ligoninėje bei namuose, gėles, dovanas, laiškus, stiprinimą bei guodimą nuoširdžiai dėkoju: buvusiems bendradarbiams "TŽ", kleb. kun. P. Ažubaliui, kleb. T. Placidui, OFM, K.L.K. Kultūros Draugijos pirmininkui P. Bražukui ir poniai, K.L.K. Moterų Prisikėlimo parapijos skyriui ir jo atstovėms — A. Kuolienei ir L. Murauskienei, savo šeimai, giminėms, draugams, bičiuliams ir pažįstamiems. Ypatingai didelis ačiū dr. L. Rudžiui už rūpestingą gydymą.

Jūsų visų nuoširdūs, drąsinantys ir guodžiantys žodžiai paliko mano širdyje neužmirštami —

Felicija Urbonienė

PARDUODAMA gerame stovyje dujinė verdamoji plytelė. Tel. 534-5972.

LENGVAM DARBUI reikalingas vyresnio amžiaus vyras. Skambinti telefonu dienos metu 239-9030, vakare — 762-1847, prašant pašaukti Reginą. Atlyginimas pagal susitarimą.

KAS TURI PARDUOTI tautinius drabužius prašome paskambinti tel. EM 6-4365.

VAŽIUOJANT Į EXPO 67

galite dar užsisakyti iš anksto nakvynes prieinama kaina pas

Edę Jankutę,

2066 Claremont Ave., Apt. 74, Montreal 6, Que., Canada.

Apylinkės valdyba Vasario 16 iškilmėms yra išnuomojusi Ryerson Instituto, 50 Gould gatvėje, reprezentacinę salę, talpinančią pusantro tūkstančio asmenų. Sutartis yra pasirašyta ir salė užimta sekmadieniui, vasario 18 d. Salė yra nauja, didelė scena, gera akustika, reikalui esant orkestrui vieta. Patogus susisiekimas, o taip pat autoaikštė. Salės nuoma $300, be to, išlaidos, susijusios su scenos apšvietimu, pianinu ir patarnavimais.

Kun. Izidorius Grigaitis, p. Dubauskienė ir p. Sapkienė iš Edmontono ir Calgario išvyko ilgon kelionėn — aplankyti Šv. Žemės ir kitų kraštų. Pravažiuodami pro Torontą aplankė "TŽ" ir paėmė porą egzempliorių laikraščio vienam lietuviui Jeruzalėje. Kun. Iz. Grigaitis ta proga paaukojo "TŽ" $10. Linkime keliauninkams geriausios sėkmės.

"Dainos" rengtas tradicinis kartūnų balius sutraukė, palyginti, gausų dalyvių būrį, turėjusį progos smagiai pasišokti ir išmėginti laimę loterijoje. Maloni staigmena buvo "baublinės dainininkės", padainavusios keletą apeiginių dainų. Tai yra naujas bandymas dainos meno srityje, ateityje galįs paįvairinti koncertų programas švenčių ir minėjimų metu.

Kaikurie "TŽ" skaitytojai, siųsdami pinigus už prenumeratą, užmiršta, kad nuo š. m. pradžios "TŽ" prenumerata yra ne $5, o $6. Administracija dėkoja visiems laiku atsilyginusiems ir maloniai prašo likusius nedelsti su prenumeratos pratęsimu.

PADĖKA

Tėvų komitetas dėkoja visoms trims tautinių šokių grupėms: "Gintarui" ir jų vadovui J. Karasiejui, jaunajam "Gintarui" ir vad. R. Narušytei, jūrų skautų šokėjams ir vad. A. Biškevičienei už pastangas bei nuotaikingą mūsų rengto šokių vakaro paįvairinimą. Dėkojame visiems atsilankiusiems ir tuo parėmusiems skautišką veiklą. Tikėjomės didesnio visuomenės susidomėjimo, deja, daugelis numojo ranka, nors sudarėme sąlygas ir vyresniesiems ir jaunimui atskirose salėse, bet po vienu stogu, praleisti vakarą. Gaila, daugelis "mandriau" pašneka dažnai, bet darbuose suakmenėja... Mūsų nuoširdi padėka T. T. Pranciškonams, padėjusiems išsikrapštyti iš nuostolių.

"Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntų tėvų komitetas

Nedidelis orkestras įvairiems parengimams prieinama kaina. Skambinti A. ZAREMBA Telefonas 767-7084.

VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas su Ponia, viešėdamas Toronte, ne tik padarė pranešimą visuomenei, bet ir aplankė lietuvių pareigūnus — Lietuvos gen. konsulą ir Ponią, kr. v-bos pirmininką, kvietėjų komiteto pirmką ir kt. Po pranešimo svečiui buvo surengtas priėmimas, kurio metu jis išreiškė pasigėrėjimą Toronto lietuvių veikla. Svečio pakvietimu, priėmimu, pranešimo organizavimu rūpinosi Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirm. St. Banelis ir kiti komiteto nariai. Būtų gera, kad VLIKo pirm., lankydamasis Kanadoje, aplankytų ir Kanados valdžios žmones. Apie jo pranešimą Toronte žiūr. 1 psl.

A.a. Konstancija Lukoševičienė, 70 m., gyvenusi Pickeringe, Ont., staigiai mirė balandžio 28 d., palaidota gegužės 1 d. iš Pickeringo bažnyčios to miestelio kapinėse. Velionė prieš 10 metų atvyko Kanadon iš Lenkijos pas savo dukrą, ištekėjusią už J. Giedziūno. Kilusi nuo Vilkaviškio, ilgą laiką Velionė gyveno su vyru Glasgowe, Škotijoj, kur susilaukė ir šeimos. Viena dalis jos artimųjų gyvena Lietuvoj, kita — Lenkijoj.

Dail. Žibunto Mikšio paroda atidaryta balandžio 29 d. Prisikėlimo parodų salėje. Dalyvavo gausus būrys torontiečių, kuriuos rengėjai pavaišino vynu. Paaiškinamąjį žodį tarė dail. Telesforas Valius. Paroda bus atidaryta iki gegužės 11 d. Rengėjas — Toronto Lietuvių Akademikų Draugija, kuriai šiuo metu pirmininkauja inž. E. Čuplinskas.

Kun. Liudas Januška, dirbąs Ročesteryje, lankėsi Toronte ir dalyvavo kaikuriuose parengimuose.

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" balius-šokiai įvyko Šv. Jono Kr. parapijos salėje penktadienio vakarą. Žuvies mėgėjai turėjo progos paragauti šiemetinių stintų (smelts), atsigaivinti įvairiais gėrimais ir lietuviška daina.

Pagerbtas J. Račys. "Varpo" choro ilgametis seniūnas, o taip pat uolus visuomenininkas Jurgis Račys jo 50 m. amžiaus sukakties proga bičiulių iniciatyva buvo šauniai pagerbtas balandžio 29 d. Šv. Jono Kr. par. salėje. Gražiai parengtame pobūvyje dalyvavo virš poros šimtų svečių: gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas su ponia, Bendruomenės atstovai, parapijų ir ypač gausus varpiečių būrys. Pasakyta gražių sveikinimų ir įteikta dalyvių vardu dovana. Sukaktuvininkas jautriais žodžiais padėkojo visiems už jo prisiminimą. Esą kaip kiekvieno lietuvio, taip ir jo visos pastangos turi gilesnę prasmę: dirbti tėvynei; šis parengimas tebūna ne jo asmeninei garbei, bet — Lietuvai. Jaukus vakaras skambėjo varpiečių dainomis.

Senatvės pensijų reikalu. Nevienas kelia klausimą, kaip yra su senatvės pensijos gavimo galimybėmis žmonėms, kurie pradžioje imigravo į Kanadą, vėliau oficialiai išvyko į JAV, o dabar vėl norėtų sugrįžti į Kanadą ir gauti senatvės federacinės valdžios pensiją? Pasiteiravus Kanados imigracijos ir pilietybės įstaigose, paaiškėjo: išvykę iš Kanados asmenys Kanados pilietybę praranda dviem atvejais — priimdami kito krašto pilietybę arba išgyvenę už Kanados ribų daugiau kaip 10 metų. Asmenys, nepriklausą paminėtom dviem grupėm, gali laisvai grįžti Kanadon be jokių imigracijos dokumentų sudarymo ir, čia apsigyvenę, prašyti senatvės pensijos. Šiuo atveju svarbu turėti Kanados pilietybės dokumentą, atitikti pensijos amžių ir būti išgyvenus 10 metų Kanadoje.

P.p. Aperavičių ir Paškų namuose buvo surengtas pobūvis pagerbti p. Paškovičienei, neseniai atvykusiai iš okupuotos Lietuvos. Gausių dalyvių ji buvo sutikta su gėlėmis ir dovanomis. D.

Lietuvių kapinėse pradedami liedinti pamatai naujiems paminklams, kurie numatomi pastatyti dar prieš kapinių puošimo ir lankymo dieną — gegužės 28-ją. Po žiemos kapinėse įjungtas vanduo. Kapinių lankymo išvakarėse, tose kapinėse palaidotų pagerbimui ir prisiminimui, rengiamas koncertas, kurį išpildys solistai iš JAV — Leonas Baltrus ir Marta Pender, akompanuojant muz. S. Gailevičiui.

Stasys Prakapas, dirbąs CNR geležinkelio tarnyboje ir talkinąs "TŽ" administracijoje, iš geležinkelio vadovybės gavo padėkos raštą ir $25 premiją už pasiūlymą, kaip suprastinti vienoje šakoje darbą bei darbininkų skaičių.

"The Globe and Mail" kaltina lietuvius

Dienraštis "The Globe a. Mail" paskelbė John Gellner straipsnį bal. 29 d. laidoje tema: "Canada: war criminal's haven?" Jame autorius primena Simono Wiesenthalio pareiškimą, esą Kanadoje gyvena 15 nacių nusikaltėlių. Kanada neturinti tikros kontražvalgybos, ir todėl jie lengvai esą galėjo imigruoti Kanadon. Tęsdamas savo samprotavimus, autorius pastebi, kad masiniai žmonių žudymai R. Europoje buvo įsakyti vokiečių ir austrų, bet jie buvę vykdomi ukrainiečių ir lietuvių. "Tie 15, kurių jieško p. Wiesenthal Kanadoje, yra ne buvę vokiečiai, bet buvę lietuviai (ex-Lithuanians)" — rašo J. Gellner. Tautinės bendruomenės esą apie juos žino, tačiau pasirinko ginamąją poziciją ir laikosi solidariai platesnės aplinkos atžvilgiu. "Dėlto grupinės paslaptys sąmoningai ar nesąmoningai neišduodamos, kad būtų išlaikyti tautiniai mitai. Kvislingai baudžiami tėvynėse, bet suteptų tautinių baltinių nenorima skalbti užsienyje." Tai labai aiškus priekaištas ne tik penkiolikai, bet ir visai lietuvių bendruomenei. Be abejonės jis yra neužtarnautas. Lietuviai galėtų sudaryti savo tautos naikintojų sąrašą daug ilgesni ir, reikalui esant, paskelbti. Lietuvių vadovybės turėtų panašių išsišokimų nepraleisti tylomis.

HIGH PARK RAJONE išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė trečiame augšte. Tel. 536-4181 po 5 val. vakaro.

SIŲSTI LIETUVON — arba turėti sau — labai gerom sąlygom rašomoji mašinėlė su lietuvišku ar kitu raidynu, transistoriniai radijo aparatai ir kt. Galite siųsti į Lietuvą tiesiai iš JAV. Katalogų ir informacijų teiraukitės:

J. L. GIEDRAITIS, 10 BARRY DR., E. NORTHPORT, N.Y., 11731, USA.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ" radijo programos girdimos du kartus per savaitę —

Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;

Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.

Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tos pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

City Driving School

OFICIALIAI PRIPAŽINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartinėm ar automatinėm mašinom.

1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

EXPO – MONTREALYJE

NAKVYNĖ PRIVAČIAI, 8 KAMBARIAI. ĮVAIRIOMS GRUPĖMS. ŠALIA EXPO VIETOVĖS. REZERVUOKITE PAS: A. BENIUŠIS, 519 LEROYER, ST. LAMBERT, P. Q. TEL. (514)671-6374.

EXPO 67 NAKVYNĖS

Montrealio centre, moderniškame name, išnuomojami atskiri kambariai dienom ar savaitėm pradedant gegužės mėnesiu. Informacija siunčiama nemokamai.

Rašyti: P.O. Box 41, Station "S". Montreal 20, Que.

A. NORKELIŪNAS

Commisioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)

Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827

EXPO 67 PASŲ AGENTŪRA.

MOKA už:	IMA už:
Depozitus 4.4%	Nekiln. turto paskolas 7%
Numatyta už šėrus 5¼%	Asmenines paskolas 7.6%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.	Investacines paskolas 8.4%
	Pigus paskolų draudimas iki $10.000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadienais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545 diena—penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.

ITALIŠKI LIETPALČIAI Į LIETUVĄ

Gauta nauja siunta – didesnio ūgio žmonėms, įvairaus ilgio, pagal laiškuose išreikštus pageidavimus

ORBIT 460 Bloor St. West Toronto 4, Ontario